

విశ్వాత్మ

శ్రద్ధాశీయ తిలుగు మాసపత్రిక
సంపాదకుడు: కె.వి.గాజపరదాస్

డిసెంబర్ 1950
రూ 1-50

వినుదానీ

తెలుగు మానవత్రికకు
అన్ని స్రావాలలోనూ, పట్టణాలలోనూ
సమర్థవంతులైన ఏజంట్లు కావాలి!

ఏజెన్సీ వివరాలకు
వెంటనే వ్రాయండి.

సర్క్యూలేషన్ మేనేజర్

వినుదానీ

౨, దేశికా రోడ్డు, మైలాపూరు,
మద్రాసు-600004.

వినియోగ

అంతరించు తెలుగు సాహిత్య మనస్థితి

సంపాదకవర్గం

కె.వి.గోవిందరావు

కె.వి.గోవిందరావు

కె.వి.గోవిందరావు

టి.ఎల్.ఎస్.రావు

వి.బాలకుమార్

కె.వి.ఎస్.గోవిందరావు

కె.వి.ఎస్.శరత్ బాబు

కె.వి.ఎస్.విజయకుమార్

కె.రత్నకుమారి

చందాదారులు

శాశ్వతచందా	1000.00
సీనితచందా	250.00
కృతజ్ఞులకు	52.00
సంపాదకచందా	18.00
ఎడిటర్-ఇన్-చీఫ్-చందా	800.00
కె.వి.ఎస్.గోవిందరావు	45.00

చందాదారులకు అక్షరాలా

వినియోగ

చ. శివారావు కృష్ణ శైలిపూర్వం

మద్రాసు-600004

ఈసంచికలో

డిసెంబరు 1985

ధ్యానం, సంపాదకుని పేజీ	
దీర్ఘ కాలం జీవించాలంటే:	
మరాఠాన్ పందెం పుట్టుక	6
ఇండో-పోర్	9
ఉద్యోగమలలో మెరికలను సుర్తింపాతి	14
వేగంగా పయనించే మీటియార్లు	15
విజయానికి పాఠపాట్లు మెట్లు	18
విర్రయాల తీసుకోదల ఎలా?	17
బహుమతి పొందిన వ్యాసం	20
సాగరజీవులు - అనిజాల ఉత్పాదన	23
పారిశ్రామిక కాలష్యాలు	25
ప్రపంచ వార్తలు	30
పునర్జన్మ - నిజమో లేక కథా?	32
రాకెట్లు కథ	35
నదులకు రాజా - మొసలి	40
చంద్రము - దాని సంగీతం	42
చై నీయుల అభినందన విధానం	47
స్వర్గం ఎక్కడ?	48
క్రీ.పి.ఎ.దుకు ఆకిస్తారు?	49
జాషధ ప్రపంచం	51
2001 లో ప్రపంచం	52
పోటీలు	59
పోటీలు (ఫలితాలు)	63

★

ముద్రాణం

పిల్లలతో జీవనం

అనువినియోగము ఇది గాలవసంపాదకవర్గం

ద్వానం

అచరణవల్ల సాశీల్యం
తెలిసి వస్తుంది

జేమ్స్ ఎరవ్

ఒక యోగ్యమైన కుటుంబంలో పెద్దలు తమ పసిపిల్లలకు మొట్ట మొదట వినయ విధేయతలు నేర్పుతారు. ఏ పరిస్థితిలోనైనా సరే పిల్లలు వినయ విధేయతలను విధాయకంగా అనుసరించే విధానాలను అవబోధన చేస్తారు. వీటిని ఎందుకు అనుసరించాలి అనే విషయం చెప్పరు. పోగా వీటిని అనుసరించి నడుచుకోడం తప్పనిసరి అని నిర్బంధపెడతారు. చేసే తీరాలని అజ్ఞాపెడతారు. తండ్రి అనిపించుకునే వ్యక్తి ప్రప్రథమంగా తమ పిల్లలకు అనుసరణ యోగ్యమైన ధర్మాన్ని, (మఃతా 5 వ పేజీలో)

సంపాదకునిపేజీ

అచ్చతప్పులు,
పొరపాట్లు

సాధారణంగా నుపిషురుగు కాటాకుల పుస్తకాలు, కాగితాల పుస్తకాలు, అచ్చ పుస్తకాలు తొలుస్తాయి ఇవి అక్షరాకారంగా కనిపిస్తాయి. వాస్తవంగా అక్షరాకారంగా తొలిచే ఓదేశం లేకున్నా ఆ తొలిచిన భాగం అక్షర రూపంగా కనబడేటట్లు చేసిన ఒక పని తలవని తలంపుగా మురో అనిర్దిష్ట కార్యంగా పరిణమిస్తుంది. వీటిని చూపి కొంతమంది పరిశోధకులు కావ్యాలకు పాఠాంతరాలు, పాఠభేదాలు కల్పిస్తారు. ఇదే ముజాక్షర న్యాయం!

ఇలాగే గ్రంథాలు, పేపర్లు, పత్రికలు అచ్చులు కూర్చి అచ్చు వేసేటప్పుడు మనం ఎంత జాగ్రత్త వహించినా మాట్లాడేటప్పుడు నోరుజారిస్తే కొన్ని తప్పులు, పొరపాట్లు దొర్లుతాయి. మాటలలో అక్షరాలు తారు మారు అవుతాయి. మాటలు కలిపిపోతాయి. అసలు మనం చదువుకునే విషయాలు కాదు వాటికి ఏర్పడే అన్వయాలు చాలా హాస్యాస్పదంగా కనిపిస్తాయి. వీటిని ముద్రారాక్షసాలంటారు!

పూర్వం దిద్దడంలో ఎంత జాగ్రత్త వహించినా అనుకోని తప్పులు, పొరపాట్లు ఏర్పడటం సహజం. ఒకే వార్తాపత్రికలో

“అయినవారికి ఆకులలోను కానివారికి కంచాలలోను.”

ప్రచురించబడ్డ కొన్ని ఇంటి సలహాలను చదివి ఇంట్లో చేపిచుద్దామని ఒక ఆమె ప్రారంభించింది. 'రగ్గులమీద కొత్తగావడిన

నూనెజిడ్డు మరకలు పోగొట్టడానికి నూనె పడినచోట ఒక ఆద్దుడు కాగితం (Blotting paper) పెట్టి, ఐరన్ తో ఒత్తిపెట్టాలి. నూనెపడిన ప్రదేశాన్ని మెగ్నీషియంతో కప్పాలి. ఇలాగే ఇరవై నాలుగేళ్ళ పాటు ఉంచి తరువాత బ్రష్ తో తుడవాలి' అని ప్రకటనలో ఉంది. ఇక్కడి ముద్రారాక్షసం... ఇరవై నాలుగు గంటలు బదులు ఇరవై నాలుగు ఏళ్ళు అని ప్రచురించడం.

ఒక పోటోగ్రాఫిక్ పోటీకి సంబంధించిన ప్రకటనను ఒక పత్రిక ఈ విధంగా ప్రకటించింది. మాటల పొందిక లేకపోవడంచేత ఎంత హాస్యాస్పదంగా ఉందో చూడండి. 'పోటీ విబంధనల ప్రకారం 10 అంగుళాల పొడవు 8 అంగుళాల వెడల్పుగల వ్యక్తి స్నాప్ షాటులై ఉండాలి.' ఇంతకంటే ఎంతగా కనిపిస్తాయి ఈ క్రింది ప్రకటనలు. "పోయినది - పందిలా ఉండే బాబడి చిన్న హుందీపెట్టె" "దొరికింది - ఉక్కురిమ్మలు గల ఒక మహిళకు గొడుగు." "పోయింది - పూర్తిగా పిరాతో నింపిన వ్యక్తికి పెన్ను". "అమ్మదానికి - బుల్ డాగ్, ఏదైనా తింటుంది. పిల్లలంటే ఎంతో ఇష్టం."

ఇక నోటీసుల విషయం చూడండి. "నన్ను అభినందనలతో కార్డులతో, ఉత్తరాలతో జ్ఞాపకం పెట్టుకుంటున్న వారందరికీ ధన్యవాదాలు చెప్పాలనుకుంటున్నాను. నేను ఇంకా డాక్టర్లు కారు (Car) క్రిందే ఉన్నాను.

(మీ తా 6 క పేజీలో)

4వ వార్షిక ప్రత్యేక సంచిక

1986 జనవరి నెల సంచిక రింసెజిలెంట్ బియ్యం నిల్వలతో బహుమతి 4వ వార్షిక ప్రత్యేక సంచికను వెలువరుతుంది. వినివ్రతి వెల: రూ 2/-

- సమ్యక్ సేవకే పేరేజర్

దీర్ఘకాలం జీవించాలంటే?

జగత్ ఎస్. బ్రైట్

జీవితపు సాంకేతిక విలువలను పూర్తిగా అవగాహన చేసుకుని జీవించే పుణ్యంతో, కృతవిశ్వాసంతో నాటిని ఆవలంబించి

వరికోదనా ఫలితాలను వినియోగవంతం చేసుకోవాలి. అమెరికాలో కోటికొద్దరు కొంతమంది తిరిగి ముందు ఒకప్పుడు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ కాగలదనే ఆభిప్రాయంతో తమ కళా విధాలను శీతలీకరణం చేయించుకుంటారు.

'మానవుడు మరణించి తీరాలనేది ప్రకృతి విధానం కాదు' అని బెర్నార్డ్ షా 'జ్యాక్ టు మెత్తూస్సెల్లా'లో చెప్పాడు. మరణం అనే భావాన్ని మీ అంతరాత్మ నుంచి తొలగించి నప్పుడు 999 సంవత్సరాల జీవించినట్లు చెప్పబడుతున్న మెత్తూస్సెల్లాలో మీరూ జీవించగలుగుతారు.

నప్పుడు మానవుడు దీర్ఘ కాలమే కాదు, అవంతకాలం జీవించగలడు అని విజ్ఞాన శాస్త్రం, ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానం ఏకాభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చుతున్నాయి. ఇదే ప్రాచీన సుప్రసిద్ధ భగవాన్ మహావీరుని యొక్క, ఆధునిక సుప్రసిద్ధ అంగ్లేయ రచయిత బెర్నార్డ్ షా ఆభిప్రాయం కూడా కొంతమంది యోగ సాధనలు చేసి ఈ విర్తయానికి వచ్చారు. మరి కొంతమంది జీవశాస్త్రాధ్యయనం వల్ల దీన్ని విర్తయించగలిగారు.

యౌవనాభివృద్ధితో దీర్ఘ కాలం జీవించడానికి ప్రాణాయామం, హతయోగం అభ్యాసం చేయాలి. లేకపోతే వైజ్ఞానిక రంగంలోను, వైద్యరంగంలోను మౌన

విగేషమ్ పాతకాపీలు

ఏప్రిల్ '83, మార్చి '83; ఏప్రిల్ '84 నుంచి డిసెంబరు '84; జనవరి '85 నుంచి మే '85 కాపీలు మానవత్వ ఉన్నవి. 1983 కాపీల వెల రూ. 1.75 ట, 1984 కాపీల వెల రూ. 18.00 ట; 1985 కాపీల వెల రూ. 8.25 ట. రిజిస్టర్డ్ పోస్టల్ పోండ్ల ద్వారా కాపీల వెలతోపాటు రూ. 2.75 చేర్చి M. O. పంపాలి. 'విగేషమ్' 9, డేకారోడ్డు, మద్రాసు-800 004.

—నర్సులేషన్ మేనేజర్.

“ఊరి మీద ఊరు వడినా కరణం మీద కామ వడడు.”

చాలాకాలం జీవించడానికి సన్నాహం ఒక మార్గం.. భారతీయ సంస్కృతిలో సన్నాహం పని జీవచ్ఛవం క్రింద లెక్కగడతారు. ఇల్లు, సంసారం వదలిపెడతారు. 'నేను', 'నాది' అనే సంకుచితభావాలు నశించిపోతాయి. మానసికంగా ఒక 'నవజన్మ'ను పొంది లౌకికమైన ఓత్తిడులు, మానసికమైన దిగువులేకుండా నిశ్చింతగా ఉంటాడు. నేడు లౌకిక సంబంధమైన ఓత్తిడులు మానసిక దిగువులే మానవుల చరణానికి ముఖ్య కారణాలు.

ఆర్థర్ ఖ్లాంక్ అనే సుప్రసిద్ధ శాస్త్రజ్ఞుడు 2100 A. D. కి మానవుడు అమరత్వాన్ని సాధించగలడని అంటున్నాడు. 1987 వ సం॥లో అగస్టస్ కిన్నెర్ షనం వ్యధాప్యాన్ని పూర్తిగా పోగొట్టుకోగలమని, ఇకమీదట మానవునికి ప్రమాదాలవల్లే మరణం ఏర్పడుతుందని వివరించాడు. కాని ప్రాథమిక ఆధ్యాత్మిక గణితం ప్రకారం మన పాపకార్యాల వల్లే ప్రమాదాలు ఏర్పడుతున్నాయి. ఆధ్యాత్మిక నిబంధనలను కఠినంగా అనుసరించినప్పుడు మీరు, మీ బంధువర్గానికి ఎవ్వరికీ ప్రమాదమే సంభవించదు.

'కాన్క్వెస్ట్ ఆఫ్ డెత్' (Conquest of Death) అనే గ్రంథాన్ని రచించిన డా॥ అల్విన్ ఏల్ వెల్ స్టీన్ మానవునికి ముఖ్యంగా మారక హేతువులైన క్యాన్సర్, గుండె జబ్బు, మధుమేహం, ప్రమాదాలు అనేవి 2000 A. D. వాటికి పూర్తిగా నశించిపోతాయని గంటాపతంగా చెబుతున్నారు. మీరు ఒక దళాదింపాటు జీవించగలిగితే తొలి అమరజీవుల వంశానికి చెందినవారు మీరవ

గలరు అని అల్విన్ ఏల్ కిరీస్తున్నాడు.

లండన్ యూనివర్సిటీ కాలేజీ హాస్పిటల్ లో ప్రాణులమీద వాతావరణ ప్రభావాన్ని పరీక్షిస్తున్న డా॥ డేవిడ్ డావీస్ ప్రపంచంలో వివిధ ప్రదేశాలలో దీర్ఘకాలం జీవుల జీవన విధానాలను అధ్యయనం చేసి ఇక కేవలం 5 సంవత్సరాల ఆత్యల్ప కాలం లోనే మారణ నిరోధకమాత్రను ప్రవేశపెట్టగలమని అని అంటున్నాడు.

విల్కా-బాబా (దక్షిణ అమెరికా) లోయ ప్రాంతంలో వివసిం చే 100 సంవత్సరాల వృద్ధులు ఉన్నారు. వారింకా కాయ కష్టాలకు ఓర్చి పనులు నెరవేరుస్తున్నారు. ఈ పవిత్రమైన లోయలోని జలంలో ఇనుము, సున్నం, క్రోమియం సమృద్ధిగా ఉన్నాయని అంటారు. ఇక్కడి జనం పుష్కలంగా తాజా కాయగూరలు, జొన్నలు, తింటారు.

మంచి హృదయం పవిత్రతతో బులాసాగా పాడుకుంటూ దీర్ఘకాలం జీవించండి.

(2 వ పేజీ తరువాయి)

సమాజ మర్యాదను అలవాటు చేయడానికి పూనుకున్న తరువాతగాని నీతి నియమాలను బోధించడానికి ప్రారంభించడు. సాశిల్యం, మంచి నడవడి, ధర్మం అనేవి ఆచరణ వల్లే తెలిసినస్తాయి. వీటిని ఆచరించి నప్పుడు సత్యం అవగతమవుతుంది. పరిపూర్ణమైన ధర్మాన్ని, సాశిల్యాన్ని తెలుసుకున్నప్పుడు పరిపూర్ణమైన సత్యం ప్రతి వ్యక్తిలోను దానంతట అదే ప్రకాశిస్తుంది.

“నెమ్మది బరికించి నివేకమ్మున దెలియంగ వలయు గల్గయు నిజమున్.”

మరాఠాన్ పంథెం పుట్టుక

ప్రసిద్ధ దేశపు వక్రవర్తి దేరియస్ (Darius) ది. పి. 490 పెర్సియన్లలో

గ్రీసు దేశపు ఏథెన్స్ మీదికి దాడి చేయడానికి తన సైన్యాన్ని పంపాడు. ఈ సైన్యం ఏథెన్స్ కు కొన్ని మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న మరాఠాన్ లో దిగింది. కొన్ని రోజుల తరువాత ఏథేనియనులు, పర్షియనులు ప్రసిద్ధి నొందిన మరాఠాన్ యుద్ధంలో పరస్పరం సంఘర్షణకు పూనుకున్నారు. దేరియస్ వక్రవర్తి సైన్యం పెద్దదిగా ఉన్నా పర్షియన్ సైన్యాన్ని ఏథేనియనులు ఓడించారు. ఈ విజయవార్తను కుతూహలంతో ఉన్న ఏథెన్స్ ప్రజలకు తెలియజేయమని ఏథేనియన్ సైన్యాధికారి పెయిడిప్పిడీస్ (Pheidippides) అనే సైనికోద్యోగిని పురమాయించాడు.

పెయిడిప్పిడీస్ మరాఠాన్ నుంచి ఏథెన్స్ కి 22 మైళ్ళ 1,470 గజాల దూరం.

అతి తక్కువ కాలంలో పరుగెత్తి వెళ్ళాడు. అసలే యుద్ధరంగంలో బాగా అలసిపోయి ఉన్న పెయిడిప్పిడీస్ ఈ క్రమకు తట్టుకోలేకపోయాడు. విజయం విజయం అని కేకలు వేస్తూ ఏథెన్స్ మార్కెట్ ప్రదేశంలో పడి మరణించాడు.

పెయిడిప్పిడీస్ జ్ఞాపకార్థం ఏథేనియనులు వరసగా కొన్ని ఆటలు ఎర్పరచారు వీటిలో పరుగెత్తడం కూడా ఒక క్రీడగా నియమించారు. 1896 వ సం॥లో ఏథెన్స్ లో జరిగింది ఏక క్రీడలు పునరుద్ధరించబడ్డాయి. అప్పుడు మరాఠాన్ అనే రోడ్డు పందాన్ని క్రమబద్ధం చేశారు.

(3 వ పేజీ తిరునాయి)

దయతో నా కోసం ప్రార్థించండి.” ఇక్కడ care అని ప్రచురించడానికి బదులు car అని ప్రచురించారు. పెద్దపెద్ద వక్తలు మాట్లాడేటప్పుడు పొరపాట్లు దొర్లుతాయి. అమెరికాలో ఒకసారి రేడియోలో మరణ వార్తలకు సంతాప సంగీతాన్ని ప్రసారంచేసి “గత 24 గంటలలో ఎటువంటి మరణాలు సంభవించలేదని తెలియజేయడానికి తీవ్ర సంతాపాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.” అని చెప్పారు.

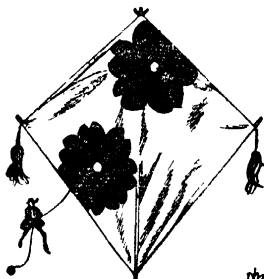
వాతలలో పొరపాట్లుగాని, ప్రసంగాలలో పొరపాట్లుగాని ఒక్కొక్కప్పుడు చాలా విపరీతంగా పరిణమిస్తాయి.

“మించిన పనులకు నేరము రెండుంటుంది.”

అవీ-ఇవీ

భారతదేశపు మొట్టమొదటి
గాలిపటాల మ్యూజియం:

భారతదేశంలో మొట్టమొదటిదే అవి చెప్ప
దగిన అపూర్వ గాలిపటాల మ్యూజియం

ఈ...

అహమ్మదాబాద్ (గుజరాత్)లో భాను షా
అనే స్థానిక కళాభిమాని ఏర్పాటు చేసాడు.
ఇతడు దేశంలో వివిధ ప్రదేశాలనుంచి గత
50 సంవత్సరాల నుంచి 1800 రకరకాల
గాలిపటాలను సేకరించాడు.

కావలూరు దూరదర్శిని:

తమిళనాడులో కావలూరు నక్షత్రశాల
(observatory) లో ఏర్పాటు చేయబడిన
దూరదర్శిని ఆవిర్యలోనే మిక్కిలి పెద్దది.
ఇప్పుడు భారతదేశంలో ఉంటున్న దూర
దర్శినుల చీలికల (aperture) కంటే దీని
చీలిక చాలా పెద్దదనటం చేత ఎక్కువ

వైశాల్యం చూడవచ్చు. దూరంలో ఉండే
మిణుకు మిణుకుమనే ఖగోళ రాశులుకూడా
ఈ దూరదర్శినిలో అతి స్పష్టంగా కనిపిస్తాయి

మిర్రెటే...2

(ఆక్టోబరు 1986)

(మన దేవుళ్ళందరూ విదేశాలలో
బ్రాంచిలు తెరిస్తే...)

“విదేశాలకు వెళ్ళి దేవుని ప్రసాదాలలో
మేకులు ఉన్నాయో లేదో చూసొస్తా”
—పి. ఎన్. చారి, విశాఖపట్టణం.

“స్వామీ! స్వయంగా చూశారుగా
ఇకనై నా ప్లాస్ వార్డును ఆపండి
అవి ప్రార్థిస్తా!”

—ఎమ్. రాజశేఖరరావు, అనంతపూర్.

“దేవుళ్ళకి కూడా విదేశీ మోజు
పెరిగిందా? రామ్! రామ్! అను
కుంటూ!”

—టి. బాలకృష్ణన్, లింగగిరి,
(నల్గొండ జిల్లా)

“విజకార్యము లెంతురె మిత్ర తత్పరుల్”

ఈశాన్య భాగానికి రూ. 30 కోట్ల
విలువగల సైన్స్ మరియు
టెక్నాలజీ సంస్థ:

అరుణాచల ప్రదేశ్ లో షిటానగరంలో
ఏర్పాటు చేయబడుతున్న రూ. 30 కోట్ల
విలువచేసే నార్ ఈస్టరన్ రీజినల్ ఇన్ స్టి
ట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ
దేశంలో ఈశాన్య భాగానికి ఎంతో ఉపయోగ
కరంగా ఉంటుంది.

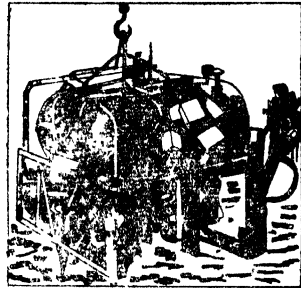
రష్యా పాఠశాల విద్యార్థు
కంప్యూటర్ కోర్సులు:

రష్యాలో అన్ని పెకందరీ విద్యా సంస్థల
లోను క్రొత్తగా ఇన్ ఫార్మాటిక్స్ పంథ
మెంటర్స్ మరియు కంప్యూటర్ టెక్నాలజీ
విషయాలను ప్రవేశపెడుతున్నారు. సదీలక్ష
లకు పైబడిన మైకో కంప్యూటర్లను పాఠ
శాలలకు ఇస్తారు 2000 సంవత్సరం నాటికి
పెకందరీ మరియు వ్యక్తి సంబంధమగు పాఠ
శాలలలో 70,000 కంప్యూటరు గడులు
తెరువబడతాయి.

అమెరికాలో దారిద్ర్య రేఖ క్రింది
పిల్లలు:

యునైటెడ్ నేషన్స్ శిశువుల అభ్యవసర
విధి యునిఫెస్ (unicef) తయారుచేసిన
ప్రత్యేక రిపోర్టు ప్రకారం అమెరికాలో ప్రతి
5 మంది పిల్లలలోను ఒకడు దారిద్ర్యరేఖ
క్రింద పేదరికాన్ని అనుభవిస్తున్నాడు. ఈ
(మొత్తం 57 వ పేజీలో)

జలగర్భంలో రాబోజ్
సాహసం

జూలై 10 న చేదీస జలగర్భంలో
రోబోట్ స్కారాబ్ (scarab) పైంచి
నారి కేబిల్ షిప్ రియన్ ఫేవేనిస్ మీద
నుండి అట్లాంటిక్ సహసముద్రంలో భూ
గర్భాన్నుంచి. 328 ప్రయాణికులతో జూన్
28 న ఎడిపోయిన భారతదేశపు బోయింగ్
747 కవిష్కాకు చెందిన కాకేపిట్ వోయస్
రికార్డును పైకి తీయగలిగింది. రి మోటు
కంట్రోలు సదుపాయం ఉన్న సబ్ మెరైన్
సముద్రమట్టానికి 2000 మీటర్ల లోతులో
భూగర్భంమీదికి దింపబడింది. ప్రపంచంలో
ఇంత లోతు నుంచి ఇంతవరకు ఏ వస్తువు
తీయబడలేదు.

స్కారాబ్ పాదనాన్ని 1978 లో ఒక
అమెరికా కంపెనీ విర్మించింది స్కారాబ్
ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటైన 380 డిగ్రీల సోనా
రీపెర్సి సహాయంతో 280 మీటర్ల లోతులో
నీటిలో ఉండే వస్తువులను పొడోగ్రావులను
తూత తీయగలదు.

“వృత్తివాసనలు ఊరకపోవు సూపే యెట్లు, రమ తమ పలముల విచ్చుగాని.”

ఇంటర్ పోల్

ఐ.సి.పి.ఓ. (ICPO) అనే 4 వాడుగులతో
అక్షరాలు ఇంటర్నేషనల్ క్రైమ్ పోలీస్
అసోసియేషన్ అనే దానికి సాంకేతికంగా

(ప్రారంభంలో కొన్నిదేశాలు ఈ సంస్థలో
సభ్యులుగా చేరాయి. కాని జర్మనీలో హిట్లర్
శాశ్వదికార పదవిని స్వీకరించే సమయానికి
వివిధ రకాల దిక్కలు, పోలీసులు, దాడులు

సమాఖ్యలు

(అక్టోబరు 1985)

“ప్రేమ ‘ప్రేమను’ ప్రేమిస్తుంది,
కామం ‘శిలాన్ని’ కాచేస్తుంది.”

—విక్టోరియా రాబిన్సన్, కోరట్ కల్,
(విక్టోరియా కాలుకా)

“ప్రేమ పురుషుడి కంటే మిన్నగా

చూడక్కరలేదు,

ప్రేమ గౌరవిస్తే చాలు”

—జి. నాగవణి, ఉర్లాం,

(శ్రీకాకుళం జిల్లా)

“రాళ్ళు ఎన్నో—కాని పూలు లంఘ

కునేవి కొన్నే

మనసులు ఎందరో—కాని

మహాత్ములు కొందరే.”

—బి. వి. నరసింహారావు,

విశాఖపట్టణం.

ఉపయోగిస్తారు. సాధారణంగా దీనినే ఇంటర్
పోల్ (Interpol) అంటారు

ఇంటర్పోల్ పెద్ద పెద్ద మోసగాళ్ళకు,
నేరస్తులకు వాస్తవంగా అలనాటి కలిగి
స్తుంది 1923 వ సంవత్సరానికి ముందు నేర
స్తులు నిర్భయంగా విదేశాలకుపోయి చాటు
మాటుగా తల దాచుకొని జీవించగలిగేవారు.
ఒక్కొక్కప్పుడు వారి జాడ తెలిపేది కాదు.
1923 వ సం. లో ఆస్ట్రియా పోలీసు ప్రెసి
డెంటు స్కోబెర్ (Schober) వియన్నా
ముఖ్య కేంద్రంగా ఇంటర్పోల్ వంటి ఒక
సంస్థను ఏర్పాటు చేయించాడు.

“నురుగు, తెరటాలు. బుడగలు నముద్రంలో పుట్టి నముద్రంలోనే కలిపినట్లు
జగత్తు అంతా పరమాత్మచేత గలిగి మతం పరమాత్మలోనే కలసిపోతుంది.”

మెంట్లు గుట్టలు గుట్టలుగా పేరుకుపోయాయి. నేరాలు తగిపోవడానికి ప్రారంభించాయి.

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభమైంది. నేరాలు అభివృద్ధి పొందడానికి వాతావరణం మరింత అనుకూలమైంది. యూరప్ లో కాంతికే కరువైంది. స్కోవిర్ ప్రారంభించిన సంస్థను హిట్లరు జర్మనీ ముఖ్య నగరమైన బెర్లిన్ కి తరలించాడు. అక్కడ ఇది పూర్తిగా పేరు ప్రతిష్ఠలు లేకుండా పోయింది.

యుద్ధానంతరం తిరిగి దీనిని ప్రారంభించవలసి వచ్చింది. దీని ఉద్యమాలు కొనసాగించడానికి ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం పారిస్ లో

**అణుబాంబు పరిశోధనకు
500 లక్షల పౌండ్ల
వ్యయం!**

అణుబాంబు పరిశోధనకు 500,000,000 పౌండ్లు వ్యయమవుతుంది. రెండవ ప్రపంచ

కొంత ప్రదేశాన్ని కేటాయించింది. పూర్తిగా ప్రాన్స్ నిధులతో ఇంటర్ పోర్ సంస్థ ప్రారంభమైంది. దీంతో ప్రపంచంలో నేర ప్రవృత్తికి గట్టి చిక్కులు, నిర్బంధాలు పొడసూపాయి.

ఈనాడు ఇంటర్ పోర్ లో బ్రహ్మాండమైన గ్రంథాలయ విభాగంలో వివిధ భాషలలో లెక్కలేనన్ని రిపరెస్ పుస్తకాలు, ఒక పరిశోధక విభాగం, పింగర్ ప్రింట్ విభాగం, పోటోల విభాగం ఉన్నాయి. పరారైన నేరస్థులను అతి సులభంగా పట్టుకోడానికి ఇవన్నీ సహకరిస్తాయి.

ప్రతీ నేరస్థుని రూపురేఖలు, అలవాట్లు,

యుద్ధ సమయంలో జపాను నగరాల మీద వేసిన రెండు అణుబాంబులు సూర్యుని శక్తితో సమంగా ఉన్నాయి. ఇది వరుసగా అమెరికన్, ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి. జర్మన్, డేవిష్, ఇటాలియన్ పరిశోధనల ఫలితం.

మెక్సికోలో ఒక ఎడారిలో జరిపిన అణుబాంబు ప్రథమ పరిశోధనవల్ల ఏర్పడిన ప్రేలు దీకి 8 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న ఇద్దరు మనుష్యులు నేలమీదికి తోసివేయబడ్డారు. 40,000 అడుగుల ఎత్తుకు మేఘంలా పొగ క్రమ్ముతుంది. పూర్తిగా చల్లారిన తరువాత పరిశీలిస్తే బాంబును విడిచిన ఉక్కు స్తంభం పూర్తిగా ఆవిరి అయిపోయింది.

హిరోషిమాలో బాంబు వేసిన తరువాత 80,000 మంది గాయపడ్డారు. 8 మైళ్ళ చుట్టుపట్ల ఇళ్ళు పూర్తిగా నేలమట్టం అయ్యాయి.

**“దీనించి యున్నప్పుడు దైవావస్థను పొందినవారికి
ఎచ్చట నైనను దైవప్రాప్తి కలుగును.”**

ఇతర గుర్తులు సేకరింపబడి ఉంటాయి. వీరి రంగు (Tab) గుర్తుతో ప్రత్యేకిస్తే ఆ నేరస్తుడు కళ్ళతోడు వేసుకుని ఉంటాడని అర్థం. అదేవిధంగా ఒకటికి గిరజాల జాటు ఉండవచ్చు, చేతులకు ఫర్ గ్లాస్ వేసుకోవచ్చు, వెన్నతో బిన్ను తినవచ్చు. ముందులను తయారు చేయవచ్చు. ఇటువంటి విషయాలన్నీ రికార్డుచేసి ఉంటారు. వాటికి తగినట్లుగా రంగు రంగు ట్యాబ్లతో గుర్తిస్తారు.

ఇప్పుడు జరుగుతున్న అంతరాతీయ నేరాలను నిరోధించడానికి ఇంటర్ పోల్ మరొకన్ని మార్పులతో ఇతోధిక పటిష్ఠంగా మారబోతుంది. ఇంటర్ పోల్ 1948 లో ప్రాన్స్ కు తరలించినప్పటి నుంచి ఫ్రెంచి పోలీసు అధికారులే ఎక్కువ సభ్యులుగా ఉంటున్నప్పటికీ ఇది స్వాతంత్ర్య అంతర్జాతీయ సంస్థగా ఏర్పాటు అవుతుంది.

స్కాట్లండ్ యార్డ్ (లండన్) ప్రత్యేక విభాగానికి చెందిన రేమాండ్ కెంబర్ గత 30 సంవత్సరాల నుంచి ఇంటర్ పోల్ కి ఇది కార పదవిని అధిష్టించాడు. ఇతడు ఫ్రెంచి దేశానికి చెందిన మొట్టమొదటి ఇంటర్ పోల్ అధికారి.

ఇప్పటివరకు ఇంటర్ పోల్ లో రికార్డులకు, పోలీసులకు కార్డ్ ఇండెక్స్ విధానం ఏర్పడి ఉండేది. ఇది చాలా క్రమతోను, ప్రయాసతోను కూడిన విధానం. ఇప్పుడు ఇక్కడ సుమారు 20 లక్షలమంది నేరస్థులకు చెందిన రికార్డులకు, పోలీసులకు, వివరాలకు సంపూర్ణ విధానం ఏర్పరచారు.

ప్రాన్స్ లో బట్టలసరిక్రమకు, న్యూకింగ్ లకు ముఖ్యకేంద్రమైన లయన్స్ (Lyons) నగరంలో ఇంటర్ పోల్ సంస్థ క్రొత్త భవనం 1988 లో పూర్తి కాబోతుంది. 40 వివిధ దేశాలకు చెందిన 80 పోలీసు అధికారులతో సహా 250 మంది ఉద్యోగస్థులు ఈ సువికారి పరిశోధక కేంద్రంలో నేరస్థుల వివరాలను క్రోడీకరించి వివరించుకో గలుగుతారు.

ఇంటర్ పోల్ కి రేడియో మరింత సహకరిస్తుంది. ప్రపంచం అంతటా 24 ఇతర కేంద్రాలను వియంత్రించే రేడియో కంట్రోల్ స్టేషన్ పారిసకు ఆవల సంస్థాపితమైంది.

ఆధునిక యుగంలో నేరస్థులు విమానాలలో, కార్లలో, హెలికాప్టర్లలో, నట్ మెరైన్ లలో పారిపోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. రేడియో వార్నింగులు వర్ల, సావీలైటు వార్తా ప్రాసారాల వర్ల అతిశీఘ్రంగా నేరస్థులను తెలుసుకోవడానికి అవకాశాలు కలుగుతున్నాయి.

పాలవెల్లిలో 'చీకటి గది'

బెర్కూరీ (అ మె రి కా) లో కాలి ఫోర్నియా యూనివర్సిటీ శాస్త్ర పరిశోధక బృందం వినువీడిలో పాలవెల్లి మధ్య గాఢాంధకారమైన 'చీకటి గది' ఒకటుందని విరూపిస్తున్నారు. ఈ చీకటి గది చుట్టూ 98 బ్రిటియను కిలోమీటర్ల వైశాల్యం అల్పసాంద్రతగల వాయువు ఆవరించుకుని ఉంది. ఈ గదిలో కనిపించని ద్రవ్యరాశి అంతా కుదించుకుని ఉందని, ఇది సూర్యునికి 40 లక్షల రెట్లు ఉంటుందని వీరి అభిప్రాయం.

“బంధువు లెంత ధనవంతులై నా తన వంపదే తనకు ఉపయోగపడుతుంది.”

నవ్వు

ఇంతకంటే అధ్వాన్నమైన
కొంపలెన్నో చూశాను!

ఒక ఇంటావిడ మా గుమ్మం ముందు
అడుక్కోదానికి పిగ్గులేదూ!

భిక్షకుడు: తల్లీ! కోపంవద్దు ఈ ఇంటి
కంటే అధ్వాన్నమైన కొంపలెన్నో చూశాను.

తరువాత అలవాటు

జోమ్యుడు: చూడండి, నిజం చెప్పా
లంటే మీకు 40 ఏళ్ళదాకా ధనదాయం
కూర్కొన్నాం. అనలు ఉండదు....

జాతకుడు: (ఆశతో) ఆ తరువాత:

జోమ్యుడు: ఆ తరువాత దానికి అల
వాటు పడిపోతారు. అంతే!

లేకపోతే క్రిటిక్ అయిపోతా!

ఒకప్పుడు పారిస్ (ఫ్రాన్స్)లో స్టూడియో
తెరిచిన ఇద్దరు చిత్రకారులు తిరిగి
మ్యూయార్కు (అమెరికా)లో కళామకున్న
ప్పుడు మొదటి చిత్రకారుడు 'నీ కీ మధ్య
కంటికి అవరేషను అయింది అని తెలిపింది.
మరి 'పెయింటింగులు విడవకుండా చేస్తావా?'
అని అడిగాడు. అందుకు రెండవ చిత్ర
కారుడు 'వేయలేకపోతే క్రిటిక్ అయిపోతా'
అన్నాడు.

మా లాయరుగారు ఆఖరిపైసా
దాకా తీసేసుకున్నారు!

జడ్జి: (నేరస్టుల్ని పిలిచి) నీ మీద శిక్ష
విధించే ముందు ఏమైనా నీవు వివేదింప
కుంటావా?

గంగాతీరపు నగరాలు నూరు

పవిత్ర గంగాజలాలు పావనం చేస్తున్న
ఉత్తర సరిగ్గా 100 ఉన్నాయి. (ఉత్తర
ప్రదేశ్ లో 28, బీహార్ లో 16, పశ్చిమ
బెంగాల్ లో 56). ఈ 100 నగరాలలో ఉన్న
ఇళ్ళలోని మురికినీరు, పరిశ్రమలలో వాడిన
కాఠిన్య జలాలు గంగానదిని కలుషితం
చేస్తున్నాయి.

"నా గుణములతో గూడియుండు ప్రాణికోటి హృదయములో అత్యు ఒకటే."

ఖైదీ: యవర్ అనర్, ముందే మా
లాయరుగారు చివరిపై సాదాకా తీసేసుకున్నా
రండి.

మిక్కిలి పారిస్ ఏది?

మిసెస్ కామ్యూల్: 'అయ్యా మా
పిల్లవాడికి ఒక పారిస్ భాష నేర్పాలింది.'

ప్రాఫెసర్ గారు: అయ్యో అంత
కంటేనా? ఫ్రెంచ్, జర్మన్, రష్యన్,
ఇటాలియన్, స్పానిష్....:

మిసెస్ కామ్యూల్: ఏది ఎక్కువ
పారిస్ అంటే:

నాకు తెలుసు!

ఉపాధ్యాయుడు: కుడివక్క కూర్చు,
ఎడమవక్క పక్కిమం, నీ ముందు ఉత్తరం.
అయితే ఇప్పుడు చెప్పు నీ వెనుక!

బాలుడు: నాకు తెలుసుంది. మా
అమ్మతో కూడాచెప్పా, వెనకాల చిరుగుండవి:

నూ రందులో పడేసే ఉండరు!

కెమిస్ట్ క్లాసులో ఉపాధ్యాయుడు వివిధ
ఎవిడ్ ల లక్షణాలను చెప్పడానికి డెమాన్
స్టీటు చేస్తూ "నే నిప్పుడు ఈ 50 పైవల
రాజాన్ని ఎవిడ్ క్లాసులో వేస్తాను. అది కరుగు
నందా:

"కరగడు" అని ఒక విద్యార్థి అన్నాడు.

"అయితే ఇప్పుడు నువ్వు క్లాసుకు చెప్పు
10మకు కరగడో?"

"కరిగేటట్లుంటే మీ రందులో వేసే
ఉండరు గదా!"

తాళం వేశానండి:

ఒక రైలు కంపార్టుమెంటులో కొంద
రగా ఎక్కుతూ ఒక ప్రయాణికుడు భారంగా
ఉండే చిన్నపెద్ద పై బల్లమీద పెట్టాడు.
సగం ముందుకుంది. ఎదురుగా క్రింద సీట్లో
కూచున్న భయస్తుడు "అయ్యా! అయ్యా!
పెద్దై భద్రంగా ఉందా?" అన్నాడు.. "ఓ
(ధీమాగా) గాడెజ్ కాళం వేశానండి." ●

బావపరిచయపోజి

(అక్టోబరు 1985)

"కుచేయి విందుకు నలాములు
సూద్ కేస పనందుకు గులాములు."

—కోలపల్లి ఈశ్వరరావు, నెల్లూరు.

"అటుకు లిచ్చి కుచేయి వివ్వర్యము
పొందితే

లందమిచ్చి విరుద్యోగి ఉద్యోగం
పొందాడు."

—డి. లక్ష్మణ్, హైదరాబాద్.

"ద్యావర యుగానికి

కలియుగానికి తేడా ఎంతో!"

—వి. ఎన్. ఆర్. అమ్మలు,
శేకేపూర్, (ఒరిస్సా)

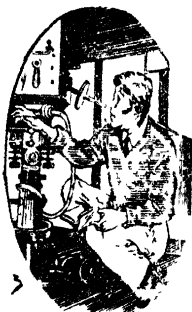
"వేకులుందువరకు చెట్లు చావనట్లు, వృక్షులుందువరకు అశ్వావము నశింపదు."

ఉద్యోగస్థులలో మెరికలను గుర్తించాలి

సదానంద మొహంతీ

సాధారణంగా పెద్ద పెద్ద సంస్థలలో కార్య
విధానాబాధికారులు తమ క్రింద పని
చేసే ఉద్యోగస్థులు మూడుంటి, అవివేకుంటి,

యోచనాక క్రిత భూస్థులని అంటుంటారు.
వారు ఎంత మాత్రం బాధ్యత వహించరని,
విశ్వాసంతో పనులు నిర్వహించరని అభి
ప్రాయపడతారు. కాని అది వాస్తవం కాదు.
కేవలం అపోహ మాత్రమే. మానసికంగా
ఏర్పడిన దురభిప్రాయం తప్ప వేరేకాదు. ప్రతి
వ్యక్తికి అమూల్యమైన వివేకం, నైపుణ్యం
ఉందనే ఉంటుంది. ప్రతి వ్యక్తిలోను
దీక్షతో కూడిన సృజనాత్మక క్రిత విగూఢమై
ఉంటుంది. అట్టి క్రిత సక్రమంగా వినియో
గించుకోవడం అధికారుల ముఖ్య కర్తవ్యం.

జనరల్ మోటార్స్ కంపెనీలో ఒక పెద్ద
ఇంజనీరు చార్లెస్ కెట్టరింగ్ ఒకసారి తన
కంపెనీలో ఒక కార్మికుడు ఒక క్రొత్త
ఒడను అదే పనిగా పరీక్షించడం గమ
నించాడు. ఆపరేషన్ కలిగి ఏమిటి చూస్తు
న్నావు? అని అడిగాడు. దానికి ప్రొఫెల్లర్
చాలా పెద్దదిగా ఉంది అన్నాడు కార్మికుడు.
అది పెద్దదిగా ఉందని ఎలా చెప్పగలవు
అని కెట్టరింగ్ అడిగాడు. కార్మికుడు
నవ్వుతూ అది 5 లేక 6 అంగుళాలు పెద్దది
అన్నాడు.

కెట్టరింగ్ కి ఆ జవాబు ఎంతో వింతగా
తోచింది. వెంటనే ఇద్దరు ఇంజనీర్లను పిలి
(మి.కా. 16 వ పేజీలో)

మధురాలే మధురం

పెరుగ్యేలో పెరిగే ప్రపంచంలోనే మధు
రాతి మధురమైన (తియ్యని) వృక్షం-యూప
టోరియం రిబాడియనమ్ (Eupatorium
Rebaudianum) ను ఇంగ్లీషులో
స్టీవియా (stevia) అంటారు. దీనివల్ల
ఉత్పత్తి అయ్యే ద్రావణం చక్కెర కంటే
300 రెట్లు తీయగా ఉంటుంది. ఒక కప్పు
కాఫీకి గాని టీకి గాని ఈ ద్రావణం ఒకే ఒక
చుక్క చాలు.

“విదక్షణ లేకుండా పకల ప్రాణాలను ప్రేమించేవారు భగవంతుణ్ణి
ఉత్తమ రీతిలో ప్రార్థించ గలుగుతున్నాడు.”

మీటియర్

ఉల్కలు (Meteors) అంతరిక్షంలో
అతి వేగంగా దూసుకుపోయే అగోళ
రాసులు. ఇవి వాతావరణంలోకి ప్రవేశించే

బప్పటికి వాటికి, గాలికి మధ్యగల బ్రహ్మాండ
మైన రాపిడివల్ల ఈ అగోళరాసులు తెల్లని
కాంతితో మండుతాయి. అందుకే ఇవి కని
పిస్తాయి. వాతావరణంలో దూసుకుపోతూ
చాలామటుకు ఉల్కలు పూర్తిగా మండిపోయి
జూడిదగా ఏర్పడి హరించిపోతాయి. భూమిని
చేరిన కొద్ది ఉల్కలు ఎంతమాత్రం నష్టం కలి
గించినట్లు కనిపించదు. కాని జూన్ 30,
1908 లో సుమారు 130 బన్నులు తూగే
పెద్ద ఉల్క పైవీరియా (రష్యాలో) మారు
మూల పడింది. దీనివల్ల కలిగిన అడుగు అది
పడినచోట నుండి 3000 మైళ్ళ దూరంలో

ఒక సాధనం రికార్డు చేసింది. ఆ కక్షిం
800 మైళ్ళదాకా వినిపించింది. దీనివల్ల
చెలరేగిన గాలి వల్ల 36 మైళ్ళ దూరం
వరకు చుట్టుప్రక్కల అడవు లన్నీ మండి
పోయాయి.

అసలు ఉధృతం వల్ల అణువులుగా చెడిరి
పోయి పద్దవోట పెద్ద పల్లం ఏర్పడింది.
బ్రిటనులో లండన్ నగరమీద ఇది పడి
ఉంచే లండన్ నగరం అంతా ధ్వంసం
అయి ఉండేది. పైవీరియా (రష్యా) క్రాస్
నోయార్స్క ప్రదేశంలో పడిన ఉల్కలను
కనుగొన్న 285 సంవత్సరాలు తరువాత
రష్యాలో మరో 170 ఉల్కలు కనుగొన
బడ్డాయి. ప్రతి సంవత్సరం దాదాపు 50
ఉల్కలు ఈ ప్రదేశంలో భూమిమీద పడు
తున్నాయని శాస్త్రజ్ఞులు అభిప్రాయపడు
తున్నారు. కాని వీటిని పేకరించి వివరాలు
తెలుసుకోలేక పోతున్నారు. వీటిలో సౌర
కుటుంబంలో సూర్యుడు, చంద్రుడు ఇతర
గ్రహాల నిర్మాణ విధానం గురించిన 'సంకేత'
రహస్యాలు ఉంటాయని శాస్త్రజ్ఞులు అభి
ప్రాయం. అక్కడి మట్టిని పరీక్షించి రష్యా
శాస్త్రజ్ఞులు భూమిలో రెడ్ ఐసోటోపులను
కనుగొన్నారు. ఇవి సౌరకుటుంబం కంటే
మూడు రెట్లు పురాతనమైనవి. దీనివల్ల విశ్వ
నిర్మాణానికి మౌళిక పదార్థాలను తెలుసుకో
గలరు.

“ఎలుపు సొమ్ము బరువుకు చేటు.”

విజయవాడ పౌరపాట్లు మేట్లు

జీవితంలో అనేక పౌరపాట్లు జరుగవచ్చు. కాని దైర్యం, పట్టుదల, సాహసం ఉన్న వాళ్ళకి పౌరపాట్లు విజయానికి ఒక మార్గం.

ఎమర్సన్

పౌరపాట్లు జీవితంలో అంగీకరించ దగినవే. జీవితంలో పరిపూర్ణతను పొందుటకు పౌర పాట్లు అత్యవసరమైనవి. వీటి అనుభవం లేకుండా ఎటువంటి నైషణ్యాన్ని ఎవరూ సాధించలేరు.

ఒకప్పుడు బెర్నార్డ్ షా "మనిషి కష్టపడి ప్రయత్నించి స్కేటింగ్ నేర్చుకుంటాడు. ఈ విధంగానే అన్ని రంగాలలోను మనిషి ప్రగతిని పొందుతాడు" అని అన్నాడు.

రాల్ఫ్ వోల్డ్స్ ఎమర్సన్ "ప్రతి రోజు చేయ వలసినవి చేసి ఆ రోజునే ముగింపుకో. వీవు అవాటికి చేయగలిగినది చేసేస్తావు. తప్పదు, పౌరపాట్లు కడగవచ్చు. వాటిని పాఠ్య

మైతంత త్వరలో మరచిపో. చేపు తిరిగి క్రొత్త రోజే. మంచి మాతన ఉత్సాహంతో మొదలుపెట్టు. ప్రయత్నాలతోనూ పౌరపాట్ల తోనూ సహజంగా లక్ష్యాన్ని పొంద గడుగుతాం. విజయం పొందుతాం. విజ యానికి మేట్లు అని చెప్పుకోతగ్గ పెద్ద పెద్ద పౌరపాట్ల వల్లే అద్భుత సాధనలు అన్నీ సాధింపబడ్డాయి" అని చెప్పాడు.

తప్పలను, పౌరపాట్లను ఒప్పుకోడానికి వివేకాభివృద్ధి కలగాలి. ఈ వివేకం మానసిక పరిణామంమీదే ఆధారపడి ఉంటుంది.

(14 వ పేజీ తరువాయి)

ఏం చి పరీక్ష చేయమన్నాడు. కార్మికుడు చెప్పినది అక్షరాలా నిజమని తేలింది. ప్రొఫె సర్ వీళ్ళ అంగుళాలు పెద్దదిగా ఉంది. ఈ విధంగా ఒక సాధారణ కార్మికుని అతీం ద్రియ శక్తివల్ల సంస్థలో ఒక పెద్ద పౌర పాటు తప్పింది.

కాబట్టి ప్రతి వ్యక్తిలోనూ మహత్తర మైన శక్తి నిదీకృతమై ఉంటుంది అటు వంటి వారికి తగిన అవకాశం. ఉత్సాహం కల్పించినప్పుడు వారిలో నిగూఢమై ఉన్న ఆ అతీంద్రియ శక్తులు చైతన్యవంతంగా ప్రభ విస్తాయి కాబట్టి క్రింది ఉద్యోగస్థులను గౌర వించి వారి శక్తులను వినియోగించుకోవం అతిశయ ధర్మం. ఏ సంస్థలో నైనా సరే సంస్కృత్య విజయం అందలి ఉద్యో గస్థుల మీదే ఆధారపడి ఉంటుంది.

"వివేకవంతుడు చేపచూపునేగాని, మామతో చెప్పడు." — రియోట్స్

నిర్ణయాలు తీసుకోడం ఎలా?

ఐ. కె. ఎ. డి. హరీ

ఒక కారు ద్రైవరు ఒక రోడ్డు మీదకు తూరం ప్రయాణంలో అధునిక 20 నిర్ణయాలైనా తీసుకుంటాడు. చాలామంది ఈ నిర్ణయాలు మనసులో అంత వేగంగా తట్టవు. కానీ ప్రతిరోజూ, ప్రతినిత్యం మనం సవాలక్ష నిర్ణయాలను తీసుకుంటామే ఉంటాం.

'రేపు ఎన్నిగంటలకు రేవాలి:'
'రేపు ఏం బట్టలు వేసుకుందాం:'
'ఈరోజు ఏం తిందాం:'
ఇంకా కొందరు
'పెళ్ళి చేసుకోవాలా:'
'ఏ ఉద్యోగానికి ప్రయత్నించాలి:'

'ఏ విధంగా పరిష్కారం చేసుకుంటే బాగుంటుంది:' అని మానసికంగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటాడు.

నిర్ణయాలు తీసుకోడం అంటే మనసులో ఇష్టానుసారంగా తీర్మానం ఏర్పరచుకుని దాని ప్రకారం కార్యక్రమం కొనసాగించడం. ఊహించి మన ఇష్టమేమిటా ప్రాప్తమౌతుంది. తేలిక నిర్ణయాలనుబట్టి మన వ్యక్తిత్వాన్ని నిరూపించుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తాం. జీవి

భారతదేశపు పది
పెద్ద హోటళ్ళు

అకోకా—న్యూఢిల్లీ
సెంటర్—బొంబాయి
చోకా—మద్రాసు
ఫోర్డ్ అగ్రూడా వీన్ రిసార్టు—గోవా
గ్రాండ్—కలకత్తా
కోవలమ్ వీన్ రిసార్టు—కోవలమ్

(మద్రాసు)

ఒబేరాయ్ ఇంటర్ కాంటినెంటల్—ఢిల్లీ
ఒబేరాయ్ షెరటన్—బొంబాయి
తాక్ మహల్ మరియు బొంబాయి
తాక్ ఇంటర్ కాంటి
నెంటర్
తాక్ మహల్—ఢిల్లీ.

“మోక్షమార్గము వాటిమిగల క తిప్పె నదక వంటిది.”

తంలో మనం కేవలం ప్రేక్షకులం మాత్రమే కాదు. పరమాత్ముని విశ్వంలో పాల్గొని కార్యవరణను నిర్వహిస్తాం. మన ఇష్టాలు, నిర్ణయాల వల్ల ప్రపంచాన్ని తీర్చిదిద్దుకోగలుగుతాం.

సాధ్యమైన కొన్ని నిర్ణయాలకు మార్గాలు:

1. లక్ష్యాన్ని ఏర్పరచుకోవాలి: ఒక ఉద్యమానికి సంబంధించిన అంశాలను విశదంగా పరిశీలించి విమర్శించుకుని ముఖ్య సమస్యను గ్రహించాలి. పీటర్ డ్రకర్ అనే మేనేజిమెంటు కన్సల్టెంటు 'తప్పుడు జవాబుల వల్ల తీవ్రమైన దోషం కలుగక పోయినా తప్పుడు ప్రశ్నలే అనలైన ఆపాయాలకు దారితీస్తాయి' అన్నాడు.

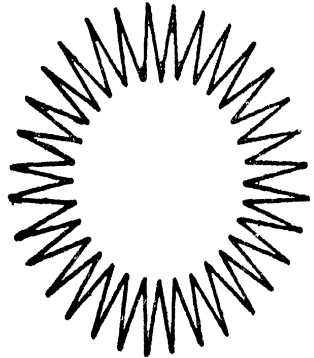
2. చేయవలసిన విధానాన్ని వెతికి పట్టాలి: క్రొత్త విషయాలను కనిపెట్టడం కున్న వ్యక్తి తన ఉద్యమ సాధనలో ఏర్పడే మార్పులకు లోనవాలి. మనస్సులో అసలు విషయానికి సంబంధించని విషయాలను పెట్టుకోకుండా ఉంటే చేపట్టిన నిర్ణయ లక్ష్యాన్ని సాధించుకోవడానికి క్రొత్త క్రొత్త మార్గాలు కనిపిస్తాయి.

3. జ్ఞానాన్ని వృద్ధి చేసుకోవాలి: ఎవరి దగ్గరనుంచి అయితే క్రొత్త విషయాలు తెలుసుకోగలం అనుకుంటామో వారితో విషయం పూర్తిగా చర్చించాలి. నిర్ణయాలు తీసుకోడం వ్యక్తిగతమైనప్పటికీ లక్ష్య సాధనకు కావలసిన పూర్వ తతంగం అంతా నలుగురితో కలసి ఆలోచించి, చర్చించి నిర్ణయించుకోవాలి.

4. సాధ్యాసాధ్య వివేచన. నిర్ణయించుకున్న తీర్మానాలను వివేకంతో పరిశీలించి, దానివల్ల పొందగల లాభ నష్టాలను తెలుసుకోవాలి. ప్రత్యేక తీర్మానం లేక నిర్ణయం యొక్క విజ్ఞతను, దానివల్ల మనకు కలిగే లాభాలను గ్రహించాలి.

5. పరిష్కారం పక్కం పొందాలి: నిర్ణయాలు తీసుకోడం సృజనాత్మకమైన పని.

సూర్యుని ఉపరితల ఉష్ణం

సూర్యుని ఉపరితలపు వేడి 10,000° F అని అంచనా వేయబడింది. సూర్యుని మధ్య భాగంలో పూర్తిగా ఒత్తిడివల్ల ఏర్పడే ఉష్ణము దీనికి 40,000 రెట్లు అధికంగా ఉంటుంది. అయినా కొన్ని నక్షత్రాల 70,000° F ఉపరితలపు వేడితో దీన్ని పరిపోలిస్తే సూర్యుని ఉపరితలం చల్లగానే ఉంటుంది. ఈ నక్షత్రాల మధ్య భాగాలలో ఉండే వేడిమి వాచ్ ఉపరితలపు వేడికి తగినట్లుగా చాలా అధికంగా ఉంటుంది.

“ఒకరిని పూర్తిగా అర్థం చేసుకొనకుండా మొదట నమ్మి, పిదప దూషించడం మూర్ఖలక్షణం.”

చేపట్టిన నిర్ణయాన్ని పరిశీలించి, సాధక బాధకాలు తెలుసుకుని తొందరపాటు లేకుండా నిర్ణయాన్ని సాదించడానికి, తగిన ఉపాయాలను మానసికంగా ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి కొంత కాలావధి అవసరం.

1. నిర్ధారణ: జీవితం సామాన్యంకాదు. అతి సాహసంతో కూడినది. ఏ నిర్ణయమైనా సరే సాహసంతో కూడుకుని ఉంటుంది. అసలు విషయాన్ని ధీమాగా ధైర్యంతో ఎదుర్కోవాలి. ఫలితాంశ పరిజ్ఞానం విషమించిన భయపడి కంగారుతో అసలు కార్యం చెడగొట్టుకోకూడదు.

రెండువందల సంవత్సరాలకు పూర్వం ఒక గ్రీకు నావికుడు ఆసియా మైనర్ తీరంలో ఓడమీద ప్రయాణం చేస్తూ ఉండగా ఓడ మునిగిపోయింది. అతడి చరమవార్త: “ఓడ ప్రయాణానికి భయపడవద్దు. ఎన్నెన్నో ఓడలు పెద్దపెద్ద తుపానులను తట్టుకున్నాయి.” మంచి నిర్ణయాల తీరు:

1. వాస్తవాలు, మనోభావాలు: వాస్తవ

వ్యత బాగోగుల తార్కిక విచారణ నిర్ణయానికి ముఖ్యలక్షణం. మోహం, అవేగం పెడదారిని పట్టిస్తాయి. మోహవేగాలు యుక్తమైన సమాలోచనకు అవరోధాలు.

2. యోచన: యోచనలో స్వబుద్ధి ఎంత వరకు ఉంది. ఇతరులనుంచి గ్రహించినది ఏమిటి? మానసికంగా సమాధానం ఏర్పడిందా? యోచనలతోటే కాలం గడచిపోతుంటే అనే విషయాలు గమనించాలి.

3. సరళత: సమస్యను మరోవిధంగా పరిష్కరించుకొనే విధానం ఉందా? చేపట్టినది ఆచరణ యోగ్యమైనదా కాదా తెలుసుకోవాలి.

4. శ్రమ, ఓర్పు: సమయ, సంపత్తులను బాగా యోచించాలి. మొండికనం, పట్టదల పనికిరాదు.

5. నిబంధనలు, కట్టుబాట్లు సమయం, వయస్సు, విద్య, శాహతు అంతస్తు, సమర్థత, విజ్ఞానం మొదలైనవి ఏవేవి, ఎంతెంత రోపించాయి అనేది తెలుసుకోడం ముఖ్యం. సామర్థ్యంతమైన నిర్ణయాలకు ఇవే సహకరించేవి.

6. బాధ్యత: ప్రతి ఒక్కరు వ్యక్తిగత లాభాలను మాత్రమే ఆశించకుండా ఇతరుల శ్రేయస్సును, సామూహిక శ్రేయస్సున కూడా మనస్సులో ఉంచుకోవాలి.

మనకే కాదు ఇతరులకు కూడా మకంఠే ఎక్కువ విజ్ఞానం, వివేకం ఉంటుందనే మాట మరచిపోకూడదు.

“ఒకరిని చెడుగా అభివర్ణించే ముందు తను ఎంతవరకు మంచివాడు అన్న విషయం తెలుసుకొనుట ముఖ్యం.”

బహుమతి పొందిన వ్యాసం

నేటి సినిమాలు - నైతిక సాంస్కృతిక విలువలు

కె. నాగలక్ష్మి, ఇచ్ఛాపురం.

సినిమా అన్నది ఆధునిక యుగంలో సామాన్య మానవునికి అందుబాటులో ఉండే వినోద సాధనం. కేవలం వినోద సాధనంగానే కాకుండా కొంతవరకు విజ్ఞాన సాధనంగా కూడా వినియోగించుకోవచ్చు. పూర్వం సినిమాలు తీసినవారు మన సంస్కృతి, మన ఆచార వ్యవహారాలు ప్రతిబింబించేటట్లు కళాత్మక విలువలను దృష్టిలో ఉంచుకుని తీసేవారు. కాని నేడు సిని ప్రపంచంలో పోటీ పెరిగి విర్మాణ సంస్థలు వ్యాపార సంస్థలుగా మారాయి.

నేటి సినిమాలు నంబుంలో ప్రబలిపోయిన నేరప్రవృత్తిని, అవివేచిని రెచ్చగొట్టే దొంగతనాలు, దోపిడీలు, హత్యలు, మానభంగాలు వివర్ణవిడిగా చూపిస్తున్నాయి. మానవులు చెడును గ్రహించినంత త్వరగా మంచిని గ్రహించలేరు కదా! ముఖ్యంగా నేటి యువతీ యువకులు ఈనాటి సినిమాలను అనుకరిస్తూ పూర్తిగా పతనానికి చేరువ అవుతున్నారు.

ప్రాచీన కాలంనుంచీ ఒక ప్రత్యేకమైన సంస్కృతిని కలిగి వత్సరారణలో గానీ, నడవడిలో గానీ ఆదర్శంగా ఉన్న మన 'ప్రీ' ని

నేటి సినిమాలలో అంగడి బొమ్మలా చూపుతున్నారు. సాత్వాత్య నాగరికత ముసుగులో ప్రీని అర్థనగ్నంగా ప్రదర్శిస్తూ, నాట్యం పేరుతో పిచ్చిగంతులు వేయిస్తూ యువతలో కామాన్ని రెచ్చగొడుతున్నారు.

మహిళల జీవిత ప్రమాణం

భారతదేశంలో ప్రీ జీవిత ప్రమాణం గతంలో కంటే ఇప్పుడు అధికమైంది. 1951-వ సం. లో ఉన్న 31.7 జీవిత ప్రమాణం 1981 సం.లో 54.8 సం. లకు పెరిగింది.

“పర్వం భగవదాయతం అని ప్రార్థించాలి. ప్రతీది మానవుని మీదే ఆధారపడి ఉందని ఉద్యమించాలి.”

— కార్ల సర్ ప్రాన్సిస్

అనభ్యుక్తరమైన, హింసాత్మకమైన దృశ్యాలను ప్రభుత్వం తొలగించాలి. దీనికి సమాజంలోని యువతీ యువకులు కూడా ముందుకు వచ్చి సంఘటితంగా ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరిపి కళాత్మకమైన, నైతికమైన సినిమాలను నిర్మించడానికి నిర్మాతలకు ప్రోత్సాహం కల్పించాలి.

అప్పుడు చక్కని విజ్ఞానదాయకమైన, సందేశాత్మకమైన కళాత్మక విలువలతో చిల్రే సిల్ల చిత్రాలు నిర్మించబడతాయి.

వి. జీవరాజు, చిలకలపూడి.

మన సంస్కృతిని గురించి ఉపన్యాసా తిచ్చే సంఘ సంస్కర్తలు. నేటి సినిమాలను చూస్తే సిగ్గుపడక మానరు. నేటి సినిమాలు కుటుంబంతో చూడలేని సినిమాలు. పూర్వం ప్రికి గౌరవం. విలువ ఇచ్చే చిత్రాలే తయారయ్యేవి; లేవే సీనులు మచ్చుకైనా ఉండేవి కావు. అగ్లీల పదజాలము, అర్థరహితమైన సంభాషణలు, జగుప్సాకరమైన పాటలు వినబడేవి కావు. ద్వంద్వార్థము ధ్వనించే పదప్రయోగం జరిగినా అగ్లీలంగా మాత్రం ఉండేవి కావు.

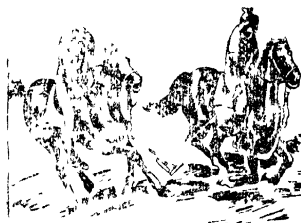
నేటి మన చిత్రాలన్నీ దాదాపు ఒకే మూసలో పోసిన విధంగా తయారవుతున్నాయి. ఈనాడు సినిమాలలో అవసరం ఉన్నా లేకపోయినా క్లబ్ డాన్స్ సృష్టికరణ జరుగుతుంది.

సినిమాలు ప్రేక్షకులమీద ఎంత ప్రభావం కలిగి ఉంటాయి అనేది నిర్వివాదం. కొన్ని

వందల సంవత్సరాలు కృషిచేసి సాధించిన ఆపూర్వమైన మన భాషకు, మన సంస్కృతికి నేటి సినిమాలలో పట్టిన దుర్గతిని తలచుకుంటే జగుప్సాకరంగా ఉంటుంది.

సినిమాలు మన జీవితాలను అద్దం పట్టేవిగా ఉండాలి. మన తప్పులను, పొరబాట్లను సరిచేసుకునేలా మన సినిమాలు తయారైన నాడు మన సాంస్కృతిక విలువలు పెరుగుతాయి.

పోలో టొలిసారిగా 1869 లో ఆడబడింది

పోలో అటను హాస్యంగా 'హాకి అన్ హార్స్ బేక్' అంటారు. 'పోలో' అంటే ఇండస్ లోయలో బార్లిలో మాట్లాడే భాషలో 'బంతి' అని అర్థం. ఇలాగే టిబెట్ భాషలో బంతిని పులు (pulu) అంటారు. కాబట్టి ఈ ఆట తూర్పు దేశాలకు సంబంధించినదే. క్రీ.పూ. 525 నుండి పరియనులు పోలో ఆడుతున్నారు. ఇంగ్లండులో 1888 సం. లో మొదటిసారి పోలో ఆడబడింది.

“మృత్యుక జలములచే దాహ్యురదృతి కలుగునట్లు
భక్తి వైరాగ్యములచే అంతఃకురదృతి కలుగును.”

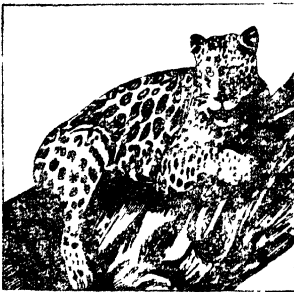
ఎస్. మధుసూదనరావు, వసుంధర.

మనకున్న వినోద సాధనాలలో పిసీమాకు ఉన్న ప్రాముఖ్యత మరి దేనికి లేదు. అతి తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ వినోదం, విజ్ఞానం పొందడానికి మానవునికి ఇది వరం.

పిసీమాలవల్ల ప్రయోజనాలెన్నో అరిష్టాలు అన్ని. అనేక మాతన విషయాలు, వైజ్ఞానిక విషయాలు, మేధావుల సందేశాలు, వివిధ దేశాల ఆచార వ్యవహారాలు మొదలైనవి పిసీమాలలో చూచి తెలుసుకోవచ్చు.

మన దేశంలో హిందీ పిసీమాల కంటే తెలుగు పిసీమా సంఖ్య పెరిగిపోవడం తెలుగు చిత్రపరిశ్రమ అభివృద్ధిని తెలియ జేస్తుంది. అయితే ఈ పిసీమాల సంఖ్య

ఆసియా - ఆఫ్రికాలలో చిరుత పులులు

ఆసియా, ఆఫ్రికాలలో వివరించే చిరుత పులులు చిన్నవైనా మిక్కిలి బిల్వమైనవి, చురుకైనవి, మిక్కిలి వేగంగా పరుగెత్తగలవి. వీటిలో ఇవి ఈడగలవు. వీటికి అతి

వరంగా ఎంత అభివృద్ధిని సాధించాయో సాంస్కృతిక నైతిక విలువ దృష్ట్యా అంత దిగజారిపోయాయి ద్వంద్వార్థ పాటలు, పెక్స్, హింస, నేరం మొదలైనవి కేవలం వ్యాపార దృష్టితో పిసీమాలలో చొప్పించారు నిర్మాతలు. పిసీమాలలో మంచి కంటే చెడు ప్రభావం ప్రేక్షకుల మీద చెరగని ముద్రవేసి ఎన్నెన్నో దుష్కార్యాలు, అవినీతి పనులు చేయడానికి కారణ మవుతున్నాయి.

విర్మాతలు నైతిక సాంస్కృతిక విలువలు కూడిన చిత్రాలను నిర్మించడం అవసరం. వాస్తవికతకు సన్నిహితంగా ఉన్న పిసీమాలను నిర్మించి దేశప్రగతికి పిసీ విర్మాతలు పాటుపడాలి.

శిక్షణమైన కళ్ళు, చెవులు ఉన్నాయి ఇవి సాధారణంగా రాతిపాట, మధ్యాహ్నం వేటకు బయలుదేరుతాయి. ముతక పసుపు వర్ణం శరీరంమీద నల్లటి చుక్కలుంటాయి.

చిరుతపులి ఒకసారి మానవ రక్తాన్ని రుచి మరిగితే సింహాన్ని మించి ప్రావీణ్యంగా ప్రవర్తిస్తుంది. రుద్ర ప్రయాగలో చిరుతపులి 125 మంది మనుషులను చంపితిన్నది.

సాధారణంగా చిరుతపులులు 168 సెం. మీ. నుండి 229 సెం. మీ. పొడవుంటాయి. 27 మొదలు 88 కి.గ్రా. బరువుంటాయి. ఒక్కొక్కప్పుడు వీటికి నల్లరంగు పులులు పుడుతుంటాయి. ఇది రంగులో కేదా తప్ప వేరే రకం కాదు. నల్ల చిరుతపులి చాలా భయంకరమైనదని అంటారు. కాని నల్ల రంగువల్ల వీటి భీకరత్వంలో గానీ నైజంలో గానీ, అలవాటులో గానీ తేడాలు ఏర్పడవు.

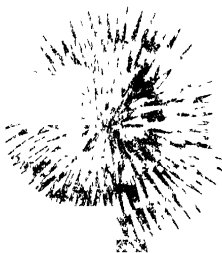
“మాడను వెంటింటు అవు వలె భక్తుని భగవంతుడు వెంటింటుచున్నాడు.”

సాగరజీవులు-ఖనిజాల ఉత్పాదన

సుజిత్ కుమార్ నహా

సముద్రంలో నివసించే చిన్న చిన్న జంతు జాలం ఇతర ప్రాణులు సముద్రపు నీటి నుండి మానవుడు అతి వ్యయప్రయాసతో

ముళ్ళతో నిండి ఉండే ప్రాణి. సీ కుకుంబర్ గట్టిగా పొడుగు దోసకాయలాగ ఉంటుంది.

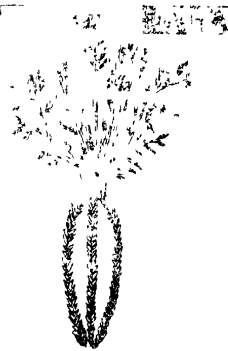

సీ అర్చిన్

వేరుచేయగల పదార్థాలను అతి శుభ్రంగా వేరుచేయ కలుగుతున్నాయి.

సముద్రంలో నివసించే అనేక కళాశాఖల వెన్నెముక లేని జంతువులకు సముద్రపు నీటి నుండి వెనేడియం, కాడ్మియం, నికెల్, కాగి, జింక్, లెడ్ మొదలైన ఖనిజపులను గ్రహించే విశిష్ట శక్తి ఉంది.

సముద్రంలో నివసించే సీ అర్చిన్ (sea urchin), సీ కుకుంబర్ (sea cucumber) వెనేడియం ధాతువును అతి వైపుబింబంగా వేరుచేస్తాయి. సీ అర్చిన్ గోళాకారంలో

సీ కుకుంబర్

సీ కుకుంబర్ రక్తంలో 10 శాతం వెనేడియం ధాతువు ఉంది.

ముస్సెల్ అనే జంతువులో కాడ్మియం, లెడ్ ఇంకా కొన్ని ఇతర ధాతువులు చేరి ఉంటాయి. కాడ్మియం, లెడ్ మానవుడికి తీవ్రమైన విషపదార్థాలైనా ఎంతమాత్రం విష ప్రభావం లేకుండా ముస్సెల్ ఈ ధాతువును సహించగలదు.

సాధారణంగా సముద్రంలో అన్ని ప్రదేశాలలోనూ కనిపించేదే స్పాంజి. ఇవి పెద్ద

“ఎంత దారుణ రోగమైనా ఉష్ణరసాయనంచేత నశించినట్లు, సావము రైవద్యానముచేత నశించును.”

కుటుంబానికి చెందినవైనా జీవిత పరిణామంలో ఉన్నత స్థాయిని పొందలేదు. ఇవి

బడిన్సు వేరు చేసారు. ఇప్పటికి కూడా కెల్ప్నుంచే వ్యాపారసరళిలో బడిన్సు ఉత్పాదిస్తున్నారు. సముద్రంలో నివసించే చిన్న

సాదారణ ముప్పెర్

సామాన్య ఇంతుజాతికి చెందినవి. వీటి దేహనిర్మాణం సంకీర్ణవంతమైనదికాదు. వీటికి దేహం లోపలి ఇతర అంగాలు ఉండవు. ఇవి బడిన్, వికెర్, పిలికాన్ రాతువులను సముద్రపు నీటినుంచి సులభంగా గ్రహించగలుగుతాయి.

ముప్పెర్స్ జాతికి చెందిన 'అయ్స్టర్' (oyster) ముఖ్యంగా రాగి, జింకు లోహాలను గ్రహిస్తుంది. లోబ్స్టర్ (వీక) రాగి, కోబాల్డ్ లోహాలను సముద్రపు నీటినుండి వేరుజేయగలదు.

సముద్రపు నీటిలో 'బడిన్ బడెడ్' లవణాల రూపంలో ఉంటుంది. సముద్రంలో పెరిగే నానావిధమైన కలుపులు ఈ లవణాలను సంగ్రహిస్తాయి. ఈ కలుపును కొల్పినప్పుడు వచ్చే బూడిదను 'కెల్ప్' (kelp) అంటారు. కుర్టాయిస్ (Courtois) అనే శాస్త్రజ్ఞుడు ప్రపథమంగా ఈ 'కెల్ప్' నుంచే 1812 లో

SPONGE

స్పాంజి

చిన్న ప్రాణులు, మొక్కలు సముద్రపు నీటి నుంచి ఈ రాతువులను ఎలా వేరు చేయకలుగుతున్నాయి అనే విషయం ఇంకా శాస్త్రజ్ఞులకు తెలియని రహస్యం. దీన్ని పూర్తిగా అవగాహన చేసుకుంటే పుష్కలంగా లభించే సముద్రపు నీటినుంచి ఈ రాతువులను సులభంగా విడదీసి మానవులు ఘనవిజయం పొందగలరు.

అసియాలో అతి నూతనం

బెంగుళూరు (కర్ణాటక)లో యలహంకలో సుప్రసిద్ధమైన 'ఇరుసు చక్రం' (wheel and axle) పరిశ్రమ అధునాతనమైంది. ఇక్కడ సంవత్సరానికి రూ. 10 కోట్ల విలువచేసే 70,000 చక్రాలు, 23,000 ఇరుసులు తయారుచేయవచ్చు.

“అత్యు విగ్రహం గలనాని రెండు ముఖ్యలక్షణాలు కను, మర్కాట.”

పారిశ్రామిక కాలు

డా. ఎన్. కృష్ణమూర్తి

గత 50 సంవత్సరాలుగా పారిశ్రామిక రంగంలోను, ఇక్కడోను విస్తారంగా అనేక రసాయనిక పదార్థాలు ఉపయోగింపబడుతున్నాయి. అందువల్ల ఈ రసాయనిక

పరిణమించినప్పుడు జీవకోటికి, ప్రాణికోటికి ప్రాణాపాయం కలుగుతుంది.

విషాలు ముఖ్యంగా వాటి రసాయనిక స్వభావంవల్ల ప్రాణుల మీద ప్రభావితమై పూర్తిగా ప్రాణిని చంపడమో లేక ఆరోగ్యాన్ని చెడగొట్టడమో జరిగితుంది. ఈ విషపదార్థాలు బాహ్య శారీరక సంవర్కం వల్ల కానీ, తక్కువ మోతాదుతో అంటే 50 మి. గ్రా. కడుపులో చేరుటవల్లగానీ ఇట్టి ఉపద్రవాలు సంభవిస్తున్నాయి. కాబట్టి పారిశ్రామిక కాలుష్యాలను, విషాలను గురించి నిర్ధారణగా తెలుసుకోవడం, మదింపుచేయడం, వాటి ప్రభావాలను తగ్గించడం, విరోధించడం మొదలైన విషయాలన్నీ తెలుసుకోవాలి.

విషాలు వాటి ప్రభావం చాలా ప్రాచీన

పదార్థాలను గురించి, మానవుల ఆరోగ్యంపై వాటి ప్రభావాన్ని గురించి తెలుసుకోవడం ముఖ్యమైన విషయంగా పరిణమించింది. అర్థానిక సాల్ఫ్యూరిక్, రెఫ్రీజరెంట్లు, ప్లూమి గెంట్లు, ఎలుకల మందులు, కీటక నాసి మందులు, పూతినాసి మందులు, తెర్మినేడు మందులు, రసాయనిక ఎరువులు, ప్రేలుడు మందులు మొదలైన వాటి ఉపయోగంవల్ల అనేక పారిశ్రామిక కాలుష్యాలు విషములుగా

రైలు ప్రయాణం ఎరుగని దరిద్రనారాయణులు

ప్రయాణించేసే భారతదేశపు 75 శాతం గ్రామీణులలో 50 శాతం ఆనడ రైళ్ళలోనే ప్రయాణం చేయరు. చేసేవాడు సంవత్సరానికి ఒకసారి లేక రెండేళ్ళ కొకసారి ప్రయాణం చేస్తారు.

“శ్మశానముకొరకు త్యాగ మొనర్చుట కష్టం; కాని సేవకొరకు త్యాగ మొనర్చుట మలభం.”

మైనది. గ్రీకు వైద్యుడు హిపోక్రీట్స్ (480 - 370 బి. సి.) రెడ్ పాయిజనింగ్ ముఖ్యంగా లోహతుడి కర్మాగారాలలో పనిచేసే కార్మికులకు సంభవిస్తుందని చెప్పాడు. సీనపు పాత్రలోగాని, సీనపు తగడుల క్రింద విల్వ ఉంచిన వీరుక్రాగడంవల్ల రెడ్ పాయిజనింగ్ సంభవిస్తుందని ఎట్రూవియన్ పోలియో (70-16 బి. సి.) వివరించాడు. ముడి సర్పైడ్ ఖనిజపదార్థాలు, కార్బన్ మానో ఆక్సైడ్ విషాలను గురించి గ్రీకులు, రోమనులు పూర్వమే తెలుసుకున్నారు. పర్షియా వైద్యవిపుణుడు అవిసెన్నా (Avicenna) (980-1037) ఆర్సెనిక్ ట్రై ఆక్సైడ్ విష పరిణామాన్ని గురించి తెలియజేసాడు.

పారిశ్రామిక కాలుష్యాలు లేక విషాలను ముఖ్యంగా పున పదార్థాలు, ద్రవ పదార్థాలు, వాయు పదార్థాలు అని మూడురకాలుగా వర్గీకరించవచ్చు. సాధారణంగా దుమ్ము, ధూళి, పొగ, ఆవిరి, పొగమంచు, తుంపరలతో పాటు సుమారు 200 రకాల హానికరమైన విషపదార్థాలు అనేక రూపాలుగా ఉంటున్నాయి. కార్బన్ మానోక్సైడువల్ల 15 లక్షల మంది, రెడ్ వల్ల 8 లక్షలమంది, ఆర్సెనిక్ వల్ల 34 వేలమంది, పాదరసం వల్ల 33 వేలమంది, సిలికా దుమ్మువల్ల 15 లక్షల మంది, ఆర్గానిక్ సార్వెంట్లవల్ల 7 లక్షల మంది, బెంజీనువల్ల 30 వేలమంది కార్మికులు వివిధ పారిశ్రామిక కాలుష్యాలకు, విషాలకు గురి అవుతున్నారని అమెరికాలోని పబ్లిక్ హెల్త్ సర్వీసువారు సర్వేచేసి ప్రకటించారు.

ఈ అపాయకరమైన కాలుష్యాలు మానవ దేహంలోకి చూడు విధాలుగా చేరుతున్నాయి. (1) డ్రిల్లింగ్, క్వారీ పనులలో ఉద్భవించే దుమ్ము, పొగ, ఆవిరి ఇతర వాయువులను అప్పటి కార్మికులు నాకొపుటాలద్యలా ఊపిరి తీతులలోకి పీల్చుటవల్ల, (2) నోటిలో పీల్చునప్పుడు నోటిలోని లాలాజలం, నీరు లేక ఆహార పదార్థాలు మ్రింగడంవల్ల, (3) శారీర

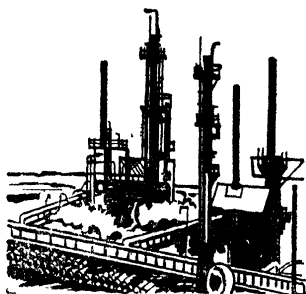
అతి స్థూలంగా పెరిగే సెక్వాయియా వృక్షాలు

కాలిఫోర్నియా (అమెరికా)లో పసిఫిక్ తీరాన పెరిగే సెక్వాయియా (sequoia) 325 అడుగులు ఎత్తుగా, 30 అడుగులు లావుగా పెరుగుతాయి. వీటిలో కొన్ని 4,000 సంవత్సరాల నాటివి అంటారు. అసలైన రాకాసి వృక్షాలు 'రెడ్ వుడ్స్' 25 అ. లావుగా 30 అంతస్తుల భవనం అంత ఎత్తు-340 అడుగులు- పెరుగుతాయి.

“మతము లెన్నో పథము లన్ని”

కంగా చర్మ సంస్కరణచేత దేహంలో చేరడంవలన.

వివిధ పారిశ్రామిక కాలిష్యాలు, వాటి పరిణామాలు ఈ క్రింది విధంగా వివరించ వచ్చు. 1. క్లోరిన్, నైట్రస్ ట్రిఫ్లూయిడ్, సల్ఫర్ డయాక్సైడ్, పార్వాల్బ్ హైడ్ వంటి విష పదార్థాలవల్ల ముక్కులో పంట, 2. ఆర్సీన్, కార్బన్ మానోక్సైడ్ మరియు గై కార్బన్ వంటి కాంపౌండులవల్ల శరీరంలో రక్తం లోని అనుమలకాలలో మార్పులు ఏర్పడుట, 3. కార్బన్ డై సల్ఫైడ్ మరియు కార్బన్ యోగికాలవల్ల మెదడుకు దెబ్బ తగలడంవల్ల నాడీ విధానం చెడిపోవడం, 4. క్లోరో ఇథేన్, బెంజీన్, టోలీన్లవల్ల వివిధ అంగాలు, సూక్ష్మ కణజాలం దెబ్బ తిని దేహరోగ్యం క్రమక్రమంగా నశించి పోవడం, 5. సిలికా, ఆస్టెస్టాస్, సిమెంటు దుమ్ము వగైరాలవల్ల ఊపిరితిత్తులు దెబ్బతిని వాయుకోశం చెడిపోవడం. ఇంకేగాకుండా ఈ పారిశ్రామిక కాలిష్యాలవల్ల, విషముల వల్ల ఏర్పడుతున్న ఇతర లక్షణాలను గమ

నించడం చాలా ముఖ్యం. 1. అసిడ్ పొగల వల్ల మరియు ఔర సంబంధమైన యోగికాల వల్ల చర్మం మంటలు పెడుతుంది. ముక్కు లలో మంటలు బయలుదేరి ఊపిరితిత్తులను, కళ్ళను ఆవరించిన సున్నితమైన పొరలకు హాని కలుగుతుంది, 2. ఇవి ఊపిరితిత్తుల లోనికి ప్రవేశించి రక్తప్రవాహంలో చేరి నాడీమండలాన్ని చెడగొట్టి దేహంలో వివిధ కణాలకు హాని కలిగించి పూర్తిగా ఆరోగ్యా వికే భంగం కలిగిస్తాయి, 3. హైడ్రోజన్ సైనైడు, హైడ్రోజన్ సల్ఫైడ్, కార్బన్ మానోక్సైడ్ల వల్ల ఊపిరి ఆడక నాడీ నిలిచిపోయే పరిస్థితి కూడా ఏర్పడుతుంది, 4. దుమ్ము, సిలికా, గ్రానైటు, ఆస్టెస్టాస్ల వల్ల ఊపిరితిత్తులు చెడిపోయి శ్చయ వ్యాధి కలగడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. విషం అతి తీవ్రంగా పరిణమించవచ్చు. లేక మానవ శరీరంలో దీర్ఘ కాల ప్రభావం కలిగి ఉండవచ్చు.

వాతావరణ కాలిష్యాలలో ధూమములు (smoke), ఆవిరిలు (fume)

150 లక్షల మంది యువ

కార్మికులకు క్రొత్తగా ఉద్యోగావకాశాలు

భారతదేశంలో అన్నిచోట్లా బాల కార్మికులను తొలగిస్తే ఎలా లేదన్నా 150 లక్షల మంది యువకులకు ఉద్యోగాలు ఏర్పడతాయని అంచనా.

“బాహ్య సౌందర్యమును గాక, అంతః సౌందర్యమును జూడగలవాడే నిజమైన కళాకారుడు.”

ముఖ్యమైనవి. ఏరికోపిన్, ఆన్ డెస్టోసిన్ వంటి హిపరిత్రి రోగాలు దుమ్మును పీల్చడం వల్ల కలుగుతున్నాయి. రెడ్, కాడ్మియం మరియు రేడియం దాతువుల దూళిని పీల్చడం వల్ల అనేక విషలక్షణాలు ఏర్పడతాయి. అతి సున్నితమైన జింక్ ఆక్సైడ్ కణాలను పీల్చడంవల్ల మెటల్ ప్యూమ్ జ్వరం వస్తుంది.

ఇతర రేణువులు, దుమ్ము మొదలైనవి పీల్చడంవల్ల అనేక విధాల అలెరిజీ, శరీరం మీద దద్దుర్లు ఏర్పడుతున్నాయి. పారిశ్రామిక విషాలలో చాలా అపాయకరమైనవి—రెడ్, మెర్క్యూరీ ఆర్సెనిక్, క్రోమియం, కాడ్మియం మొదలైన రోహాలు, వాటి యోగి కాలు. వీటికంటే కొంచెం తక్కువ పరిమాణంలో ప్రమాదమైనవి మాంగనీసు, వెనేడియం, టెల్లూరియం, థాలియం, పెరెనియం, జింక్, సికిల్, రాగి, టిన్ మరియు వాటి యోగికాలు.

ఏరోధిక చర్యలను అవలంబిస్తే పారిశ్రామిక కాలుష్యాలవల్ల అంతగా భయపడవలసిన అవసరం లేదు. వాస్తవానికి వాతావరణంలో ఉండే కార్బన్ డైఆక్సైడ్ (బొగ్గుపులుసు వాయువు) 5000 ppm ను మించితే ప్రమాదకరమే. కాబట్టి ఆపాయకరమైన పదార్థాలు వాతావరణంలో తక్కువ స్థాయిలో ఉన్నంతవరకూ వాటి అస్థిరాలను కొంతవరకూ తట్టుకోవచ్చు.

పారిశ్రామిక కాలుష్యాల నియంత్రణ ఏరోధం ఒక దేశంయొక్క వైజ్ఞానిక ప్రగతిని తెలియజేస్తుంది. రసాయనిక కాలుషేత్రం, ఇంజనీరులు, మీటియారజిస్టులు,

వైద్యులు, ఇతర విపుణులు అందరూ చేరి పారిశ్రామిక కాలుష్యాల నియంత్రణ ఏరోధ

మిమిక్రీలో అపూర్వ ప్రజ్ఞాశాలి

డా. నేరేళ్ళ వేణుమాధవ్ మిమిక్రీలోను, మోనో ఆక్సన్ లోను ప్రపంచ ప్రసిద్ధిని పొందిన విపుణుడు. ముఖ్యంగా ఆంగ్లేయ సాహిత్యం, వివీమల నుంచి ఇతడు గ్రహించి ప్రదర్శించే ఏకపాత్రాభినయాలు చిన్నదం శ్రోతలకు ఒక అపూర్వ అవకాశం. ఒకేలో పాత్ర అభినయించిన సుప్రసిద్ధ ఆంగ్లేయ నటుడు సర్ లారెన్స్ ఆలివర్ ను స్ఫూరింపజేస్తాడు భారతదేశంలోనే గాక విదేశాలలో కూడా డా. వేణుమాధవ్ లక్షలాది ప్రేక్షకులను ఇంగ్లీషు, హిందీ, తెలుగు, తమిళ భాషలలో అభినయించి ముగ్ధులను చేస్తాడు. హైదరాబాదులోను, కొలారంపూర్లోను జరిగిన ప్రపంచ తెలుగు సమావేశాలలో గౌరవింపబడిన 'మిమిక్' ఇతడు ఒక్కడే.

“అబాదు, నిత్యుడు, కాళ్ళకుడు, పురాతనుడు అగు అత్మకు రాకపోక ఉలేవు.”

నలకు చేపట్టవలసిన విధానాలను కనుగొనడానికి తగిన శిక్షణను కొనసాగించాలి.

అనేక రసాయనిక పదార్థాలు వాతావరణంలో వాయువులుగా మండిపోతున్నాయి. తగిన జాగ్రత్తపాటించి అత్యధిక రసాయనిక పదార్థాలు విరసాయకరమైన పదార్థాలుగా మండేట్లుగా మునిగించాలి. ఎలక్ట్రోడిపోజిషన్ వల్లగాని గాలి ఎక్కువగా ప్రసరింపజేయుట వల్లగానీ. వీటి గొట్టపు బాయిలర్ల వల్లగానీ మునిగి గ్రహింపబడుచు దుమ్ము చేకుండా టైక్లోనైడ్స్ పెనరేజర్లు, ఎలక్ట్రోస్టాటిక్ ప్రెసిపిటేటర్లు ఉన్నాయి.

విషవాయువులు, ఇతర వాయువులు, పొగలు మొదలైనవాటిని కొన్ని పదార్థాలు పీల్చుకుంటాయి. తగిన ఎల్పర్బర్లను ఉపయోగించటంచేత ఇవి గాలిలో చేరడానికి అవకాశం ఉండదు. సోడియం హైడ్రాక్సైడ్ 90 శాతం నల్ఫర్ డయాక్సైడ్ ను, హైడ్రోజన్ క్లోరైడ్ ను పీల్చుకుంటుంది. ఇదేవిధంగా సోడియం కార్బనేటు హైడ్రోక్లోరిక్ ఆసిడ్ ను హైడ్రోజను సైనైడ్ ను, నైట్రోజన్ పెరాక్సైడ్ ను పీల్చుకుంటుంది. పాదరసం, హైడ్రోజన్ సల్ఫైడులకు ఐడిను, క్లోరిన్ కు పొటాషియం అయోడైడ్, ఫోస్జీన్ కు ట్రోమిన్ అనిలైన్, నైట్రోక్ ఆసిడ్ కు బెంజీన్ ఉపయోగపడతాయి.

అపాయకరమైన ఈ పొగలు, వాయువుల ప్రభావాన్ని తగ్గించేందుకు పొదుగాటి చిమ్మిలను ఉపయోగించడం ఒక విధానం. పరిసర ప్రదేశాలలో ఉన్న ఇళ్ళ ఎత్తుకు సుమారు

2.5 రెట్లు అధికంగా ఉన్న పొదుగాటి చిమ్మిలను ఉపయోగించడం ఉత్తమం.

సాధారణంగా ఈ పారిశ్రామిక కాయష్యాలను, విషపదార్థాలను విరోధించడానికి, నివారించడానికి అవలంబించవలసిన విధానాలు ముఖ్యంగా ఆయా పరిశ్రమలవల్ల ఏర్పడుతున్న కాయష్యాలు, విషాలు, వాయువులు మీద, వాటి ప్రభావం మీద, పరిమాణం మీద ఆధారపడి ఉంటాయి.

మిస్ యూనివర్స్

ఫోర్ట్ రికో పాన్ జాన్ కు చెందిన 19 సంవత్సరాల వయస్సుగల మిస్ డెబోరా కార్తీడియ (Deborah Carthy - Deu) అనే యూనివర్సిటీ విద్యార్థిని ఇటీవల అమెరికా మియామీలో మిస్ యూనివర్స్ గా కిరీటం పెట్టి గౌరవించారు. 5 అ. 8 అం. పొడవుగల ఈమె బరువు 118 పౌండ్లు.

“భగవంతునికి మిక్కిలి ప్రിയమైన పువ్వులు ఎనిమిది: అహంస, ఇంద్రియ నిగ్రహము, సర్వభూతదయ, క్షమ, శాంతి, తపస్సు, దానము, సత్కర్మము.”

పదంశు వారాలు

ఐస్‌లాండ్‌లో హాస్పిటల్ పడకలు :

ప్రపంచ ఆరోగ్యసంస్థ రిపోర్టు ప్రకారం పశ్చిమ ఆట్లాంటిక్ షహా సముద్రంలోని యూరప్ ద్వీపకల్పపు రిపబ్లిక్ ఐస్‌లాండ్‌లో హాస్పిటల్ పడకలు ఏ ఇతరదేశంలో కంటే అధికం. 31 మందికి ఒకటి అని తేలింది.

కన్ఫ్యూషియన్ 2535 వ జన్మదినం :

చైనాలోని షాన్‌డంగ్ ప్రాంతంలోని ఖువులో వాడ్యాలహెషతో, ప్రాచీన పాటల గానంతో, నృత్యాలతో కన్ఫ్యూషియన్ స్వంత గృహంలో కన్ఫ్యూషియన్ (Confucius) 2535 వ జన్మదినం అతి వైభవంగా జరిపారు.

ప్రత్యేకంగా సీలు చేయబడ్డ గదిలో రష్యా సైంటిస్టులు:

దీర్ఘ కాలపు అంతరిక్ష జీవికాన్ని ఉత్తేజ పరచుకోడానికి ఇద్దరు రష్యా సైంటిస్టులు 300 మునుమీటర్ల పీలు చేసిన ప్రత్యేక గదిలో 5 నెలలపాటు గడిపారు. ఈ సైంటిస్టులు కృతి

మంగా హరిక గృహాలలో పండించిన ఆహార దాన్యాలమీద, ఇతర పంటల మీద జీవించారు. ఇటువంటి ప్రత్యేక అధ్యాసంవల్ల బయోస్పియరులో అనుకూలాలను లాభ కరంగా వినియోగించుకుంటూ కాలాపూరిత సాధ్యమైనంత వరకు తగ్గించుకుని దీర్ఘ కాలం అంతరిక్షంలో ప్రయాణాలకు వీలవుతుందని ఆశిస్తున్నారు.

మిక్కిలి పెద్ద హిమానీ నదము

అంటార్కిటిక్ ఖండంలో 200 చ.కి.మీ పెద్ద హిమానీ నదాన్ని (Iceberg) భారతీయ పరిశోధక బృందం కనుగొన్నారు.

“అడంబరము అపహాస్యమునకు దారి తీయును;
విరాడంబరము విర్యులత్వమునకు పోపానము”

వలసల విధానాన్ని మందపరచే ప్రత్యామ్నాయ ప్రవృద్ధి కేంద్రాలు:

ఇంటర్నేషనల్ యూనియన్ లోకల్ అథారిటీస్ పెక్రటరీ జనరల్ జె. జి. వాన్ వుచెన్ అభిప్రాయం ప్రకారం చిన్నతరహా మరియు మధ్యతరహా పట్టణాలను ప్రత్యామ్నాయ ప్రవృద్ధి కేంద్రాలుగా అభివృద్ధి పరచడంవల్ల గ్రామీణ ప్రదేశాలనుంచి పెద్ద పెద్ద నగరాలకు ప్రజలు వలసలు పోవడం మెల్లిగా ఉగ్గుతుంది.

బంగ్లాదేశ్ లో పసిబిడ్డలు అధికంగా మరణిస్తున్నారు:

గర్భ దారిద్ర్యాన్ని అనుభవిస్తున్నా బంగ్లాదేశ్ జనాభా 2000 నాటికి రెట్టింపు అవుతుంది. ప్రస్తుతం జనాభా 920 లక్షలు. ప్రతీ సంవత్సరం 38 లక్షల పిల్లలు పుడుతుంటే 15 లక్షల మంది జనం మరణిస్తున్నారు. ప్రతీ సంవత్సరం పెరిగే 28 లక్షల అదనపు మందికి ఆహారం పెట్టలేకపోతుంది. బంగ్లాదేశ్ లో ఎనిమిది మరణపు రేటు కూడా అధికమే. పుట్టిన 18 రోజులలో 40 శాతం పిల్లలు మరణిస్తున్నారు.

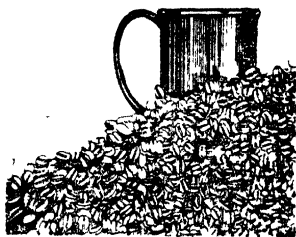
పైతొడుగు లేని కణ్ణం:

జపానులో ఆగ్రో బయోలాజికల్ రిసోర్సెస్ కు సంబంధించి జాతీయ పంప్ లో కణ్ణం

పరిశోధకులు ప్రొటోప్లాస్ట్ నుంచి పై పొట్టు లేని కణాన్ని పునరుత్పాదించారు. ఇది ప్రపంచంలోనే మన విజయం మొక్కల ప్రవృద్ధికి మరియు ఇతర జీవ సాంకేతిక శాస్త్రాలకు ఇది చాలా అమూల్యమైనది.

(మీ కా 39 వ పేజీలో)

1,08,138 కాఫీ తోటలు

ఈనాడు భారతదేశంలోని కర్ణాటక, తమిళనాడు, కేరళ, ఆంధ్రప్రదేశ్, ఒరిస్సా, ఈశాన్య ప్రదేశాలలో మొత్తం 2,26,848 హెక్టారుల పేర కాఫీ పండించబడుతుంది. ఒక్కొక్కటి 10 హెక్టారుల కంటే తక్కువైన మొత్తం 1,08,138 కాఫీ తోటలున్నాయి. చిన్న, పెద్ద కాఫీ తోటలలో మొత్తం 3,44,505 మంది రోజు కూలీలను వినియోగిస్తారు. ఇక్కడ ఉత్పత్తి అయే కాఫీలో 56,079 టన్నులు మన దేశంలోనే ఖర్చవుతుంది. 25 సంవత్సరాలలో కాఫీ ఎగుమతులు 15 రెట్లు పెరిగాయి ప్రపంచంలో 75కి పైబడిన దేశాలు ఇండియన్ కాఫీనే వాడుతున్నారు.

“నకల సంపదలు కలవాడు సాటి మనిషికి సహకరించకుండుట స్వార్థము.”

పునర్జన్మ నిజమాలేకకథా?

(ప్రొ. బి. వి. కృష్ణమూర్తి

2

బ్రిటీషుల జరిగిన ఒక విచారణలో తేలిక విషయాలు. ఒక వ్యక్తికి బాగా వత్తి ఉంది. ఆ వత్తిని కుడ్యుడానికి పూనుకుని మనస్సుని మళ్ళించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతుండగా ఉన్నట్టుండి ఆ వ్యక్తి గట్టిగా మూల గడం ప్రారంభించాడు. ఎందుకు మూలగు తున్నావు అని అడిగినప్పుడు ఆ వ్యక్తి -

“అబ్బా! తుపాకీ పేల్చాడు”

“ఎందు?”

“వేటగాడు.”

“ఎక్కడి ఉన్నావు నీవు?”

“నది మీద ఎగురుతున్నాను”

“నువ్వు ఎలా ఎగరగలవు?”

“ఎందుకు ఎగరలేను! నేను పక్షినేకదా”

అంటూ మెల్లిమెల్లిగా ఆ వ్యక్తి కన్నడంతో అనర్గళంగా మాట్లాడడానికి ప్రారంభించాడు. అయితే కంఠం మారింది వయస్సు ఎంత అని ప్రశ్నించినప్పుడు “నాకు ఎనిమిదేళ్ళు” “నువ్వు బడికి వెళుతున్నావా?” అని అడిగినప్పుడు “నేను ఎలా వెళ్ళగలను? కాళ్ళు లేవు మరి”

కొంతసేపటికి ఇంకా కొంచెం ముందుకు మళ్ళించినప్పుడు సన్నగా మూడుగురు ఏడవడం ప్రారంభించాడు. ‘ఏం జరిగింది?’ అని అడగ్గా ‘అబ్బి జ్వరంగా ఉంది’

అన్నాడు. రాను రాను జ్వరం ఉధృతమైంది. తాను మరణించి తిరిగి బ్రతికానని చెప్పాడు. అతడు చెప్పిన ప్రకారం ఈ పుట్టుక దక్షిణ కర్ణాటకలో జరిగిందట. రౌద్రా ప్రకారం ఆ వ్యక్తి తిరిగి న తిత్. మాటా

సోబర్న్ రికార్డును
అందుకున్న రవిశాస్త్రి

టౌంటాయి, బరోడా రంజీట్లాపీ మాచలో 22 సంవత్సరాల ఆల్ రౌండ్ రవిశాస్త్రి ఒక్క ఓవర్లోనే ఆరుపాల్లు ఆరు పరుగులు చేసి 18 పంనాటి వెస్ట్ ఇండిస్ ఆటగాడు గార్ఫీల్డ్ సోబర్న్ రికార్డును అందుకున్నాడు.

“ఇహలోక న్యాయాధీశుని కన్నుగప్పవచ్చునుగాని,
పరలోక న్యాయాధీశుని కన్నుగప్పట కల్ల.”

దడం ప్రారంభించాడు.

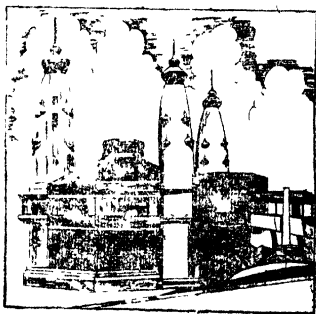
రెండవసారి విచారణకు కూర్చున్నప్పుడు ఇదివరకటి కంటే ఇంకా ముందుకు కుంటిగా ఉన్న స్థితిలోకి మళ్ళించబడ్డాడు. ఈసారి ఆ వ్యక్తి హిందీలో మాట్లాడటం ప్రారంభించాడు. తను సంయుక్త రాష్ట్రాలు (ఇప్పుడు ఉత్తరప్రదేశ్) రాంపూర్ లో జన్మించినట్లు చెప్పాడు. తనకోపాటు తన తమ్ముడు కూడా ఉన్నట్లు, తనకు అప్పుడు నత్తి ఉన్నట్లు చెప్పగలిగాడు.

ఈసారి ఇంకా ముందు జన్మకు మళ్ళించబడ్డాడు. ఇంగ్లీషులో చెప్పడం మొదలు పెట్టాడు. ఆక్స్ ఫర్డ్ (ఇంగ్లండు) లో ఫుట్ బాల్ యూనివర్సిటీలో ఎమ్ ఎస్. పికి చదువుతున్నట్లు చెప్పాడు. అప్పుడు కూడా అతడికి నత్తి ఉంది.

దేహాంతర ప్రాప్తి అంటే జీవుడు లేక ఆత్మ ఒక దేహాన్ని విడిచి జంతువుగానో, పక్షిగానో పుట్టడం, పైన జరిగిన పరిశోధనలో వ్యక్తి పక్షిగా పుట్టినట్లు చెప్పాడు. ఇంతకంటే మరి ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఎదెర్ తెయిన్ అనే వ్యక్తికి ఒక అపూర్వ శక్తి ఉంది. తనంత తనే నిద్రలోకి మనస్సును మళ్ళించుకుని ఆ అవస్థలో వెనుకటి దాక్షిణ జన్మలోకి వెళ్ళిపోయి రోగులను పరీక్షించి చికిత్సకు మందులు బోషదాలు చెప్పగలిగేవాడు. (థామస్ సుగ్రూ వ్రాసిన ఎదెర్ తెయిన్, డెర్ ప్రదురణ), తెయిన్ చదువు సంధ్యలు లేని సాధారణ వ్యక్తి. 20 వ శతాబ్దం మొదటి భాగంలో జీవించాడు. ఇక్కడ అప్పటికంటే వింతగా

కనిపించే విషయం రోగి ప్రత్యక్షంగా ఉండు క్కర లేదు. రోగి వివరాలు, ఎద్రను ఇస్తే చాలు. తెయిన్ మానసికంగా రోగి దగ్గరకు వెళ్ళి రోగిని పరీక్షించి రోగం తెలుసుకుని దానికి తగిన చికిత్సా విధానం, కావలసిన ఔషధాలు చెప్పేవాడు. కొన్ని కొన్ని విష

చాట్స్ వర్త్ దేవాలయం

దక్షిణ ఆఫ్రికా చాట్స్ వర్త్ లో హరేక్యూల్ భక్తులు అక్కడ ఒక కోటి రూపాయల వ్యయంతో నిర్మించబడిన దేవాలయానికి ఈ సంవత్సరం అక్టోబరు 20 వ తేదీన ప్రారంభోత్సవం చేసారు. ఈ అధునాతన దేవాలయం హాల్ లో దారాళంగా 1500 మంది భక్తులు కూర్చోదానికి అవకాశం ఉంది. ఎవర్ నిల్వర్తో పోకపోసిన దీని వైకెప్పు అష్ట భుజాకారంలో ఉంటుంది. దీనికి 435 రంగు రంగుల కిటికీలు అమర్చబడ్డాయి. లోపల వెలుతురు కోసం దేవాలయానికి నాలుగు ప్రక్కల స్వర్ణమయ కాంతి విచ్చే గాజు పలకలు కూడా అమర్చారు.

“మతం అంటే మానవుని మనస్సుకు కాంతివిచ్చే మార్గం.” —అమృత

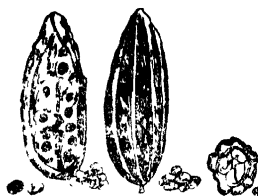
యాలలో కచ్చితంగా చెప్పేసేవాడు. “ఈ రోగానికి చికిత్స లేదు, వెనుక జన్మలో చేసిన పాపకార్యం అనుభవించాలి అని.” తెయిన్లో ఉన్న ఈ శక్తిని చూచి అక్కడి బంధువులకు, స్నేహితులకు ఎంతో ఆశ్చర్యమైంది. అనేకమంది పునర్జన్మల గురించి ఇతడు వెల్లడి చేయగలిగాడు.

ఈ జన్మలో వెనుకటి జన్మ విశేషాలు వర్ణించడం, గత జన్మ జ్ఞాపకాలు చెప్పడం ఆశ్చర్యమే. వైస్సును ఎవరూ కాదనలేక పోయినప్పటికీ పునర్జన్మల గురించి, దేహంతర ప్రాప్తి గురించి వస్తున్న అనేక ఉదాహరణలు శాస్త్రజ్ఞులకు సహితం ఆరంభకాలం లేదు. ఒక్క మన దేశంలోనే కాదు ప్రపంచం అన్ని మూలలనుంచి ఈ పునర్జన్మ సిద్ధాంతాన్ని గురించిన కథలు వెలుగులోనికి వస్తున్నాయి. ఇప్పటికీ ప్రపంచం అంతటా అనేక పరిశోధనా సంస్థలలో పునర్జన్మ మరియు దేహంతర ప్రాప్తి సిద్ధాంతాలను బలపరచడానికి అనేక పరిశోధనలు చేస్తున్నారు.

మనం కళ్ళారా చూస్తున్న ఈ విజాలకు శాస్త్రీయ విజ్ఞానానికి ఎలా పోసుకుంటుందో ఎలా పరిశీలిస్తుందో అటు పునర్జన్మ ఉందా? దీనిని గురించి వివరంగా తెలుసుకోవాలంటే జీనా పెర్సినారా రచించిన ‘ది వరల్డ్ విథిన్’ (The world within). ‘మెనీ మేన్షన్స్’ (Many mansions) అనే రెండు గ్రంథాలు చదవవచ్చు. ఇవి విలియమ్ స్లోయేన్ అసోసియేట్స్ మ్యా యార్క్, అమెరికా (William sloane

associates, New york, U. S. A.) వారిచే ముద్రించబడినవి.

450 సంవత్సరాల నాటి కోకో

చాక్లెట్లు తయారుచేసే కోకో, కోకో చెట్లనుండి లభిస్తుంది. ఈ చెట్లు మొట్టమొదట మధ్య అమెరికా ఉష్ణ ప్రదేశాలలో మాత్రమే పెరిగేవి. కాని ఇప్పుడు ప్రపంచానికి సగానికి సగం కోకోను పశ్చిమ ఆఫ్రికా సరఫరా చేస్తుంది. కోకో చెట్లు వంశవృక్షం పొదుగునా పండుతాయి. సరాసరి ఒక సంవత్సరానికి ఒక కోకో చెట్టునుంచి లభ్యమయ్యే కోకో గింజలనుండి 2 హీసుల కోకో ఉత్పత్తి అవుతుంది.

450 సం లకు పూర్వం మెక్సికోలో వివసించే అజ్ టెక్స్ (AZTECS) మొట్టమొదట కోకోలో వనిల్లా కలుపుకునో, సువాసన ద్రవ్యాలు కలుపుకొనో త్రాగేవారు. అ తరువాత 16వ శతాబ్దంలో స్పానిష్ పైని కులు యూరప్ లో దీనిని ప్రవేశపెట్టారు.

18వ శతాబ్దానికి బ్రిటన్ లో ఎక్కడ చూచినా కోకో హాసులు బయలుదేరాయి. కోకో పానీయానికి గిరాకీ ఎక్కువైంది.

“గడువైన పెనుమొద్దు గారికి పెరడునా, విరుగ గాచినమాను వెలుచుకక.”

రాకెట్ల కథ

రాఘవేంద్రరావు

రష్యా అక్టోబరు 4, 1957 న స్పూట్నిక్-1 ను వదిలినప్పుడు భూమిమీద అంతరిక్ష యుగం ప్రారంభమైందని ఎవ్వరూ ఆనుకోలేదు. రష్యాదేశపు విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్త సెర్గీ కొరొ

లెవ్ అభివృద్ధిపరచిన శక్తివంతమైన రాకెట్తో 84 కి.గ్రా. తూగే ప్రపంచపు తొలి కృత్రిమ ఉపగ్రహం విడుదలచింది.

రాకెట్లు ఒక మూలన కల్పన కాదు. పూర్వం 1042 A.D. లో చైనా దేశస్థుడైన పెంగ్ కుంగ్ లియాంగ్ బొగ్గు, గంధకము కలిపిన తుపాకీ మందును చోదకశక్తిగా యుద్ధాలలో 'ఫ్లేమింగ్ ఆరోవ్' (flaming arrows) అనే రాకెట్లు వదిలినట్లు వివరించాడు. 1242 న సం. లో కైతుంగ్ - పు పై దండెత్తి వచ్చిన మంగోలులను ఎదిరించడానికి చె నీయులు వీటిని వాడారు.

18 వ శతాబ్దం నాటికి రాకెట్ విజ్ఞాన యూరపుకు ప్రాకింది. ఆనాటి నుం యుద్ధాలలోను, ముట్టడులలోను రాకెట్ల ఉ యోగం వాడకలో ఉంది. చివరగా 1887 సం. లో సర్ ఐజాక్ న్యూటన్ రాకెట్లన రూపొందించడానికి మౌళిక సూత్రాలను వి:

సూక్ష్మాషితాలు

విన్నవానికన్న కన్నవాడదికుండు
కన్నవానికన్న గలియువాడు
ఉన్నతోన్నకుడయ్య యుర్విలోపలనుండు
విశ్వదాభిరామ విమరవేమ!
(భగవంతుని గురించి వినినవాడి కంఠ పరమాత్ముని సూచినవాడు గొప్పవాడు దేమునితో ఐక్యం పొందినవాడు గొప్ప వారందరికంటే గొప్పవాడు.)

రాతి బొమ్మకేల రంగైని పలువదలు
గుళ్ళు గోపురములు కుంభములును
కూడు గుడ్డ తాను గోధునా దేవుండు
విశ్వదాభిరామ విమరవేమ!
(రాతి విగ్రహాలకు పెద్ద పెద్ద పట్టుబట్టి కట్టడం ఎందుకు? దేవుడు తిండిబట్టి గుళి గోపురాలు కోరడు.)

“మంచి” అనేది మానసికమేళాని వస్తునమూహానికి చెందినది కాదు.”

వాడు.

1789 వ సం.లో బ్రిటిషు వారిపై జరిపిన యుద్ధాలలో టిప్పుసుల్తాను రాకెట్ చేసు ఉపయోగించాడు. వెదురుబెల్లాలకు కెమర్చిన ఈ రాకెట్లు 1½ కి మీ. దూరంవరకు వికివంతంగా పయనించేవి. ఆ సమయంలో ప్రైటేషువారు ఈ రాకెట్లను గొప్ప మారణాయుధాలుగా గ్రహించారు.

1804 వ సం.లో విలియం కాంగ్రివ్ నే ఆంగ్లేయుడు 'రాకెట్లు పుట్టుక విధానం, చి ప్రవృద్ధి' (A Concise Account of the Origin and Progress of the Rocket System) అనే గ్రంథాన్ని ప్రచురించాడు. ఇతడు రాయచేసిన రాకెట్లు 2 మీ. దూరం వరకు ప్రయాణం చేసాయి. 1814 వ సం.లో ఆంగ్లేయుల బాల్టిమోర్ అమెరికాలోని పోర్ట్ మెక్ హెన్రీ ముట్టడిని పరించి అమెరికా జాతీయ గీతంలో 'ది రాకెట్ రెడ్ గేర్' (The Rocket Red Glare) ప్రస్తావన ఉంది.

ఆ తరువాత తీవ్రంగా రాకెట్ విజ్ఞానం పెరిగి కృషిచేసిన వారు రష్యా పాతకాలాపాధ్యాయుడు. రాకెట్ కి అధ్యుడు అని పేరుదగిన కొన్స్టాంటిన్ ట్వియోర్ కొవిస్కి (1857-1935). ఈయన రచనలలో తొలి రచన ఫ్రీ స్పేస్ (Free Space) 1883 వ సం. లో ప్రచురించబడింది.

రాకెట్ విజ్ఞానంలో మొదటిసారిగా కృషిచేసినది 1919 సం. లో రాబర్ట్ హబ్ బింగ్స్ గొడ్డార్డ్. ఇతడు

'అంతరిక్షంలో పై ఎత్తులకు చేరే విధానం' (A Method of Reaching Extreme Altitudes) అనే గ్రంథాన్ని ప్రచురించి,

భూటాన్ అడవి ఎద్దు

మధ్య ఆసియాలో కనిపించే యాక్ (అడవి ఎద్దులు) నేపాలు, పాకిస్తాన్, భూటాన్ లో కూడా ఉన్నాయి. వీటి శరీరం మీద ఒత్తుగా నిడివిగా ఉండే బొచ్చు వీటికి 18,000 అడుగుల మంచు పీతభూమి మీద శీతం వాయువుల నుంచి రక్షిస్తాయి. సుమారు 14 అడుగుల పొడవుగల దీని ముందుభాగంలో అడుగుల ఎత్తుగా ఉంటుంది. వంపుగా ఉండే దీని కొమ్ములు 3 అడుగుల పొడవు. ఇచ్చటి ముఖ్య ప్రయాణసాధనంగా ఉపయోగపడే ఈ యాక్ సమృద్ధిగా పాలను ఇస్తాయి. దీని మాంసం కూడా తింటారు. బొచ్చుతో బట్టలునేస్తారు. తోలు గుడారాలకు, బూట్ల తయారీకి ఉపయోగపడుతుంది. పేద పీదకలు చేసి ఉపయోగించుకుంటారు.

“తనకు ప్రపంచంలో తెలియని విషయం లేదని
దానిని పరీక్షించితే మూర్ఖుడు మరొకడుండడు.”

మానవుడు చంద్రమండలాన్ని చేరవచ్చని సూచించాడు. ఆ నాడు అమెరికాలోని 'న్యూయార్క్ టైమ్స్' పత్రిక 'చంద్ర మండలంలోకి రాకెట్' అనే శీర్షిక క్రింద ఈ వార్తను ప్రకటించింది. దా గొడ్డార్డ్ రాకెట్ల మీద తీవ్రంగా పరిశోధనలు కావించి ద్రవ రూపమైన ఇంధన సహాయంతో రాకెట్లను అభివృద్ధిపరచి, మార్చి 16, 1926లో అమెరికా మసాచుసెట్స్ లోని ఆల్బర్నీలో దీన్ని విజయ వంతంగా పదలాడు. ఈ రాకెట్ 12.5 మీ. (41 అ) ఎత్తుగా 58 మీ. (184 అ.) దూరం ప్రయాణం చేసింది. ఇంతలో యూరపులో కూడా దీని ప్రవృద్ధికి మిక్కిలి ఆసక్తిని ప్రదర్శించారు హెర్బెర్ట్ ఓబెర్ట్ వంటి రచయితలు మరియు అంతరిక్ష శాస్త్ర అభిమానులు చేరి 'అంతరిక్ష ప్రయాణ సంఘం' (Society for Space Travel) 1927 వ సం.లో స్థాపించారు. దీనిలో సుప్రసిద్ధ వెర్నె హెర్ వాన్ బ్రాన్ ముఖ్యుడు. ఇతడే తరువాత అమెరికా అంతరిక్ష ప్రణాళికను సిద్ధపరచాడు.

యూరపులో ద్రవరూపపు ఇంధనంతో తొలి రాకెట్ మార్చి 14, 1931 లో జోహన్నెస్ విన్స్కోలర్ సాధించాడు. విజయవంతమైన ఈ సాహసాన్ని చూచి జర్మనీ పైనిక అధికారులలో కుతూహలం, జిజ్ఞాస బయలుదేరింది. ముఖ్యంగా కల్లోనెర్ దార్న్ బెర్గెర్ రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానికి ముందే జర్మను రాకెట్ ప్రవృద్ధికి పూనుకొని నాయకత్వాన్ని వహించాడు.

రాకెట్ శక్తివంతమైన ఆయుధంగా

ప్రవృద్ధి చేసినది జర్మనులే. దార్న్ బెర్గెర్ బృందం వెర్నె హెర్ వాన్ బ్రాన్ 1942లో

మొట్టమొదట గొడుగు పట్టిన వ్యక్తి హన్ వే.

జోనాన్ హన్ వే (1712-1788) మొట్టమొదట గొడుగు విప్పినప్పుడు అడదానిలా గొడుగు పట్టుకున్నాడని జనం వచ్చారు. ఎలాగో చేసాడు. రాళ్ళు రువ్వారు. కోడిగుడ్ల విసిరికొట్టారు.

ఈ నాడు గొడుగు మనకు ఎండకూ వానకూ రక్ష. కొంతమందికి చేతికర్రగా ఉపయోగిస్తుంది. రోజూ చేతిలో గొడుగు పట్టుకునేవారు ఒక రోజు తెచ్చుకోకపోతే అసలు అనవాలు పట్టలేం. ఉదాహరణక బ్రిటిష్ ముఖ్యమంత్రి నెవెల్లి చాంబెర్లెన్ (1937-40). గొడుగులు సాధారణంగా పోతూ ఉండటం సహజం. అంగ్ల భాషలో దీనికి 'అంబెల్లా మోరల్స్' అనే మాట కూడా ఏర్పడింది. ఈ మాటకు అర్థం వేరొక గొడుగు మరిమరుపుతో తీసుకొని పోవడం

“అమావిత్వం, శ్రద్ధ, ధైర్యం, దైవసంతతి సత్యగుణ లక్షణాలు.”

లని విద్వంసించిన రాకెట్ 200 కి.మీ. దూరం ప్రకృతిగలిగింది. దీనినే V_2 రాకెట్ గా మరింత అభివృద్ధిపరచారు.

ఇత్తేర్ అల్కహాల్ మరియు ద్రవ హైడ్రజన్ ప్రాజెక్టైల్స్ ఇంధనంగా ఉపయోగించి వాడిన మొట్టమొదటి V_2 మార్ హైడ్రజన్ జూలై 1944 లో విడుదలైంది. ప్రథమిక యుద్ధంలో జర్మనులు 4,000 వరకు V_2 రాకెట్లను ఉపయోగించి బ్రిటిష్ వారికి చాలా నష్టం కలుగజేసారు.

1945 సం. యుద్ధంలో జర్మనులు లొంగిపోయినప్పుడు వెర్నెర్ హెర్బర్ట్ ట్రాన్ ఇంకా చాలామంది విశ్మలులు అమెరికాకు లొంగిపోయారు. వీరు అమెరికాలో వైస్యం ఉపయోగానికి రాకెట్ల అభివృద్ధిని తీవ్రంగా కొనసాగించారు.

మొట్టమొదట మానవుడు రాకెట్ సహాయంతో పరిశ్రమండలానికి వెళ్ళాలనే అభిప్రాయంతోనే రాకెట్ ప్రారంభించబడింది. అప్పోలో లూనార్ మిషన్లుకుగాను అభివృద్ధిపరచి నిర్మించిన సాటిర్న్-V ప్రపంచంలో అతి క్రీవంతమైన పెద్ద రాకెట్. అట్లాస్, తోర్, టీటాన్ రాకెట్లలా కాక సాటిర్న్ రాకెట్లు ప్రత్యేకంగా మిలటరీ ఉపయోగాలకు కాకుండా ప్రజల శాంతియుత ప్రయోజనాలకు నిర్మించబడింది.

రాకెట్ యుగంలో మొదటి 25 సంవత్సరాల అంతరిక్షయానంలో అమెరికా, రష్యాని పోటీ అని చెప్పవచ్చు. ఈ పోటీ 1965 వరకూ సాగింది. 1965 లో ప్రాన్స్ స్వంతంగా ఉపగ్రహాన్ని పదిలే రాకెట్ ను

అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రారంభించింది. అనంతవరం నవంబరు 28 న ఫ్రెంచి

బౌల గంధర్వుడు

14 సంవత్సరాల వయస్సు గల మాండోలిన్ శ్రీనివాస్ పాశ్చాత్య వాద్యం మాండోలిన్ మీద కర్ణాటక సంగీతాన్ని అపూర్వంగా వాయిదగల సాహసీకుడు. ఈతడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పాలకొల్లు గ్రామానికి చెందినవాడు.

11 సం.ల వయస్సులోనే 1981 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శ్యాగరాజ ఆరాధన మహోత్సవాలలో ఇతడు తన తొలి ప్రదర్శనను కావించి ప్రేక్షకులను ఆశ్చర్యచకితులను చేశాడు. అనాటి నుండి అనేక ప్రదేశాలలో తన కళా వైశిష్ట్యాన్ని ప్రదర్శించి అనేకమందిని ముగ్ధులను కావించాడు. 1984 లో తమిళనాడు ప్రభుత్వం శ్రీనివాస్ ని స్థానిక ప్రభుత్వ కళాకారునిగా నియమించి గౌరవించింది. 1985 శ్రీ రాజలక్ష్మి అవార్డు (రూ. 15,000)ను గ్రహించిన అభినవ బాల గంధర్వుడు మాండోలిన్ శ్రీనివాస్.

“జగజ్జీవేశ్వరుల బక్యబుద్ధియే నమాది.”

కాస్త్రొలు యీ కి. మీ. తూగే కృత్రిమ ఉప గ్రహాన్ని డైమండ్ (Diamant) రాకెట్ నహాయంతో అంతరిక్ష కక్ష్యలోకి పంపారు.

తరువాత జపాను వారు 'లాంబ్డా' (Lambda) రాకెట్ లో చిన్న కృత్రిమ గ్రహాన్ని అమర్చి ఏప్రిల్ 11, 1970 లో కక్ష్యలోకి దింపారు. మూడు నెలల అనంతరం చైనా వారు కూడా రాకెట్ ను ప్రయోగించారు. అక్టోబరు 28, 1971 లో బ్రిటిషువారి 'బ్లాక్ అరో' (Black Arrow) రాకెట్ 'ప్రాస్పెరో' (Praspero) అనే కృత్రిమ ఉపగ్రహాన్ని కక్ష్యలోకి దింపింది.

జూలై 18, 1980 లో భారతదేశంకూడా అంతరిక్ష పరిశోధక పంపుంలో నభ్యులుగా చేరి భారతీయులు రూపొందించిన SLV-3 రాకెట్ నహాయంతో యీ కి.గ్రా. రోహిణి ఉపగ్రహాన్ని కక్ష్యలోకి వదలారు.

ఇండియన్ స్పేస్ రీసెర్చి అర్గనైజేషన్ (ISRO) 1983 లో తిరువనంతపురం తుండాలో ఏర్పాటైంది. కొద్దిమందితో ప్రారంభించబడిన ISRO ఇప్పుడు బాగా అభివృద్ధి

పొందింది. తిరువనంతపురం విక్రమ్ సారాభాయి స్పేస్ (VSSC) కేంద్రంలోను, శ్రీహరికోట (SHAR) కేంద్రంలోను, బెంగళూరు ISRO కృత్రిమ ఉపగ్రహ కేంద్రం (ISAC) లోను, అహమ్మదాబాద్ స్పేస్ అప్లికేషన్ కేంద్రం (SAC) లోను నేడు మొత్తం 10,000 మందికి పైగా ప్రేమ, పురుషులు ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు.

అనేక వందల కిలోమీటర్ల ఎత్తుగా అంతరిక్షంలోకి వదలిన ఉపగ్రహాలు భూమిమీది మానవుని జీవితంలో అనేక విధాలుగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. ఖండాంతర వార్తా ప్రసారం జరుగుతుంది. భూ సాధన సంపత్తులు, వాతావరణం సూచనలు మొదలైనవి తెలుసుకోగలుగుతున్నాము. 1957 అక్టోబరు నుంచి ఈ రంగంలో ఎన్నెన్నో మార్పులు ఏర్పడ్డాయి. రాబోయే 25 సంవత్సరాలలో ఈ రాకెట్ విజ్ఞానం ఎంతో అభివృద్ధి కానున్నది.

(81 వ పేజీ తరువాయి)

చైనా గ్రేట్ వాల్ 16 శాతం మాత్రమే భద్రంగా ఉంది:

శత్రువైన్యలు దాడి చేయకుండా చైనా భక్రవర్తులు నిర్మించుకు వచ్చిన చైనా గ్రేట్ వాల్ కూలిపోతుంది. ఉత్తరబీజింగ్ లో 6,000 కి.మీ. పొడవైన గోడను విమానం మీదనుంచి పరిశోధించి చూడగా 18 శాతం గోడ మాత్రమే భద్రంగా ఉన్నట్లు తెలుసు

“అజ్ఞానము, అలెన్యము, జడత్వము, విదుర, అజాగ్రత్త తమోగుజాలు.”

కలంస్నేహితులు

[మీ పేరు, వయస్సు, చిరునామా, హామీలు ఈ శీర్షిక క్రింద ప్రచురించబడాలంటే తగిన వివరాలతో సహా రూ. 5/-లు మనియార్డరు ద్వారా పంపండి. — సంపాదకుడు.]

1. డి. రాజ్ కుమార్, 5 ఏరియా.ఇం. నెం. 1154, గౌతంపూర్, కొత్తగూడెం తాలూకా, (ఐమ్మం జిల్లా) 507 138.

విజ్ఞానదాయకమైన పుస్తకాలు చదవడం, పిపీమాలు చూడడం, కలం స్నేహం.

6. టి. రామదాస్, ఇంటి నెంబరు, 8-18-112, ఆదర్శ నగర్ కాంపి, డబ్బా, విజాపూర్-503 002.

కలం స్నేహం, పిపీమాలు చూడడం, తోటివారికో కలంపి ఉండటం.

2. షేక్ జలీల్ అహమ్మద్. డి.కాం, ఎ. ఏ. ఎన్ ఆర్ టి ఏ కండక్టర్, ఇం. నెం. 8-4-345, విజాంపేట్ ప్రిట్, ఐమ్మం 507 001.

రేడియో కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనడం, పత్రికలు చదవడం, కలం స్నేహం.

3. మొర వెంకటరమణ, 19 సం.లు. డి. ఎన్.సి, రుమ్ నెం. 6, 1-81/ఎ, శింతకుంజవాడ, విర్రూర్-504 108.

పెయింటింగ్, కాల్గ్రాఫీ వేయడం, కలం స్నేహం.

4. ఎమ్. యూనస్. టీకరు, C/o ఆనానియం, ఇం నెం. 1815, 5 ఇంక్ తెన్స్, గోదావరి-505 200.

స్నేహం, విజ్ఞానదాయకమైన పుస్తకాలు చదవడం, చిరునవ్వుతో ఉండేవారంటే ఇష్టం.

ఉల్లి చేసే మేలు

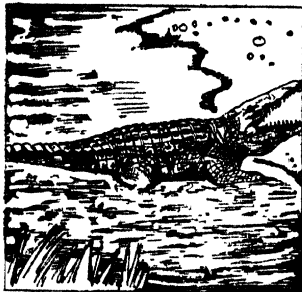

మానవునికి ఒక టన్ను పచ్చి ఉల్లి ప్రియారిటీలో 7 క్యాలరీల కత్తి. 1.5 గ్రా. కార్బో హైడ్రేటులు, 0.3 గ్రా. ప్రోటీనులు, అతి కొద్దిగా క్రొవ్వు పదార్థాలు వుంటాయి. డి. ఏ వివిమనులు ఉంటాయి.

“మూర్ఖుడైనా, పండితుడైనా జ్ఞానానుష్ఠానమునందు అన క్తి గలవాడు పూజ్యుడు.”

నదులకురాజు-మొసలి

మొసళ్ళు ఇతర సరీసృపాలకంటే ఎక్కువ తెలివిగా ప్రవర్తిస్తాయి. వీటి జీవిత

విధానమే ఒక ప్రత్యేకతను కలిగి ఉంటుంది. మొసలి సంఘజీవి. గుంపులు, గుంపులుగా నందరిస్తాయి. ఒంటరిగా ఆహారాన్ని తినవు. వేటలకు ఒంటరిగా వెళ్ళవు. వీటి గట్లమీద ఎండకు అన్నీ కలిసి చేరుతాయి. ప్రతి సంవత్సరం ఆడజాతి మొసళ్ళు అంతకు ముందు పెట్టిన ప్రదేశంలోనే పిల్లలను పెట్టి పెంచడానికి బయలుదేరుతాయి.

మొసలిజాతిలో ప్రతి మొసలికి తాము నివసించే ప్రదేశం మీద హక్కు కలిగి ఉంటుంది. వ్యక్తిగతంగా ఈ హక్కును మొసళ్ళు సరిపాటించుకుంటాయి. కాంతిభద్రతల కోసం పెద్దమొసళ్ళు పిల్లమొసళ్ళు యవ్వనంలో ఉన్న మొసళ్ళు కలిసి ఉండవు. వేటికవి విడివిడిగా నివసిస్తాయి.

సాధారణంగా మొసళ్ళు రక రకాల కంఠ స్వరాలతో మాట్లాడుకుంటాయి. చిన్న చిన్న మొసళ్ళు సన్నగా ఆరుస్తాయి. పెద్ద పెద్ద మగ మొసళ్ళు గట్టిగా మొరుగుతాయి.

వీటి నోటిలో వల ఆకారంలో పళ్ళు ఉంటాయి. ఈ పళ్ళ సహాయంతో జంతువుల కాలుగావి, ముద్దెగావీ గట్టిగా పట్టిన పట్టు వీడకుండా వీళ్ళలోకి ఈడ్చి ముంచి చంపేస్తుంది. మొసలి తోకతో బలంగా కొట్టి జంతువులను చంపుతుందనే అభిప్రాయం విజం కాదు.

ఈజిప్టు నైలునదిలో నివసించే మొసలి ముఖ్యంగా నదీనందింధమైన జీవసంపత్తును సంగ్రహిస్తాయి. నదులలో నివసించే బార్బెల్ అనే మిక్కిలి పెద్ద మంచినీటి చేపలను, వీటి జంతువులను తింటాయి. బార్బెల్ చేపలు విస్తారంగా పెరిగిపోతే వీటి పక్షలకు, ఇతర మత్స్యహారులకు అనలు ఆహారమే దొరకదు. మొసళ్ళు నదీజలాలలో మురికినీటినిగాని, మృతకశేబులను గాని చేరవీయవు. నదీ ప్రవాహాన్ని శుభ్రంగా ఉంచుతాయి. ఆడవులకు పింహం లాగే నదులకు మొసలి రాజా వంటిది. రెండూకూడా ప్రకృతిలో సమతా పిలిచి సంగ్రహిస్తాయి.

“అందుకు సూర్యోదయాన్ని చూడలేనట్లు, జ్ఞానపక్షివులు లేనివాడు సర్వ పరిపూర్ణ బ్రహ్మాన్ని చూడలేడు.”

చర్చము-దౌనిసంరక్షణ

డాక్టర్ ఎమ్. నటరాజన్

ముఖానికి ముక్కు అందమిస్తే దేహానికి రూపసౌందర్యాన్ని ఇచ్చేది చర్మం. దేహానికి చర్మపు తొడుగు లేకపోతే దేహం వికృతంగా, భయంకరంగా ఉంటుంది. శరీరాంగులలో చర్మం అతి ముఖ్యమైన పాత్ర

దాతువులు మెలనిన్, మెలనాథ్, కెరాటిన్, తమనుల ఎర్రని ఎరుపు, పిరల నలుపుతో కూడిన ఎరుపు మొత్తం బదు ఈ వర్ణదాతువులు వివిధ ప్రమాణాలతో సంయోజనం పొందుతుండటంవల్ల చర్మానికి వివిధ రాయలు ఏర్పడుతున్నాయి.

చర్మం సాధారణంగా 2. మి.మీ. దళవరిగా ఉంటుంది. బాహ్యంగా రాపిడి అధికంగా ఉండే శరీరభాగాలు - అజచేతులమీద, అతికాళ్ళ మీద చర్మం దళవరి ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఇతర భాగాల మీద అంత దళవరిగా ఉండదు. కంటి గుడ్డిమీద రెప్పల చర్మం చాలా వలచగా ఉంటుంది.

ప్రతి చదరపు సెం.మీ. చర్మంలోను సామాన్యంగా అనేక వందల కై లగ్రంథులు,

వహిస్తుంది: శరీరానికి బాహ్యంగా ఉంటూ, దేహాన్ని కప్పి సంరక్షించే చర్మం మిగిలిన అంగులకంటే అతి విస్తారంగా ఉంటుంది. శీలి విస్తీర్ణం సుమారు 181 చదరపు సెంటీమీటర్లు; తూకం 42 కి. గ్రా. య. మొత్తం శరీరం తూకంలో ఇది 3 శాతం.

చర్మం సాధారణంగా నలుపు, ఎరుపు, గోధుమ రాయలలో ఉంటుంది. చర్మంలో ఉండే వర్ణదాతువులే దీనికి కారణం. ఈ వర్ణ

66 శాతం జపానీయులు సంతృప్తులు

జపాను ప్రభుత్వం జరిపిన ఒక సర్వేలో తమ రాజ్యాంగంలో ప్రజలు 66 శాతం జీవిత విధానంలో ఏ లోటు తేడందా సంతృప్తిగా, హుందాగా జీవిస్తున్నట్లు తేలింది. జపానీయులు జీవిత విధానంలో అసంతృప్తి పొందినవారి సంఖ్య 34 శాతం తగ్గింది.

“కాకే కలకాంక్ష జీవించినా రాజహంసము కాకాలదు. అసత్తులో వెయ్యి సంవత్సరాలు జీవించడం కన్నా సత్తులో ఒక్కనాడు జీవించిన చాలును.”

స్వేదగ్రంథులు, నర్మగ్రాణులు, సూక్ష్మ రక్త నాళాలు ఉంటాయి. చర్మానికి రెండు పొరలుంటాయి పై పొర ఎపిడెర్మిస్ (epidermis), లోపలి పొర. నిజమైన చర్మం

కోరియం (corium). భూత ఆదం పెట్టి చూస్తే చర్మం పై పొర మీద ఎత్తువల్లాలు గీతలు గీతలుగా కనిపిస్తాయి. మన వేళ్ళ మీద కనిపించే గీతలు పుట్టినప్పటినుంచి మరణించేదాకా మార్పు లేకుండా ఉంటాయి. ఈ గీతలు ఏ ఇద్దరు వ్యక్తులకు నమూనంగా ఉండవు. ఎవరి గీతలు వారికి ప్రత్యేకంగా ఉంటాయి. అందుకే ఆనరాధవరికోడనలో ఇవి ముఖ్యపాత్రను వహిస్తాయి.

దేహపరిణామ ప్రక్రియలలో చర్మం ప్రత్యేకంగా ఎంతో ముఖ్యపాత్రను వహిస్తుంది. ఇది శరీరంలో అవయవ సమూహానికి, దేహానికి రక్షణగా ఉండి దేహంలో ఉష్ణాన్ని నియంత్రించడమే గాకుండా అమూల్యమైన స్వర్ణజ్ఞానాన్ని కలిగిస్తుంది. వేడి, చలి, నొప్పి ఇతర వస్తువుల స్పర్శ మొద

లైనవి చర్మంవల్లే తెలుస్తాయి. చర్మంలో ఉండే వివిధ నర్మగ్రాణు ఇటువంటి ప్రత్యేక జ్ఞాన సందేశాలను మెదడుకు పంపుతాయి. చేతివేళ్ళలోను, కాలి వేళ్ళలోను నర్మగ్రాణులు అధిక ప్రమాణంలో ఉంటాయి. కాబట్టే వీటికి స్పర్శజ్ఞానం అతి సూక్ష్మంగా ఉంటుంది.

అనలు స్పర్శజ్ఞానం లేకపోతే మనం జీవించడమే వ్యర్థమనిపిస్తుంది. రాత్రి పగలు మనకు తెలియకుండా విరంతరం పై చర్మం సూక్ష్మమైన పొరను విడుస్తూ ఉంటుంది. తిరిగి యధాస్థితికి వస్తూ ఉంటుంది. చర్మానికి ముఖ్యంగా పునఃచేతనక్రియ కలిగి ఉండటమే దాని విశిష్ట సామర్థ్యం. కెరాటిన్ (keratin) అనే ప్రోటీను పదార్థాన్ని తయారు చేసుకుంటూ చర్మాన్ని మృదువుగా, గట్టిగా, సులభంగా వంగేటట్లుగా ద్రవ పదార్థాలు కారిపోకుండా ఉంచుతుంది.

సామాన్యంగా దేహం విస్తరించే వీటిలో 90 శాతం మూత్రరూపంగా మూత్రావ

శాఖాహారంతో జీవించిన 107 సం.ల వృద్ధురాలు

రష్యాలో లెవిన్ గ్రాడ్ కు చెందిన అవ నేషియా అబ్రమోవ్నా (Afanasia Abramonna) అనే 107 సం.ల వృద్ధురాలు జీవితాంతం పళ్ళు, కూరగాయలు, పాలు, బంగాళాదుంపలతో తయారైన సానియంతోనే జీవించింది. ఆమె తన 94వ ఏట తొలి సారి దంతవైద్యుడి దగ్గరకు వెళ్ళింది

“మనోనైర్మల్యం, స్వాస్థ్యానుభవం, శాంతి,
నిత్యకృత్తి, జీవన్ముక్తిని లక్షణాలు.”

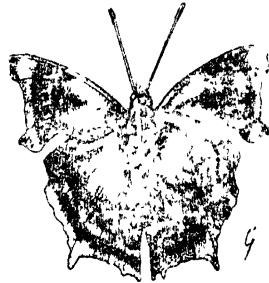
యొలగుండా బయటకు వివర్ణింప బడుతుంది. వాతావరణంలో ఉష్ణాధిక్యంవల్ల చర్మం పడుట రూపంలో 10 కాకం వీటిని వివర్ణిస్తూ ఉంటుంది. చర్మం అడుగుపీరలో ఎపోక్రైన్, ఎక్రైన్ అనే స్వేదగ్రంథులుంటాయి. ఈ పీరలోనే తైలగ్రంథులు కూడా ఉంటాయి. ఇవి ప్రవించే ఒక రకం జిడ్డువల్ల చర్మానికి విగారింపు కలుగుతుంది. చర్మం వీటిలో నావిపోడు. వెంట్రుకలకు విగారింపుకూడా దీనివల్లే కలుగుతుంది. అలాచేతులు, అణికాళ్ళలో ఈ గ్రంథులు ఉండవు నగలు మనిషి చర్మంలో 20 లక్షల స్వేద గ్రంథులు అమోఘంగా పనిచేస్తూ దేహంలో ఉష్ణోగ్రతను నియంత్రిస్తాయి. సెబేసియన్ గ్రంథులు (sebaceous glands) చర్మానికి మృచ్చిత్వాన్ని, విగారింపును కలిగిస్తాయి. విడిమిదు 'డి'ని సంయోగపరచుకోడానికి వీటినుండి ఉద్భవించే సేబం (sebum) చర్మానికి సహకరిస్తుంది.

దేహ ఆరోగ్యానికి చర్మం యధార్థమైన దర్పణం వంటిది 'ఆరోగ్యవంతమైన శరీరానికి ఆరోగ్యవంతమైన చర్మం' అనేది కాపు సమ్యక్తము, వాస్తవము బొప్పటికి మన సున్నబిట్టి చర్మం! చర్మాన్నిబట్టి దేహం బాగా కోపోద్రేకం కలిగినప్పుడు ముఖం ఉబ్బుతుంది భయం వేసినప్పుడు ముఖం పాలిపోయి వెలవెలపోతుంది. నరాల బల హీనతవల్ల చలివేస్తుంది. పడుటలు పడతాయి. భయంవల్ల గుర్రాటు కలుగుతుంది.

కాబట్టి మనస్సుకు దర్పణం వంటిది చర్మం. దేహంలో యితర అంగాలకు చర్మానికి దగ్గర సంబంధముంది. అందుచేతే దేహంలో ఉద్భవించే అనేక రోగలక్షణాలు చర్మంమీద కనిపిస్తాయి. ముఖ చర్మం మనోభావాలను మార్చుకోడానికి వీలుగా చర్మం ఇవ్వకు లోబడి ఉంటుంది.

దేహంలో ఉండే అనేక రోగాలు చర్మం మీద కనిపిస్తాయి గుండె జబ్బులు, రక్త సంబంధమైన రోగాలు, మధుమేహంవల్ల ఎక్కువగా పడుట, కామెర్ల రోగంవల్ల చర్మం పచ్చన మొదలైనవి. ఒక్కొక్క

బటర్ ఫ్లై తోటలు

జాలాజీకర్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియానాథు సీతాకోకచిలుక (బటర్ ఫ్లై)ల తోటలు (farms) మూడింటిని ఏర్పాటు చేయబోతున్నారు. ఇక్కడ రక రకాన సీతాకోక చిలుకలు నాటి పుట్టుకల విధానాలను పరిశోధించడానికి అవకాశం కలుగుతుంది.

‘కామము, క్రోధము, లోభము, దంభము, అమాయ, అహంకారం రక్షింపజాల.’

వృద్ధుల చర్యల మీద ఎర్రటి పొడలు, దట్ట రులు, మచ్చలు ఏర్పడతాయి.

దేశాన్ని ఆధునికరణం చేయడం వల్ల, పారిశ్రామికవంతం చేయడంవల్ల దేశం అర్ధికంగా పోకాగాన్ని పొందగలుగుతుంది. కాని దేశపాపాగ్యం నశించిపోతుంది.

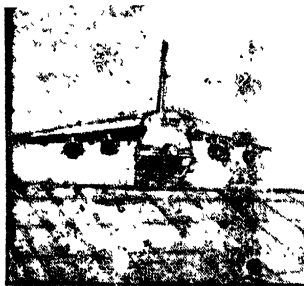
చర్య రక్షణ, సౌందర్య పోషణ ఈ వాటిది కాదు. అనాది నుంచీ వస్తున్నదే. ప్రాచీన లోమలు, ఈజిప్షియనులు, ఇతర అనేక నాగరిక దేశస్థులు చర్యరక్షణను ఒక ప్రత్యేక కళగా అభివృద్ధి చేసుకున్నారు. భారతదేశం కూడా ఎంత మాత్రం తీసిపోలేదు. మన దేశంలో అనేక అయిదేళ్ల గ్రంథాలు—ముఖ్యంగా 'చారుచర్య' అనే గ్రంథం చర్య సంరక్షణ, సౌందర్యపోషణను గురించి చెబు తుంది. తర్వాతికి కైలాలు పట్టింపడం, మనా సనద్రవ్యాలు (కమ్మరాలు, బాసంచాలు, పట్టి వేళ్ళు, కస్తూరి వసుపు, తాగినపత్రి వగైరా) సీకాయిలో కలిపి గాని, సున్నిపిండిలో కలిపి గాని రుద్దుకోడం మన ప్రాచీన ఆచారం. నేడు చర్య సంరక్షణ సౌందర్యపోషణ తెలియని ప్రజలే. ప్రపంచంలో చర్యరక్షణ చైతన్యం నేటి నాగరిక లక్షణం. సౌందర్యం బాహ్యచర్యానికి సంబంధించినదే కాదు, సంపూర్ణ దేశాలోగ్యం వల్లే చర్యం సౌందర్యాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. చర్యాన్ని రక్షించు తుని సౌందర్యాన్ని పోషించుకోవాలంటే:—

పారిశుద్ధత: నక్రమంగా మూడు పూటలు, రెండు పూటలు కాకపోయినా అధ్యంతం రోజుకు ఒక పూటైనా సుబ్బెవ్వని నీటిలో స్నానం చేయాలి పూటైన నమ్ములు

కాకుండా సౌమ్యమైన నమ్ములు వాడాలి. నమ్ము కంటే పిండి, సీకాయి మంచివి. అనలు చర్యం నిరంతరం పాత చర్యాన్ని విడిచి క్రొత్త చర్యతో కుత్తంగానే ఉంటుంది. నమ్మును అధికంగా వాడటం వల్ల చర్యంలో నహజమైన జిడ్డు పోతుంది. చర్యానికి విగారింపు పోతుంది. ముడతలు ఏర్పడతాయి.

సౌందర్య పోషకాలు: ప్రపిడ్డి పొందిన సౌందర్య పోషకాలు సోపాలు, పొడల్లు, లిప్స్టిక్లు, మేకప్పులు అమితంగా వాడకూడదు. చర్యానికి అపాయం కలిగిస్తాయి. అవసరాన్నిబట్టి మితంగా వాడటం మంచిది. లేకపోతే చర్యం చామే మారి

ప్రపంచంలో మిక్కిలి పెద్ద విమానం

405 టన్నుల భారంతో రష్యా దేశపు 4 ఇంజనుల జెట్ అంటోనోవ్-124 ప్రపంచంలోనే మిక్కిలి పెద్ద వాయు విమానం. ఇది గంటకు 840 కి.మీ. అధిక వేగంతో 18,500 కి.మీ. దూరం పోగలదు.

“నీలో నీకు కాంతి లేనప్పుడు మరోచోట కాంతిని పొందడం అసంభవం.”

పోతుంది. చర్మరోగాలు వట్టుకుంటాయి. అల్సర్. దద్దురులు ఏర్పడతాయి.

పాస్టికాహారం: ఆరోగ్యవంతమైన దేహానికి అందంగా నవనవలాడే చర్మం ఉంటుంది. నమ్రతూక పాస్టికాహారం సక్రమంగా పేవిస్తే దేహారోగ్యమే కాదు చర్మారోగ్యం కూడా కలుగుతుంది. పుష్కలంగా పాలు, తాళాకూరలు, పళ్ళు తినాలి.

ధరించే బట్టలు: ఆవనరాన్ని బట్టి బట్టలు ధరించాలి, గొప్పకోసం కాదు. సున్నితమైన మూలబట్టలు. ఖాదీ బట్టలు వదులుగా ధరించడం వేసవి కాలానికి ఆనువుగా ఉంటుంది. పట్టుబట్టలు డ్రెస్కోట్లు చలికాలానికి ఉపయోగపడతాయి. కొందరికి పింథటిక్ బట్టలు వేసుకుంటే ఎల్సర్ వస్తుంది. చర్మం మీద దద్దురు లేస్తాయి.

వ్యాయామం: స్నానం చేసేటప్పుడు, స్నానానికి ముందు చర్మాన్ని మెల్లిగా చేతులతో దద్దుకుంటే చర్మంలో నెత్తురు బాగా ప్రవహిస్తుంది. యోగాసనాలు ముఖ్యంగా ప్రాణాయామం చర్మాన్ని ఆరోగ్యకరంగా ఉంచుతుంది.

సరైన వైద్యుల సలహాలను తీసుకోకుండా అనవసరంగా ఔషధాలను వాడకూడదు. శ్రాయాలకు, దెబ్బలకు, కోతలకు పెర్సిలివ్ క్రియే యితర మందులు వాడటం మంచిది కాదు. ఇవి మంచికి బదులు చెడును కలిగిస్తాయి. ఉపయోగించే సబ్బులు, పౌండర్స్ పోషక సస్తువులు మాటి మాటికీ మార్చకూడదు. అనారోగ్యకరమైన దుస్తులు,

పూతైన సస్తువులు, దుమ్ము, ధూళి చర్మానికి హానిని కలిగిస్తాయి. అన్నిటి కంటే ఆరోగ్యవంతమైన శరీరానికి, చర్మానికి మానసిక ఆరోగ్యం ఎంతైనా అవసరం. జీవితంలో వీలైనంతవరకు అనవసరపు వాంఛలను తగ్గించుకుని దురలవాట్లకు లోనవకుండా అన్ని విషయాలలోను మితత్వాన్ని అనుసరిస్తూ స్వధర్మంతో పాటు దైవచింతనతో కుటుంబధర్మం నిర్వహించుకుంటే చర్మాన్ని గురించి చింతపడక్కరలేదు.

భూమిని గురించి అదనంగా తెలుసుకోడానికి వజ్రాల సహాయం!

భూగర్భ కావ్యజ్ఞులు భూమి పరిణామాన్ని గురించి అదనంగా తెలుసుకోడానికి భూమట్టానికి ఎక్కడో 20 కి.మీ. లోతులో ఉంటూ ఇతర ఖనిజాలతో చేరి లక్షలాది సంవత్సరాల కరువైన పైకి వచ్చిన వజ్రాలను ఉపయోగిస్తారు.

దీపము కొంచెమైనను గొప్పదగు వీకటిని నశింపజేయునట్లు జ్ఞానాభ్యాసము కొంచెమైనను అజ్ఞాన నమూనాన్ని పోగొట్టును."

చైతన్యలబ్ధిగందనవిధానం

ఇకర దేశస్థుల అలవాట్లు అచారాలు మనకు ఎంత వింతగా కనిపిస్తాయో అలాగే మన అచారాలు, మన వ్యవహారాలు వాళ్ళకూ అంత వింతగా కనిపిస్తాయి.

చైనా దేశస్థులు ఇద్దరు తెలిసిన వాళ్ళు కలుసుకున్నప్పుడు 'టోజునమైందా' లేక పోకే 'నీ టీరక క్రి ఎలా ఉంది' అని అడుగుతూ తమ చేతులను కామే షేక్ (shake) చేసుకుంటారు. పై ప్రశ్నలకు ఎదుటివాళ్ళు 'ఓ బాగుంది. నీ ప్రేమతోకాయాలకు నా అతి సందనలు' అంటూ ఇలాంటి మాటలతో పరస్పరం మాట్లాడుకోడం చైనావారి మర్యాద.

మధ్య ఆమెరిక్యా కోస్టారికాలో - కరచాలనానికి బదులు భుజాలమీద తట్టుకుంటారు. ఇద్దరు అరబ్బులు కలుసుకున్నప్పుడు 'నీ కి రోజు' తెల్లగా ఉండుగాక' అని ఒకరు అంటే మరొకరు 'నీ రోజు పాలలా ఉండుగాక' అంటారు. ఉత్తర అఫ్రికాలో అరబ్బు, బెర్బర్ సంతతికి చెందిన దేశదిమ్మరులలో కల అచారం చాలా విచిత్రంగానూ, వింతగానూ కనిపిస్తుంది. క్రొత్తగా కనిపించిన వ్యక్తి దగ్గరకు పరుగెత్తుకు వెళ్ళి తలపైన ఒక కుప్పాకీచి పేలుస్తారు.

థాయిలాండ్ లో (అగ్నేయ ఆసియా) పరస్పరం చేతులు ఘట్టుకుని మొటిమలు విరిగే దాకా వ్రేళ్ళు లాక్కుంటారు.

అఫ్రికా మధ్యభాగంలో ఎడమకాలు ఎత్తి కుడికారిమీదుగాముఖంమీదికి తెచ్చుకుంటారు.

పసిఫిక్ మహాసముద్రానికి నై... దిక్కుగా ఉన్న పాపువా న్యూగినియాలో నివసించే జనం పరస్పరం విడిచి వెళ్ళేటప్పుడు ముఖానికి మట్టి పులుముకుని అతి దీనంగా ఏడుస్తారు. బయలుదేరిన వాడు కంటికి కనిపించేదాకా ఇలా విలపిస్తారు. తరువాత ముఖం కడుగుకొని వెంటనే మిగిలిన వాళ్ళతో కులాసాగా నవ్వుకుంటారు.

మానవ దర్శన శ్రమ

ఈ భూమి మీద మానవదర్శన శ్రమ దినం నిత్యం ముందుకు సాగుతుంటుంది సౌరకుటుంబానికి చెందిన ఈ భూగ్రహం మీద పవిత్రేనివారు దీన్ని వదలి ఎక్కడైనా సోమరి గ్రహాన్ని వెతుక్కుని వలస పోవలసిన రోజులు వస్తాయి. యోగ్యులైన శ్రామికులందరూ ఈ ప్రకృతి సిద్ధాంతాన్ని ఆమోదించి ఆనందించాలి.

—బాబ్జి చెన్నారెడ్డి

“మద్యపానము చేయ మరీవస్త్ర పేటకె”

స్వర్గం ఎక్కడు?

మోక్షం మార్గ పరమావధి మోక్షం
మోక్షం మరో ప్రపంచం కాదు
మోక్షం మరో తావున లేదు
మోక్షం పూరితనంలో లేదు
మోక్షం గాన విహారంలో లేదు.
వ్యక్తిగతమైన ఆత్మ తత్త్వజ్ఞులకు
ముక్తి ఎంతో సులభ సాధ్యం.

మోక్షం ప్రత్యేక ప్రదేశంలో లేదు.
రాజుల మేడలలో లేదు
శృంగార వనంలో లేదు
మరో అవంద ప్రపంచం కాదు
ఇంద్రియ నిగ్రహంతో
పాతాళగతతో
అనంత రూపుని ద్యానానందంలో.

సుఖదుఃఖాలు పటావంతలైతే
అప్పుడే అక్కడే అదే స్వర్గం.
స్వర్గానందంలో బంధా బంధపు.
జ్ఞానోదయం అవుతుంది.
చీకా చింతా ఉండని
చిత్త స్థైర్యం స్వర్గం.
మూఢత్వంతో మార్గం తప్పిన యోధులు
మోక్ష మెక్కడ? చేరేదెట్లా అంటూ
చిత్తభ్రమతో సకమత మవుతారు.

..నమ్మకస్వరు.

చదవడం తెలియని సుప్రసిద్ధ గాయకుడు

(ఫ్రాన్స్ దేశపు సుప్రసిద్ధ గాయకుడు
పెర్రె-జీన్ గారాట్ (Perre-Jean Garat)
సంగీతం గురించి ఎన్నడూ చదవకపోయినా
ఒపెరా (opera) సోప్రానో (soprano),
అల్టో (alto), టెనార్ (tenor), బారి
టోన్ (baritone), బాస్ (bass) మొద
లైన వాటిని అతి అద్భుతంగా పాడగలడు.
ఎంత శ్రావ్యంగా పాడగలడో అంత గర్విష్టి.
ఒక వ్యాపారస్తుడు గారాట్ వాడుతునేరకం
బట్టలన్నీ నాశనం చేస్తానని చెప్పేదాకా అతడు
కొత్తబట్టలు కొనడానికి అంగీకరించలేదు.
తమ ధరించే రకం దుస్తులు ఇంకెవ్వడూ
ధరించకూడదని గారాట్ వాదం.

“మనము అలోచించవలసినది కర్మము గురించినదిగాని,
కర్మఫలమును గురించి కాదు.”

కీర్తిని ఎందుకు ఆశిస్తారు?

డా. కృష్ణమూర్తి

హియో గొప్ప పేరు, కీర్తిప్రతిష్ఠలు పొందా
లని ఎందుకు ఆనుకుంటారు? దీనిని
వివరించి చెబుతాను. విన్న తరువాత మీరు
ఉద్యమాన్ని మానుకుంటారా? నంనుంలో,

సమాజంలో ఏ దుట్టూ అందరూ కీర్తి మంతులు
అవాలనే ఆనుకుంటారు కాబట్టి నవ్వు కీర్తిని
పొందాలని ఆనుకుంటావు. మీ తల్లిదండ్రులు,
మీ స్నేహితులు, మీ గురువులు, యోగి
అందరూ గొప్ప వాళ్ళ మవుదామని ఆను
కుంటారు. అందుకే మవ్యకూడా గొప్ప
వాడవు కావాలని ఆనుకుంటావు.

అనలు మానవులు కాము కీర్తివంతులు
అవాలని ఎందుకు ఆనుకుంటారు? మొట్ట
మొదట గొప్పవాళ్ళు అనడంవల్ల ఎంతో లాభ
కరం. అది మీకు ఎంతో సౌక్యాన్ని, అనం

దాన్ని చేకూరుస్తుంది. ప్రపంచంలో మీరు
అందరికీ తెలిసి ఉంటే మీకు ఒక హాండా
తనం ఏర్పడుతుంది. అది మీకు ఒక అమృత
తత్వాన్ని అపాదిస్తుంది. మీరు కీర్తిని
పొందాలనుకుంటారు. ప్రపంచంలో వజ్రకు
దిడి కలగాలని ఆనుకుంటారు. నలుగురూ
మిమ్మల్ని గురించే మాట్లాడుకోవాలను
కుంటారు. వాస్తవంగా ఆలోచిస్తే వీలో
ఏమి ఏమీ కాదు. కూన్యం. అంతర్యంగా వరి
శీలించుకుంటే ఏ బాన్వర్యం ఉండదు. కాబట్టి
బాహ్య ప్రపంచంలోనే నవ్వు గొప్పవాడవ్వే
కావాలని ఆనుకుంటావు. కాని అంతరంగి
కంగా బాన్వర్యాన్ని అనుభవించగలిగితే
వలుకుదిడి ఉన్నా లేకపోయినా అనలు నీవు
చింతించవు.

బాహ్యంగా కంటే అంతరంగిక బాన్వ
ర్యాన్ని, గౌరవాన్ని పొందడం చాలా కష్టం.

గురక వల్ల గుండె జబ్బులు

ఇద్దరు ఆస్థ్రిలియా వైద్యుల పరిశోధన
ప్రకారం బాగా గురకతో విద్రుకు అలవాటు
పడ్డవారికి ఇతరుల కంటే సులభంగా గుండె
జబ్బులు, రక్తవృధీలు వస్తుందని తేలింది.
విద్రులో గురకవల్ల వగటిపాటు విద్రువు
కూడా ఏర్పడుతుంది.

మిక్కిలి తాగ్రత వహించాలి. మీకు వివేకం, విజ్ఞానం ఉండి విదవా తిదియోగించి కోవలో తెలుసుకుంటే మీరెంతో గొప్పవారై పోతారు. కీర్తివంతులు అవుతారు. కాని అంతరంగిక బుద్ధిగ్నాన్ని ఇంత సౌలభ్యంగా పొందలేరు.

అంతరంగికంగా బుద్ధివంతులు కావాలంటే గొప్పవాళ్ళు కావాలి అనుకోదం వంటి ముఖ్యం కాని కొన్ని సామాన్య విషయాలను బాగా తెలుసుకుని మనస్సులో నుంచి వాటిని పూర్తిగా పోగొట్టుకోవాలి. అంతరంగిక బుద్ధివంతుల అంటే నీ అంతట నీవు ఇతర అపేక్షలు లేకుండా విబ్బరంగా నిలబడగలగాలి. కాని కీర్తివంతులు కావాలనుకునే వారు ఇతరుల సదఖిప్రాయాల మీద, పొగడ్తల మీద ఆధారపడి ఉంటారు. కాబట్టి ఒంటరిగా నిలబడడానికి భయపడతారు. ఆక అనేది లేకుండా ఈ ప్రపంచంలో జీవించడం పాద్యమా?

అత్యంత మానవానికి ఎంతో చేటును కలిగిస్తుంది. దుఃఖాన్ని చేకూరుస్తుంది. వినాశాత్మకమైన ఆకలేని స్వార్థరహితమైన పరిశ్రాంత అంతరంగిక బుద్ధివంతులతో జీవితాన్ని సందర్భాయకంగా, వ్యవహాత్మకంగా మంచి చేస్తారు. వ్యక్తిగతంగా జీవించే అటువంటి విధానాన్ని మీరు తెలుసుకోవాలి. మీ జీవితం ప్రభుల జీవితానికి అపాయం కలిగించకూడదు; అదికం కలిగించకూడదు. ఇదంతా ఊహాత్మక ప్రపంచంలో వ్యవస్థల కన్పించకూడదు. ప్రపంచాన్ని గురించి

మీకు వివరించడం లేదు. జనజీవనాన్ని వివరించే మీకు, వాళ్ళు, నానావిధానికి ఈ ప్రపంచంలో ఆకలేకుండా వ్యవహాత్మకంగా జీవించడం పాద్యమా? ఇతరులు చూసి మెచ్చుకోవాలి కాకుండా మనం చేయవలసిన కార్యం, ధర్మం విధాయకంగా నెరవేర్చి వస్తున్న ఇంకొకరితో పోటీ ఏర్పడడానికి అవకాశ ముండదు. ఇదే అనలు కిటుకు. మీరు చేసేవాని అదరానిమానంలో నిర్వహించాలి.

ముఖ్యచిత్రవ్యాఖ్య

“మరిపిపోతావు ఎంతగానో
‘మోడర్’ పని మరచి పోకు
ఏ మాత్రం”

—జి. ఆర్. కె. రెడ్డి, చివరకొకమగుండ్ల,
(గుంటూరు జిల్లా)

“అందం ఒక వరం
అది అయ్యింది నీ వరం”

—కె. కనకదుర్గ, అత్తకూరు,
(కర్నూలు జిల్లా)

“నీ మోముపై ఆ చిరునవ్వు కన్న
‘చివరకొక’ ప్రసాదించే జ్ఞానమేమిన్న.”

—ఎ. క్రీష్ణాద్, హైదరాబాద్.

భౌతిక విజ్ఞానము

శస్త్రవిజ్ఞానము లేన

అది

జపానులో మట్సుషిటా ఇండస్ట్రీయర్ ఎక్స్‌పానెండ్ కంపెనీ క్రొత్తగా అష్టికర్ పైబర్స్‌ను ఉపయోగించి లేవర్ ఆధారితో పనిచేసే కత్తిరి ప్రవేశపెట్టారు. అష్టికర్ పైబర్స్ వల్ల క్యాన్సర్ సంబంధమైన కణ అను రోగికి అవరోధన చేయకుండా తీయడానికి ఏలువడుతుంది. ప్రత్యేకంగా ఈ క్రొత్త విధానంవల్ల వేడిని తట్టుకోగల క్యాన్సర్ కణాలుకూడా దగ్గమైపోతాయి.

మలేరియాకు క్రొత్త ఔషధం:

అయుర్వేద మరియు పిద్ధ విధానాలలో కేంద్రీయ పరిశోధక సంస్థ మలేరియాకు ఒక క్రొత్త మందును పిద్ధపరచింది. అయుర్వేద అనే ఈ ఔషధం కిరతాతికత (kirata-thiktaka), సప్తచద్ర (saptachada) మరియు కుబేర కాశీజ (kubera kashibeeja) వంటి మూలికలనుంచి తయారు చేసారు.

అటామిక్ పార్సైటులు:

వియన్నా (ఆస్ట్రీలియా)లో ఇంటర్ నేషనల్ అటామిక్ ఎనర్జీ ఎక్స్‌పీవారు సాహ

స్కీఫోమియానిస్ (scel...

అనే జన్యు క్రొత్త వాక్యం ... పెట్టారు. ఈ రోగం సాధారణంగా వంటకాదులలో వివసిం చే నత్తలలోని పొరపైల్ల వల్ల కలుగుతుంది. ఈ మీదికి అటామిక్ ఎనర్జీ ... తుంది. దీనివల్ల పారపైల్ల పునరుత్పత్తి అగిపోతుంది. ఈ 'అటామిక్ పారిపైల్లను' రోగి శరీరంలోకి పంపిస్తే అవి అవ్వకు ప్రభావితమై రోగకారకమైన ఇతర పారపైల్లను చంపుతాయి.

నిరక్షరాస్యులే

చైనాలో ఇంకా సగానికి సగం జనాభా చదవడం, వ్రాయడం తెలియనివారే. దీనికి కొంతవరకు కష్టమైన చైనా లిపి కారణం కావచ్చు. చైనాలో అక్షరాలు తాపనశీలకం (ideograms) అంటే ... లతో చిత్రించడం. ఒక వా ... దానికి ముందు ఒక విధాని సుమారు అక్షరాలను కంకణం ... కోవాలి. చైనాలో అతి ముఖ్యమైన 500 అక్షరాలు సరళవంతం చేయబడ్డాయి. వరాహధి 17 గీతం ఇవ్వకుండా లేక ... గీతం

"శీవీకార్మి అనిపిస్తుంది రక్షించడానికి. 5000 ఒక పాదము" ...

బి. ఎన్. బెనరి

ఇంక వదిలేను సంవత్సరానికి ఈ కళాదం
పూర్తి అయిపోతుంది. మరో మాతన
కాదని ప్రారంభమవుతుంది.

ఇదే ఇరవై ఒకటవ కళాదం. ఈ మాతన
కళాదం ఎలా ఉంటుంది? మానవులు ఇక
ముందు ఈ క్రొత్త కళంలో ఏయే అడ్డుతారు
చూడబోతారు? మానవుని ముందే రేక తీస
కోటి నాకావనికో అదిగమిస్తూన్న విజ్ఞాన
వధులను పరిశీలిస్తే విప్లవాత్మకమైన
య సీర్పడగంపని తోడకమానదు.

ముఖ్యంగా వైజ్ఞానికరంగంలోను, పాంశే
రంగంలోను బ్రహ్మాండమైన మార్పులు
మానవు. క్రొత్త కళాదం
ండానికి ముందే, వ్యవసాయ రంగం
లోను, కృషికి వ్యతిరేకమైన వైద్య విభాగం

లోను, అణువిజ్ఞాన రంగంలోను, అంత
రిక్ష వైజ్ఞానికరంగంలోను, వాతావరణ విజ్ఞా
నంలోను, పారిశ్రామిక విభాగంలోను మహా
అడ్డుకోమైన స్రగతి ఏర్పడుతుంది.

15 సంవత్సరాల తరువాత భూమాత
నేటికంటే ఎన్నో రెట్లు పెరిగిపోగల జన
బాహుళ్యానికి అవసరాలు తీర్చవలసిన పరి
స్థితులు ఏర్పడతాయి. వ్యవసాయ శాస్త్ర
నిపుణులు అధిక అహారోత్పత్తికి మాతన
మార్గాలను వృద్ధిస్తారు. ప్రస్తుత భూభాగం
వ్యవసాయానికి చాలిదాలకుండా ఉంటుంది.
భవిష్యత్తులో వ్యవసాయ కార్యక్రమాలు
విస్తృతంగానే కాకుండా తీవ్రంగా కూడా
కొనసాగిస్తారు.

పోషకాహారలోపం వల్ల మరణించే పిల్లలు

భారత దేశంలో సుమారు 1000 లక్షల
మంది పాతకాల వయస్సురాని పిల్లలు
ఉన్నారు దీనిలో 30-40 లక్షలమంది
సక్రమ పోషకాహార లోపంవల్ల కలిగి రోగా
లతో బాధపడుతున్నారు. దీనివల్ల సాగివా
10 లక్షల మంది మరణిస్తున్నారు. భారత
దేశంలో మూటికి రెండువంతులు పిల్లలకు
సక్రమపోషకాహారం లభించడంలేదు.

“అమరాగము, జీవకారుణ్యము

తగవంతునికి అవసరమి” మోక్ష ధర్మం.”

అధిక అహారానికి ప్రతిబలము కలుగజేసి
శక్తివంతుడగు ఎక్కువగా అభివృద్ధి పడును.
మౌనపుణ్య వినియోగానికి విషరహితములై
తినడానికి యోగ్యమైన దుంపలు, కలుపులు
సంపాదించుట ప్రారంభిస్తారు.

ఇంటిపిల్లల విభాగంలో ఆశ్చర్యకరమైన
మాతన విరూపాక్షులు సృష్టించిన
జడతాయి. ప్రపంచం పట్టణంలా పెరిగి
పోతున్న జనాభాకి వసతి పొందడానికి కలిగిన
తానికి భూమిపై వాతావరణంలోకి, భూమి
క్రింద భూగర్భంలోకి వగలూ విస్తరించు
కుంటాయి అంటే ఆశ్చర్యం లేదు.

అభివృద్ధినిపొందిన, అభివృద్ధి పొందు
భూమి వేళాలో పెద్ద పెద్ద వగలలోను,
వట్టణాలలోను ఏనాటికానూ పెరిగిపోతున్న
జనాభాకి వసతులు ఏర్పాటు చేయడానికి చుట్టు
ప్రక్కలకు గ్రామాలు ఆకమింపబడిపోతాయి
తన్ను చిన్న గ్రామాలన్నీ ఉప వగలలుగా
మారతాయి. పెద్ద పెద్ద వగలలో క్రిక్కిరిసి
ఉన్న ప్రజలను ఈ మాతన ఉప వగలలు

మౌనముగా రకం
విరాటంకంగా రోడ్లను ఉప
పేరుగా వివరణంగా పారిశ్రామికీకరణ
జరిగే కొన్ని కొన్ని ప్రాంత
ఎలక్ట్రో మాగ్నెటిక్ ఫైలుల సహాయంతో
భూమికి కొన్ని అడుగులపై నుంచే
ప్రయత్నాలు చేయబడుతున్నాయి.

ముఖ్యంగా అభివృద్ధిని పొందిన వేళాలో
పారిశ్రామికీకరణ, అభివృద్ధి రోలు, ప్రత్యేక
ఏర్పాటైన హేలిప్స్ ఇంటి పైకప్పులు
మీదినుంచి తిన్నగా బయటవేరవలసి, దీనివలన
కూడా ప్రారంభమవుతుంది. అభివృద్ధిపై
మనో యుద్ధం ప్రారంభమైనప్పుడు కొంత
మంది ముఖ్యంగా వనరులలో భూగర్భ
రక్షణ విధులు ఏర్పడతాయి

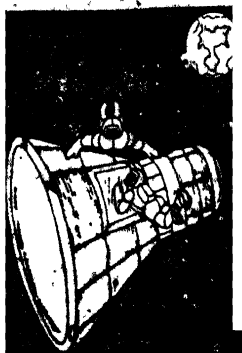
పై దృశ్యరంగంలో భయంకరమైన చికిత్స
మియా (Leukaemia). పెడమియా కంటి
(Brain Tumor) వంటి రోగాలను వివ

మూటికి రెండువంతులు నేలైన అడవులు

గత 500 సం. లుగా మానవుడు దగ్గర
దగ్గర మూటికి రెండువంతుల అడవులను
వర్షనాశనం చేశాడు. ఉష్ణమండలాలలో
అడవులు వినియోగించే హెక్టారుల చొప్పున
నశిస్తున్నాయి. ఒకప్పుడు 100 లక్షల వడ
రపు మైళ్ళు విస్తరించుకున్న ఉష్ణమండలపు
అడవులు. 40 శాతం నశిచేయబడ్డాయి.
వీటిలో అఫ్రికాలో 50 శాతం,
అమెరికా అడవులు,
పులు మూడవ వంతు.

“విజ్ఞాన విరాళారం, వగులు విరాళారం, వగులుపాళారం

లింది నిరీడించడానికి అడ్డుకట్ట వేసే మందులు తమిళనాడుకాయ. ఇటువంటి రోగులకు

అణువైద్య విధానాలు కూడా ఏర్పాటుచేస్తారు. వైద్యవిధానంలో వృద్ధాప్యం, వృద్ధాప్యానికి సంబంధించిన కాస్తం ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు తుంది పెద్ద హాస్పిటల్స్ లో వృద్ధులకు ప్రత్యేకంగా వృద్ధ విభాగాలు ఏర్పాటు చేస్తారు. ఇక్కడ వృద్ధులకు తగిన వంరక్షణ, చికిత్స లభ్యమవుతుంది. ఇంకా బోధలను తట్టుకోలేని వివరీక వరిపితులలో శత్రుచికిత్సల ద్వారా, బోవరాల ద్వారా చికిత్స అనంతవం అనే రోగులకు చట్టరీత్యా మారకరూపమైన తరు తోపాయం కల్పించబడుతుంది. బయో లాజికల్ ఇంజనీరింగ్ లో హృదయాల మార్పిడి, మూత్ర పిండాల మార్పిడి, కళ్ళు, కాళ్ళు, చేతులు, నురియు వివిధ అంగాల మార్పిడి వర్స సామాన్యంగా జరుగు తుంది

జనాదా ఒత్తిడి వివరీకమైన ప్రదేశాలలో

ఒక కుటుంబానికి అదీ? నా, అదీ? నా ఒక దిద్ద అనే విజయదన సామ్య వియమం చేసి

బ్రహ్మ నారద సంవాదం

ఉపనిషత్తులలో వృద్ధి కర్త అయిన బ్రహ్మకు, నారదుడికి జరిగిన సంవాదాన్ని చక్కగా పొందుపరచారు.

ఒకప్పుడు నారదుడు ఉపదేశం పొంత దానికి బ్రహ్మను ఆశ్రయించాడు. బ్రహ్మ 'రేణు రా' అని చెప్పి వంపేసాడు. మరునాడు నారదుడు గ్రంథాలన్నీ ప్రిగించుకొని బ్రహ్మదగ్గరకు వెళ్ళాడు. బ్రహ్మ అది చూచి, 'అవన్నీ ఎందుకు?' అన్నాడు. నారదుడు 'నే నెన్ని గ్రంథాలు చదివానో, నే నెంత నేర్చుకున్నానో మీకు తెలియదానికి' అన్నాడు.

పకనకా న వ్యూ తూ బ్రహ్మ 'వెరి మొఖమా! జ్ఞానం రెండు రకాలు. దరిత్ర, తూగోకం, జ్యోతిషం, రసాయనిక కాస్తం వంటి సామాన్యకాస్తాలు మొదటివి. రెండవది నీవు చదివిన దానికి ఏ మాత్రం సంబంధం లేని ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానం. అయితే నీవు సామాన్య కాస్తంకోసమా, ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం కోసమా వస్తున్నావు?' అని అడిగాడు.

నారదుడు 'ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం కోసమే విమ్మ ఆశ్రయమైన్నాను' అన్నాడు. 'ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం గ్రంథాలు చదివి తెలుసుకోలేవు. సువ్యూ దాన్ని అనుభవించాలి' అన్నాడు. వెంటనే నారదుడు 'నాకు ఎలా అనుభూతికి వస్తుంది' అని అడిగితే, బ్రహ్మ నారదుడికి ఉపదేశించి 'కూర్కో, మాట్లాడకుండా కూర్చుని నీవు తెలుసుకున్నదంతా మరచిపో' అన్నాడు.

"శాశికాంతు వరమూర్ సాధికలుగా ముందు" గురిగినవాడు అని."

పట్టణం చేసేవారు. అంతరిక్ష విజ్ఞానాన్ని అమెరికా ప్రభుత్వం పెంచుకుంటుంది. నాలుగు అడుగులకు ఉన్నవాడు కాదు లక్షలకొద్దీ కృత్రిమ ఉపగ్రహాలు అంతరిక్షంలోకి చేర్చ

బడతాయి. ఇటువంటి దేశాలలో క్రొత్తగా పెళ్లైన వదూపరులు. అంతరిక్ష వాక్లో బయలుదేరి అంతరిక్ష ఆశ్రయంలో హాపీ మూన్ కొద్ది రోజులపాటు జరుపుకుంటే ఆశ్చర్యమొందదు.

అభివృద్ధి పొందిన దేశాలలో వంద గర్భంలో పరిశోధక కేంద్రాలు స్థాపించి మానవులను అక్కడికి తరలిస్తారు. అంత రాకంలో ఇతర గ్రహాలలో వ్యాపించిన వినుత నాగరికులనుంచి వార్తలు గ్రహించ గలుగుతారు.

వాతావరణ విభాగంలో ముఖ్యంగా పొగ, శబ్దం, పారిశ్రామిక కాలుష్యాలు, విషవాయువులు, యుక్తు, భూస్థరణముల నిరోధక కార్యక్రమాలు, ఉద్యమాలు తీవ్రతర మవుతాయి. నట్టజాలలో వాతావరణాన్ని కుట్ర పరచడానికి అవసరమైన నైజ్జానిక విధానాలు కనిపెట్టబడి నగరవాసులకు మరింత మంచి గాలిని పీల్చుకునే అవకాశాలు ఏర్పడతాయి.

గవర్నర్ కుమిత ఇలా భావికారేను. ఉపగ్రహాలని అందజేయాలి. ఈ విభాగంలో అమెరికా చేపట్టిన 24 కలియను దారల్ల 10(Mx (Missile Experiment) ఒకటి. ఇందులో ఒక్కొక్క ఆయుధానికి 10 వార్ హెడ్లు ఉంటాయి. ప్రతి వార్ హెడ్ హిరోషిమాను ధ్వంసం చేసేవ బాంబుకు పదిరెట్లు అధిక శక్తి కలిగి ఉంటుంది. కొన్ని ఆగ్రహాశ్యాలు రయారు చేస్తున్న ఇంటర్ కాంటినెంటల్ బాలిస్టిక్ మిసైల్ (ICBM), న్యూక్లియర్ సేక్ మైలైనులు, హైడ్రోజన్ బాంబులు, న్యూట్రాన్ బాంబులు, ఇతర రసాయనిక పదార్థాలు మొదలైన మారణాయుధాలవల్ల తీవ్ర పరిణామాలు సంభవిస్తాయి. ముఖ్యంగా న్యూట్రాన్ బాంబు ప్రయోగిస్తే మానవ జాతి సహా భృత్యాదృక్ ప్రాణికోటి, పృథ్వి జాలం, జంతుజాలం సంపూర్ణంగా నశించి పోతుంది.

అంతరిక్ష ప్రయాణీకులు పగళ్లు పూట నక్షత్రాలను చూడగలరు

అంతరిక్షంలోకి ప్రవేశించిన వెంటనే అంతరిక్ష ప్రయాణీకులకు (ఎ) భూమి కరణ శక్తి ఉండదు కాబట్టి, శరీర బరువు అనివించదు, (బి) అంతరిక్షంలో ప్రాణవాయువు ఉండదు కాబట్టి, వారికి ప్రత్యేకంగా ఊపిరి పీల్చుకునే పాదజాలు ఉండాలి. (సి) పగటిపూట భూదానక్షత్రాలను చూడగలుగుతారు.

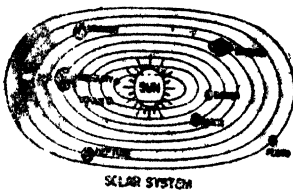
“పొగొట్టుకున్న దానికై హృదయం పిలిచి నే, పొందిన దానితో అనందిస్తుంది అత్త.”

—అబుదుల్ హాకీ

విజ్ఞాన వేదిక

అంతరాళం

అంతరాళంలో లిగ్గో రాసుల చుట్టూనే ఉంటే అంతరాళం (space). భూమి మీద ఉండే మానవుడికి వాతావరణం దాటిన తరువాత అంతరాళం అరంభమయి అనంతంగా అనంతం అవుతుంది.

భూమి చుట్టూ ఉండే వాతావరణం దానిలో ఉండే ప్రాణవాయువు సాంద్రతను బట్టి వివిధ పౌరణిక విభజింపబడింది. అట్లు అడుగుది భూమిమీద ఉండే ప్రాణిజీవీయం. ప్రాణులు ఉనికికి తీసుకువచ్చేవింపడానికి తగినంత ప్రాణవాయువుతో ఉంటుంది విశాల మైన సైపర స్పేస్ ప్రోగ్రెస్సివ్ యూస్ ప్రాణ వాయువు ఏకాదీపాతో ఉంటుంది. ఇది ప్రాణులు జీవింపడానికి సహకరించదు.

నక్షత్రాల, గ్రహాలు మరియు వంద్ర మండలాలు, అపరాయణులు, ఉల్కలు, తోక మొదలైన వాటితో అంతరాళం

నిండిపోయింది. ఒక్క నక్షత్రాలే లక్షలు, లక్షలుంటాయి. కొన్ని లిగ్గో రాసులలో జీవరాసులు, జంతువులు, చెట్లతోపాటు మనుషు తెలియనివి ఉండవచ్చు. కొన్నిటిలో ఇవి ఉండకపోవచ్చు కూడా. భూమంతరం ఒకటే జీవరాసులు, వృక్షాలు పెరగడానికి అనుకూలంగా ఉండవచ్చు.

అంతరాళంలో కొన్ని ప్రదేశాలలో అతి శీతలంగా ఉంటుంది. మరికొన్ని ప్రదేశాలు విపరీతంగా నక్షత్రాలకు మించిన ఉష్ణోగ్రతతో మండిపోతూ ఉంటాయి. కొన్ని నక్షత్రాల చుట్టూ ప్రదేశాలలో ఉష్ణోగ్రత 500 లక్షల పారీస్ హీటు డిగ్రీలను మించి ఉంటుంది.

45 లక్షల డాలర్లు పలికిన బ్లూ డిమండ్

బెనీవా [స్విట్జర్లాండ్]లో 42.92 కారట్లు బ్లూగా ఒక బ్లూ డిమండ్ (blue diamond) వసంబరు 171984 జరిగిన ఏలంలో 45 లక్షల డాలర్లకు అమ్ముడు పోయింది. ఇంత వరకు బ్లూ డిమండ్ ఏలంలో రికార్డైన అత్యధిక విలువ ఇదే.

“ఈ అనంత జీవిత సాగరం తరించడానికి నాకు ఏమి కావాలి, ఏమి లేనిదే ఎట్లు తరించగలను?”

(8 & కేటీ తరువాయి)

నిష్పత్తి నల్లవారు, హిస్సానికలు మరియు అమెరికన్ ఇండియన్స్ వంటి మైనారిటీ జాతులలో ఇంకా ఎక్కువ.

50 రోజుల మగ శిశువు గర్భంలో బదు జీవాలు:

పెషానరు (పాకిస్తాన్) లో కైబర్ టీబింగ్ హాస్పిటల్లో 50 రోజుల మగశిశువుకు శత్రు చికిత్స చేసి బిల్లులు అంత ప్రమాణంగల బడుగురు పసిపిల్లలను గర్భంలోంచి తీసారు. ఇది చాలా అపూర్వమని శత్రువైద్యులు అంటున్నారు.

విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాకు క్రొత్త విధానం:

భారతదేశంలో మొట్టమొదటిగా 220 KV అదనపు వోల్టేజీ ప్రసారానికి సీరీస్ కాంపన్ పేషన్ విధానం కేరళ కోశీకోడ్లో ప్రారంభించారు. ఈ క్రొత్త విధానం వలన 220 KV ప్రసారంచేసే తీగలు ఇప్పుడుంటావు 170 MW మీద 380 MW అదనపు విద్యుత్తును ప్రసారం చేయగలుగుతుంది. ముఖ్యంగా ఈ విధానం అమెరికా, రష్యా, స్వీడన్ మరియు కెనడా వంటి దేశాలలో విరివిగా వాడబడుతుంది.

ఎద్దుబండి నిటారుగా ఉండే కొండ మెట్లు ఎక్కింది:

తమిళనాడు చెన్నిమలై కొండలమీద

వేంచేసిన శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి (శివుని పుత్రుడు) గుడికి ఎద్దుబండి మెట్లు ఎక్కి వెళ్ళింది. ఒక్కొక్కటి 15 అడుగుల పొడవు & అడుగు వెడల్పు (మోకాలు అడుగు ఎత్తు) గల 1,320 మెట్లు రెండు ఎద్దుబండి ఎక్కగలడా అని చాలామంది ఆశ్చర్యపడ్డారు.

మంచివివాద మంచి చేస్తే
మనత పెరుగుతుంది

బొట్టు బొట్టు మహానము ద్రాలై నాయి.
ఇటుకపై ఇటుక పెద గోరైంది.
అడుగు మీద అడుగు ప్రయాణమైంది.
చెట్టు ప్రక్కన చెట్లు అడవులై నాయి.
ఇనుకతిప్పపై ఇనుకతిప్పలు ఎదాదలై నాయి.
పొరపాటుపై పొరపాటు పెద పొరపాటైంది.
రాణీలు పైన రాణీలు నిర్భయాలై నాయి.
మంచి మీద మంచి చేస్తే మనత పెరుగు

తుంది.

—డి. జి. సాంబెల్

(నారాయణ శర్మ)

“ఉదక మల్బంపై న నూనిలోనడ్డ చేప వెరువు నిండిన నెప్ప శిక్కుపెట్లు

ప్రపంచపుసిద్ధమైన ఉప్పునీటిసరస్సు

ఎన్. ఎన్. రంగమణి

మహారాష్ట్రలో ఐర్లాండ్ హా జిల్లాలో లోనార్ దగ్గర వింతగా ఉండే భూభౌతిక పరిణామాన్ని చూడవచ్చు. ఇక్కడి పెద్దపల్లం ఉప్పునీటి సరస్సుగా ప్రపంచ ప్రసిద్ధిని పొందింది.

ఈ పల్లం 75,000 సంవత్సరాలకు పూర్వం చంద్ర సంబంధమైన ఉల్కావల్ల ఏర్పడి ఉండాలని అంటారు. దీని లోతు సుమారు 500 అడుగులు, కైవారం దగ్గర దగ్గరగా 3 కిలోమీటర్లు. 1975 లో జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియావారు ఇక్కడ తగిలించిన పరికమీద 'ప్రపంచంలో పల్లరాతి మీద బ్రహ్మాండమైన వేగంలో సహజమైన విసురువల్ల ఏర్పడిన పల్లం' అని వ్రాయబడి ఉంది. ఇప్పటి రాతిముక్కలు చంద్ర మండలం నుంచి తీసుకువచ్చిన రాతిముక్కలు

లాగే కనిపిస్తున్నాయి అని మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర ప్రాసి ఉంది. దీనివల్ల చంద్ర సంబంధమైన ఉల్కా పడటంవల్ల ఈ పల్లం ఏర్పడిందనే సిద్ధాంతాన్ని ధృవపరుస్తున్నా అగ్నివర్షతం మండలం వల్ల ఏర్పడి ఉంద వచ్చనే సిద్ధాంతం కూడా ఉంది.

సాధారణంగా నీటిలో నివసించే చేపలు, పాములు వగైరా జంతువులు ఈ నీటిలో బ్రతకవు అంటారు. ఇందులో 52 భాతువులు (minerals) ఉన్నాయి. ఈ నీరు విష కరం కాదు. కొన్ని చర్మరోగాలకు ఈ నీరు దివ్య ఔషధంగా పనిచేస్తుంది.

కొద్దికాలం క్రితం దీని లోతు తెలుసుకో వాలని ప్రయత్నించారు. దీనిలో రెండు పెద్ద మాతులుండటం వల్ల ఈ ప్రయత్నాలు విఫల మైయాయి. పరిశోధనకు తెనడా కావల్సిన దీన్ని సందర్శించి ఇప్పటి రాతిముక్కలను తీసుకువెళ్ళారు.

విచారణలో ఉన్న కేసులు

హైకోర్టులో విచారణ (pending)లో ఉన్న కేసులలో ఉత్తర ప్రదేశ్ అలహాబాద్ హైకోర్టులో అత్యధికం 2.12 లక్షలు. తరు వాత వరుసగా కలకత్తాలో 1.28, మద్రాసులో 1.25, కర్ణాటకలో 1.18, బొంబాయిలో 1.02 లక్షల కేసులు పెండింగ్లో ఉన్నాయి.

“సావధన చేతగాని కొనసాగవు మున్నె గృహస్థ ధర్మమర్.”

పోటీలు

(డి సెంటరు 1985)

'విన్డమ్' పోటీలలో ఎవరైనా పాల్గొన నవ్వు. ఏ ఎంట్రీ కా ఎంట్రీ విడిగా పావు తావు సైజుకు తగ్గని కాగితం మీద వ్రాయాలి. ప్రతి ఎంట్రీ మీదా అడ్రస్సు ఉండాలి. ఒకే కాగితం మీద ఒకటి కంటే ఎక్కువ ఎంట్రీలు వ్రాసే పరిశీ లించబడవు. సరియైన రేడా మేరైన ఎంట్రీలు చాలా ఉంటే లాటరీ పద్ధతిలో ఎన్నికైన ముగ్గురు విజేతలకు రూ. 10 లు. రూ. 7 లు, రూ. 5 లు లభిస్తున్నాయి. విజేతల వివరాలు పంపబడును. విజేతల ఎన్ని కలో సంపాదకునిదే తుది నిర్ణయం. ఎంట్రీలకు 'పోటీ కూపన్' (ఒక ఎంట్రీకి చాలు) అంటించి పంపాలి. ఒక కూపన్ తో ఒకేసారి ఎన్ని ఎంట్రీ లయినా పంపవచ్చును. ఎంట్రీలు అందవలసిన తేదీ: డి సెం టరు 20, 1985. పంపవలసిన చిరునామా: పోటీల నిర్వాహకుడు, తెలుగు "విన్డమ్", 9, దేశికా రోడ్డు, మైలాపూరు, మద్రాసు - 800 004. —సంపాదకుడు.

వ్యాసం

'మమత విలువ' అనే అంశం మీద శ్రీ 00

మాదిలకు మించకుండా వ్యాసం వ్రాసి పంపండి.

క్విజ్

1. హిరోహిటో ఎవరు? 2. ఎమ్.ఏ. చిదంబరం పేడియం ఎక్కడ ఉంది? 3. ఈ క్రింది గ్రంథములు రచించిన వారెవరు? (ఎ) మహాచరిత్రము, (బి) పారిజాతావహరణము, (సి) విజయ పిలాసము, (డి) పాండురంగ మహాత్యము, 4. అల్యూమినియంను విస్తారంగా ఉత్పాదించే దేశం ఏది? 5. ఏజ్ మన్స్ షార్డుహౌస్ విధానాన్ని కనుగొన్నది ఎవరు? 6. మహమ్మద్ అలీ ఈ క్రిందివాటిలో దేనికి సంబంధించిన వారు (ఎ) బాక్సింగ్ (బి) వెయిట్ లిఫ్టింగ్, (సి) లాంగ్ జంప్; 7.

'జ్యూబిలీ' ప్రపంచంలో

మూడవ పెద్ద వజ్రం

ప్రపంచంలో మూడవ పెద్ద వజ్రం అని చెప్పుకోదగిన భారతదేశపు 'జ్యూబిలీ' ఇప్పుడు ప్రాన్స్ ముఖ్యనగరమైన పారిస్ లో ఉంది.

"తన్ను రోకము కొనియడగ విని యుబ్బడు నట్లమందు."

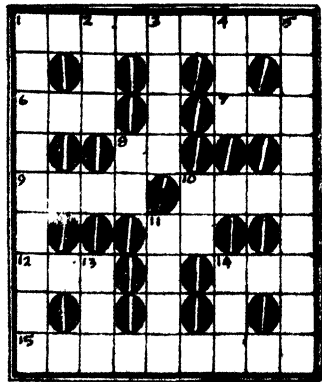
మనకు రాజ్యాంగ విధానమును ఇచ్చినది ఎవరు? (ఎ) అంగ్లేయులు, (బి) భారతీయ మహిళలు, (సి) భారతీయ పౌరులు: 8. నముద్రపు పేరు ఉన్నగా ఎందుకు ఉంటుంది?

పజిల్

అధారాలు-అడ్డం: 1. ఏమైనా పురుషుని కన్న ప్రియతమం ఈ రెండు గుణాలు అధికంగా ఉంటాయేమో అనిపిస్తుంది: 8. పుష్పము అని అర్థమిచ్చే నాలుగు అక్షరాల మాటలో మొదటి అక్షరాన్ని తీసివేసినా అదే అర్థము విచ్చేమాట, 7. రోమాంచము అనే మాటకు తెలుగుపదం — బహువచన ప్రయోగమైనా ఏకవచనముగా ప్రయోగింపబడినది, 8. అంత రాత్రియుముగా విజృంభించిన మళ్ళింపులు, 9. ఆకలితో ఉన్నప్పుడు మానవులకు కడుపులో కలుగు బాధకు అనుకరణం, 10. భయము లేదని సూచించుటకు అణచేతి వ్రేళ్ళను విలుపుగ బెట్టి ముందరికి బాచిన చేయి, తరచుగా దేవతా విగ్రహములయందు గానబడును, 11. హత్యా నేరమును విచారించి విరూపించినప్పుడు నేరస్థునకు న్యాయాధికారి విధించే శిక్ష, 12. ఎజుటి ఎరువుగాక కొంచెం ఎరువు వర్షాన్ని తెలియజేసే వర్షము 14. కపట వ్యాపారస్తులు సాధారణంగా వ్యాపారంలో వందన చేసే లాభాలు పెంపొందించుకుంటారు, 15. పర్యవేక్షణములు

అనే అర్థము విచ్చే మాటతో కూడా సంస్కరింపబడని, అభరణములు, అనే రెండు మాటలు చేరి ఉన్నాయి.

నిలువు: 1. సాధారణంగా యజమానులకు ఉద్యోగస్థులలో అడ్డు 1 టీలో సూచించిన గుణపు ఎన్నికవల్ల వారి సామర్థ్యం తెలిసి వస్తుంది, 2. జ్ఞానేంద్రియాలు సంకృప్తి పొందడం వల్ల కలిగే మానసికాపకృతి, 3. మలబాధ, కేరళలో నివసించే ఒక బ్రాహ్మణశాఖ, 4. పంటపొలాలలో సకాలంలో గమనించి విరోధక దళాలు అవలంబించక పోతే పెరుగు మించి పెరిగి పంటకి నష్టం కలిగిస్తుంది, 5. కుతూహలపు చిరచిరలేగావి కోపపు చిరచిరలుగావు, 8. వెడల్పు మూతిగల ఒక చిన్న కుండ, 10. కొన్ని తెలుగు గుణభావక శబ్దములకు దీనిని చేర్చిన 'కలది', 'కలవాడు' అని అర్థం కలుగును, 11. అనేకులు కలసి చేసే ధర్మ కార్యాలలో వంతుల ప్రకారం ఒక్కొక్క-

“పూర్తిగా పరమాత్ముని సమ్ముఖమొనరివ్యక్తును గురించి దింతపడక ఉండుట ఉత్తమమైన వివేకం.”

రిచ్చెడు ధనము - అంద్ర ప్రావిద పదము, 13. పువ్వలలో ఎక్కువ రమణీయమైనది గులాబి, 14. సంగీత రాగములలో ఒక ముఖ్యమైన రాగం.

ఎన్ డిఎస్
పోటీల కూపను
డిసెంబరు 1985

తెలివికి సగీక

పడుకుంది.

8. ధర్మాన్ని సాధించడానికిన్న సాధనాలలో మొదలమొదటిది.

1. ఈ వరుసలో తరువాత వచ్చే రెండు సంఖ్యలేవీ:

37, 38, 29, 22, 21, 14 —

2. ఒక కిలోమీటరు ఉష్ణాయంపుగా

(ఎ) 10 వ వంతు మైలు, (బి) 5/8 వ, వంతు మైలు, (సి) 3/4 వ వంతు మైలు, (డి) 2 మైళ్ళు.

3. నేడు 'బండ్' అనే పదానికి పర్యాయంగా ఉత్పన్నమైన పద మేది? దానికి కారణం ఏమిటి?

4. ఈ క్రింది వాటిని తెలుగు పదములకు లలో పూరించండి.

(ఎ) వీతి తప్పకుండా ఒకే మాటపై విడుదలం చేసినది, (బి) ఊరూ, పేరూ తెలుపకుండా పెట్టిన అర్థం.

5. లోతులు విషయోపార్జన మందు పెక్కు భాధలను సహించియైనను కించిత్తులమును అనుభవించుకు. దీనికి ప్రసిద్ధమైన దృష్టాంత విశేషమేమిటి?

6. దక్షిణ పశ్చిమముల వదిలి దిక్కు ఏ దిక్కు?

7. పాతము మొదలగునవి చువచ్చులో నాడునట్లు వాగుగా బోదించుటకు తెలుగు

మాటల మహిమ

ఈ క్రింది మాటలకు సరియైన అర్థాన్ని/ అర్థాలను గుర్తించండి.

1. అనము: కీర్తి (ఎ), దర్పము (బి), ఉత్సాహము (సి), సాటిలేనిది (డి).

2. అలపు: శక్తి (ఎ), సామర్థ్యము (బి), అభ్యాసము (సి), పరిమితి (డి).

3. అలచోక: ఒయ్యారము (ఎ), దైవికముగా (బి), అవలీలగా (సి), కోపము (డి).

4. ఉమరు: ప్రాణము (ఎ), అయివు (బి), ప్రోత్సహించు (సి), భూవ్యము (డి).

5. ఎనరు పెట్టు: హావికలిగించు (ఎ), వంటకై వీటిని మరుగజెట్టు (బి), అతిక్యించు (సి), అపాదించు (డి).

6. ఎల: ఎందులకు (ఎ), ఏమి ప్రయోజనము (బి), ఒక విధమైన పాత (సి), ప్రభువు (డి).

7. ఉవయమము: కట్టపాటు (ఎ), వివాహము (బి), మగడు (సి), ఒక అధికారము (డి).

“కలిమిపై లేమియు, లేమిపై కలిమియు గలుగుచునే ఉండును.”

ఎన్.డమ్
పోటీల కూపను
డి సెంటరు 1985

8. ఉపాలంభము: దెప్పుట (ఎ),
నిందించుట (బి), చెప్పదగినది (సి), మరల
చప్పినది (డి).

ముఖచిత్రవ్యాఖ్య

అరు మాటలకు మించకుండా ఈ సందిక
ముఖచిత్రానికి తగిన శీర్షిక వ్రాసి వంపండి.

పాఠకుల అభిప్రాయాలు

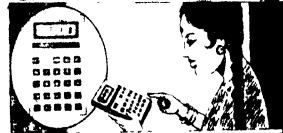
దై నందిన జీవితంలో మీకు ఎదురయ్యే ఏ
చంపుటనను గురించి అయినా ఒకటి రెండు
వాక్యాల్లో చమత్కారమైన వ్యాఖ్య వ్రాసి
వంపండి. ఉత్తమ వ్యాఖ్యకు రు. 500
అవీడు చేసే పుస్తకం బహుమతి:

మీరైతే...?

“దేశంలో దేవాలయాలు మూఢజి
యాలాగా మారిపోతే” మీరైతే ఏం
చేస్తారు? క్లుప్తంగా చమత్కారంగా ఉండే
అవగా వ్రాయండి.

“మనసు మనసునందె మడచి యాత్ముని నాశ్చర్యం దెకొందునట్టి యశకు సర్వవిదుడు.”

బావపరిచయ పోటీ

8 మాటలకు మించకుండా పైన కవి
పిస్తున్న రెండు చిత్రాలనూ పరిశీలించి
చమత్కారమైన, లేదా అలోచన రేకెత్తించే
శీర్షికను సూచించండి.

చైనాలో 3,765

శతాదిన వృద్ధులు

చైనాలో 80-85,765 శతాదిన వృద్ధులలో
మూటికి రెండువంతులు ప్రియ. ఈ దేశంలో
10,000 లక్షల జనాభాలో మిక్కిలి వృద్ధుని
వయస్సు 130 సం.లు:

పోటీలు (ఫలితాలు)

(అక్టోబరు 1985)

వ్యాసం: విజేతలు: మొదటి బహుమతి: ఎస్. ఎస్. సత్యనారాయణమూర్తి, కళింగ పట్నం; రెండవ బహుమతి: పి. మోహన్, కోరుకొండ, (విజయనగరం జిల్లా); మూడవ బహుమతి: కె. కిరీకుమార్, కూచిపూడి. (గుంటూరు జిల్లా).

త్విజ్ఞ—జవాబులు: 1. అప్పేరి యాకు ఉత్తరముగా జావా దగ్గర (ఇండో నేషియా), 2. ఒంటె, 3. హిరోషిమా, నాగసాకి, 4. సుప్రసిద్ధమైన భారత దేశపు వజ్రం, 5. వాల్డ్ డిస్కీ, 6. కాక్కిర్—షేక్ అబ్దుల్లా, 7. కోరము, 8. హరిపుద్.

విజేతలు—మొదటి బహుమతి: బాసవి శైలేంద్రకుమార్, హనుమకొండ (వరంగల్ జిల్లా); రెండవ బహుమతి: పి. శ్రీనివాస్, హనుమకొండ, (వరంగల్ జిల్లా); మూడవ బహుమతి: పి. జగదీష్, వరంగల్.

పజిల్ - జవాబులు - అడ్డం: 1. అద్వైత మత స్థాపకుడు. 6. వాద్యము, 7. వస్త్రానుధార, 8. కుసీదకువి, 9. ముకాము, 11. హరి, 12. పురాణములు, 15. నాస్త, 17. మురిపపు జమ్మకాడు.

నిలువు: 1. అనువాదకుడు, 2. తతము మదయారి, 3. తక్కువవాని కాపు, 4. పరి మళము, 5. దుపురిరము, 10. కారము,

11. హస్తము, 13. రాదాజా, 14. ఇబ్బడు, 16. పాప.

విజేతలు: మొదటి బహుమతి: పి. జగదీష్, వరంగల్; రెండవ బహుమతి: పి. శ్రీనివాస్, హనుమకొండ, (వరంగల్ జిల్లా).

తెలివికి పరీక్ష: జవాబులు: 1. (ఎ) కాకాచారుల ముద్ర. (బి) ద్వ్యమెత్తుతి, (సి) తిరుక్షరము: 2. (ఎ) అభినందనము, (బి) అభినందనము, (సి) అభినందనము, 3. గడియారం మరమ్మత్తుకి పైము అంతు నంత, 4. (ఎ) వర్తమానము, 5. (ఎ)

70 శాతం సరస్సులు, నదులు ఎక్కువగా కాలుష్య మవుతున్నాయి

భారతదేశంలో 50 శాతంనైన మట్టి కొట్టుకుపోతుంది. చాలామటుకు భూప్రదేశం ఒరుసుకుపోవడం వల్ల, ఉప్పు చేరడంవల్ల, నీటి నిలువవల్ల, అడవులు కొట్టివేయడం వల్ల నష్టమైపోతుంది. ప్రతి సంవత్సరం 10 లక్షల హెక్టారులకు పైబడ్డ అడవులను కొట్టేస్తున్నారు. దేశంలో 70 శాతం సరస్సులు, నదులు ఎక్కువగా కాలుష్యం చెందుతున్నాయి.

“మొదలు బోవగ వద్ది ముట్టుపెట్టు”

హింకారము, (వి) ఉరుము, (సి) ఓండ పెట్టుట, (డి) నకిలించుట, 8. శ్రీకృష్ణుడు అర్జునునికి, అత్మ, 7. నగంమారం ఆ తరువాత చాటి వెళ్ళిపోతారు.

విశేషతలు: మూడవ బహుమతి: కుమారి సి. ఆర్. తెనాలి.

మాటల మహిమ - జవాబులు: 1. బండి (ఎ); 2. వంపుట (సి), ముంకము (డి); 3. త్యాగము (సి); దానము (డి); 4. వివరి అక్షరమునకు ముందు అక్షరము (ఎ), కామక (వి); 5. ఇంద్రుడు విష్ణుపెద్దే శాకు (ఎ), పరికొల్పినాడు (డి); 6. కులే కుడి పట్టము (వి), ముంగురులు (సి); 7. మిన్నక (సి), ప్రయత్నము లేక (సి).

విశేషతలు మొదటి బహుమతి: సి. జగదీశ్, వరంగల్: రెండవ బహుమతి: సి. శ్రీనివాస్, హనుమకొండ, (వరంగల్ జిల్లా)

ముఖచిత్రవ్యాఖ్య: మొదటిబహుమతి: సి. ఆర్. కె రెడ్డి చినకొడమగుండల్ (గుంటూరు జిల్లా); రెండవ బహుమతి: కె. కనకదర్శి, అత్మకూరు, (కర్నూలుజిల్లా), మూడవ బహుమతి: 'సి శ్రీపాద్, హైద్రాబాద్.

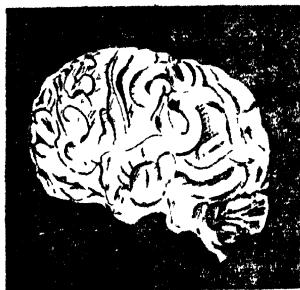
పాఠకుల అభిప్రాయాలు: మొదటి బహుమతి: దిక్కుమారి రాజేశ్వర్, కోరట్ కల్, (విర్కర్ తాలూకా); రెండవ బహుమతి: సి. నాగమణి ఉల్లం, (శ్రీకాకుళం జిల్లా); మూడవ బహుమతి: వి. వి. నరసింహారావు, విశాఖపట్టణం.

మొరెత్తే మొదటి బహుమతి: సి. ఎన్.

చారి, విశాఖపట్టణం: రెండవ బహుమతి: మద్దిపట్ల రాజశేఖరరావు, అనంతపూర్: మూడవ బహుమతి: టి. బాలిషన్, లింగగిరి, (నల్గొండ జిల్లా).

భావపరిచయ పోటీ: మొదటి బహుమతి: కోలపల్లి ఈశ్వరరావు, నెల్లూరు: రెండవ బహుమతి: డి. లక్ష్మణ్, హైద్రాబాద్: మూడవ బహుమతి: వి. ఎన్. ఆర్. అమ్మయి, శేకేపూర్, (ఓరిస్సా).

మానవుని మెదడులో 17 బిలియన్ల కణాలు

మమారు 95 పౌండ్లు తూగే మానవుడి మెదడులో 16 మొదలు 17 బిలియన్ల మాత్ర కణాలుంటాయి. కొన్ని కొన్ని కణాలు చేరి ఏర్పడిన ఒక్కొక్క గుంపుకి ప్రత్యేక విధులుంటాయి. వాటికి జ్ఞానకక్తి, వితర్కం, మదింపు, కోఆర్డినేషన్ వంటి లక్షణాలుంటాయి. మెదడు ఒక సేపు రికార్డు వంటిది మానవుని మెదడు వెనుక ఈ వివరాలన్నీ సేకరింపబడి ఉంటాయి.

“గొప్పవాని మగువలను మెచ్చుకోదం తోక కల్యాణ హేతువు.”

విస్మయ

తెలుగు మానవ పత్రికకు
అన్ని స్త్రామాలలోనూ, పట్టణాలలోనూ
సమర్థవంతులైన ఏజంట్లు కావాలి!

ఏజెన్సీ బహుళాలకు
వెంటనే వ్రాయండి.

సమర్థవంతమైన పేజీజర్నల్

విస్మయ

9, దేశికా రోడ్డు, మైలాపూరు,
మద్రాసు - 600004.

EDITED AND PUBLISHED BY K. V. GOVINDA RAO
AT No. 9, DESIKA ROAD, MYLAPORE, MADRAS-600 004 (INDIA)
PRINTED BY D. SRIDHARA RAO, AT KRANTI PRESS.
2, FRANCIS JOSEPH STREET. MADRAS-600 001 (INDIA)

విశ్వాదా

194

శరణాగతియ కెలుగు మాన

